

Treball de Fi de Grau

Títol

CCMA: el repte d'uns mitjans públics
plurals i del segle XXI

Autoria

Adrià Miró Canturri

Professorat tutor

Albert Montagut

Grau

Comunicació Audiovisual	
Periodisme	X
Publicitat i Relacions Públiques	

Tipus de TFG

Projecte	
Recerca	X

Data

15/06/2020

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:	CCMA: el repte d'uns mitjans públics plurals i del segle XXI		
Castellà:	CCMA: el reto de unos medios públicos plurales y del siglo XXI		
Anglès:	CCMA: the challenge of a plural and 21st century public media		
Autoria:	Adrià Miró Canturri		
Professorat tutor:	Albert Montagut		
Curs:	2019/20	Grau:	Comunicació Audiovisual
			Periodisme
			Publicitat i Relacions Públiques

Paraules clau (mínim 3)

Català:	CCMA, TV3, mitjans de comunicació, pluralitat,
Castellà:	CCMA, TV3, medios de comunicación, pluralidad
Anglès:	CCMA, TV3, media, plurality

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:	Els mitjans de comunicació audiovisuals públics a Catalunya, especialment la televisió pública (TV3), s'han convertit en un instrument de confrontació entre els partits de l'oposició i el govern. Els canvis legislatius i la manca de projecte han deixat a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals endarrerida en termes de pluralitat i renovació tecnològica. La present investigació assenyala algunes de les mancances de l'ens públic i observa fins a quin punt els principals actors de la radiotelevisió catalana poden aprofundir en la transformació que exigeix la ciutadania per la comunicació pública a Catalunya.
----------------	---

Castellà:	<p>Los medios de comunicación audiovisuales públicos en Cataluña, y especialmente la televisión pública (TV3), se han convertido en un instrumento de confrontación entre los partidos de la oposición y el gobierno. Los cambios legislativos y la falta de proyecto han dejado a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) desfasada en términos de pluralidad y renovación tecnológica. La presente investigación señala algunas de las carencias del ente público y observa hasta qué punto los principales actores de la radiotelevisión catalana pueden profundizar en la transformación que exige la ciudadanía para la comunicación pública en Cataluña.</p>
Anglès:	<p>The public media in Catalonia, especially the public TV (TV3), have become an instrument of confrontation between the opposition parties and the government. The legislative changes and the lack of project have left the Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals in terms of plurality and technological renewal. The investigation points out the deficiencies in the public service and to look carefully how the main actors in the Catalan TV and radio network could deepen in the transformation that the citizens demand for the public media in Catalonia.</p>

CCMA: el repte d'uns mitjans públics plurals i del segle XXI

Adrià Miró Canturri

“Perquè no es pugui abusar del poder,
cal que el poder aturi al poder”

Montesquieu

Índex

Introducció	11
El <i>pujolisme</i> en els mitjans de comunicació públics (1980-2007)	13
La reforma del Govern d'Entesa (2007-2012)	20
La contrareforma del Govern Mas (2012-2019)	30
El consens en el Parlament de Catalunya (2019-actualitat)	40
La mitjans públics a les comunitats autònomes espanyoles	46
L'opinió de les forces polítiques	53
L'opinió dels sindicats	66
L'opinió d'Enric Marín	72
Conclusions	75
Bibliografia	82
Annexos	92

Introducció

Els mitjans de comunicació públics catalans han esdevingut clau en els moments més destacats de Catalunya en el retorn de la democràcia. Quan el projecte d'autonomies feia els primers passos, a finals dels anys setanta, ja es va convertir en punta de llança del projecte *pujolista* i va ser un element indispensable per configurar l'imaginari col·lectiu català. El retorn de les esquerres a la Generalitat, l'any 2003, amb Pasqual Maragall com a President va exercir un gir parlamentari que allunyava la radiotelevisió pública de l'interès de l'executiu. Actualment, TV3 és considerada una cadena marcadament independentista i governamental segons els partits de l'oposició, mentre que pel Govern simplement ofereix el producte que la ciutadania exigeix.

Més enllà de la seva història, la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) es troba en un bloqueig constant a causa de la polarització política i l'última reforma -octubre de 2019- encara no s'ha aplicat. Els canvis legislatius han representat una evolució substancial respecte a la llei anterior, però s'ha deixat en el camí temes sense discutir per la urgència de la reforma i la necessitat de consens.

Aquest treball pretén abordar alguns dels debats pendents per l'avenç de l'ens català cap a una pluralitat real i per adaptar-se a les necessitats del segle XXI. Per desenvolupar-ho, és indispensable entendre el context en què es troba la Corporació: una història marcada pels canvis polítics i les aliances variables en el Parlament de Catalunya, i un mapa de radiotelevisions autonòmiques que a grans trets no millora la situació de la CCMA. Per tant, es fa un repàs cronològic de les diverses legislacions que han regit la Corporació i com la classe política ha aplicat aquestes lleis. En paral·lel es mostra una pinzellada general de la resta de lleis autonòmiques, incloent-hi un breu estudi de l'ús de la llengua en les comunitats bilingües o el nombre de canals de cadascuna.

Amb un marc teòric basat en les experiències que han marcat a la Corporació, cal observar fins a quin punt es pot aprofundir en els temes plantejats. L'anàlisi compta

amb tres potes: els partits polítics, que al cap i a la fi són qui fiscalitzen l'ens públic i qui aproven la legislació que el regula; els sindicats, que aporten una visió interna de les necessitats de la Corporació i del seu funcionament diari, i els professionals, a través de l'opinió d'Enric Marín.

La crisi de la Covid-19, però, ha forçat que totes aquestes entrevistes fossin per telèfon o a través d'alguna plataforma de videotrucada. A més, la possible desacceleració econòmica posterior a la crisi sanitària ha posat en una situació complicada debats com el finançament de la radiotelevisió pública. Aquest era un tema controvertit abans de l'aparició del virus, però actualment incrementa la seva importància a causa dels possibles ajustos pressupostaris.

El treball té com a objectiu final traçar les línies sobre els canvis urgents que exigeix actualment la Corporació. Aquests requereixen un consens entre els diferents actors que es presenten, tasca complicada per la política de blocs que impera a Catalunya. L'actual cruïlla evita canvis profunds a una peça indispensable pel funcionament de la democràcia, els mitjans de comunicació. Tot i això, el treball intenta cercar el punt mitjà entre la multiplicitat d'opinions per fer evolucionar la radiotelevisió pública catalana en criteris de pluralisme i independència amb la resta de poders de l'Estat i per renovar una estructura caduca que necessita una reformulació.

El *pujolisme* en els mitjans de comunicació públics (1980-2007)

El convergent Jordi Pujol va guanyar les primeres eleccions catalanes des de la Segona República, l'any 1980, amb un 27,84% de vots. Tot i que la suma dels partits d'esquerres era majoritària, Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) es va abstenir juntament amb Centristes de Catalunya – Unión de Centro Democrático (CC-UCD) i van investir a Pujol com a nou President de la Generalitat. La seva etapa s'allargaria fins al 2003, període en què va encadenar diverses majories absolutes.

La primera pedra dels mitjans públics catalans va arribar amb la Llei 11/1983¹, que estipulava la creació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió (CCRTV). Tal com afirma Jordi Pujol, la seva creació era una de les grans prioritats del Govern, ja que en el seu projecte de país “una ràdio i una televisió públiques havien d'ajudar a defensar la llengua i a construir la consciència de catalanitat. [...] La ràdio i la televisió van ser, doncs, una prioritat i les vam tirar endavant a la primera legislatura i des del Departament de Presidència mateix”².

La Llei del Tercer Canal 43/1983 va ser qui va permetre la creació de TV3, la figura més important dins de la CCRTV. Tot i que la Llei 11/1983 es va aprovar prèviament i sobre la base legal de l'Estatut de Radio Televisió (ERT) de 1980. El xoc entre l'Estat, que volia canals autonòmics poc competitius; amb la Generalitat, que en volia un de grans audiències i amb capacitat d'influència; va ser un dels grans enfrontaments entre les dues institucions durant els vuitanta (Guimerà, 2014).

¹ Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Espanya, 14 de juny de 1983. Recuperat de: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=13560&language=ca_ES&textWords=Llei%252010%2F1983&mode=single

² Guimerà i Orts, Josep Àngel. (2014). *Les polítiques i els mitjans de comunicació de Jordi Pujol*, Barcelona, Espanya: Grup 62.

Tal com explica Josep Àngel Guimerà, a partir de 1982 el Govern de Pujol va establir la creació de la CCRTV com a fita emblemàtica del seu primer mandat per demostrar la capacitat “d’anar més enllà d’un simple traspàs de competències de Madrid”. El President va entendre que la urgència del moment era la normalització lingüística i, portat des de Presidència, va esdevenir el seu objectiu principal.

El nou ens públic comptava amb un Consell d’Administració i un Director General. La llei reproduïa el model de RTVE, estipulat dins de l’ERT.

El Consell d’Administració es componia per dotze membres, que eren escollits per dues terceres parts del Parlament. Aquest comptava amb un President, però que era merament funcional i de titulació rotatòria cada tres mesos. El seu mandat tenia la mateixa duració que la legislatura i, un cop es dissolia el Parlament, el Consell passava actuar en funcions.

El Director General era qui portava el pes de la CCRTV i assistia amb veu i vot a les reunions del Consell d’Administració. L’encarregat d’escollir-lo era el Govern de la Generalitat i també tenia la mateixa caducitat que els consellers de la Corporació, una legislatura.

El primer Director General va ser Pere Cuixart, qui tenia la competència de triar al director de TV3. L’escollit va ser un periodista de *El País* i responsable de destapar els problemes de Banca Catalana, Alfons Quintà. Aquest tenia una idea de televisió moderna i propera a les diferents capes de la societat catalana. Per Guimerà, aquesta decisió permetia a Jordi Pujol “presentar la nova televisió com un mitjà autònom”.

Els primers dos anys van estar plegats de conflictes i traves entre l’Estat-RTVE i TV3, la qual va emetre de manera alegal. Inclús el decret que legalitzava la televisió catalana a finals de 1984 tampoc va evitar les constants pugnes entre uns i altres.

Segons Xavier Giró³, això va crear un “clima de causa comuna” entre els treballadors de TV3 per crear una televisió forta. A més, la redacció es va tornar antisocialista tot i que els mateixos periodistes eren d'esquerres.

Giró explica que una de les principals causes per la qual l'Estat va posar tants entrebancs a TV3 van ser les eleccions autonòmiques de 1984, on els socialistes aspiraven a fer-se amb la Generalitat. Tot i això, després dels comicis catalans, el conflicte es va mantenir.

Durant tot el mandat de Jordi Pujol, la CCRTV va anar creixent en audiència i en oferta radiotelevisiva. Alguns dels directors generals en aquest període van ser persones lligades a Convergència i Unió (CiU) com Joan Granados (1984-1995), que posteriorment va ser diputat pels convergents, o Jordi Vilajoana (1995-1999), que també va ser diputat i senador.

Un dels directors generals que no formava part de l'òrbita convergent va ser Miquel Puig (2000-2002). El màxim dirigent de la CCRTV va aconseguir un gran consens entre les forces de l'oposició i inclús va deixar el seu càrrec per un enfrontament amb CiU i el Partit Popular (PP). Puig va ser l'encarregat de negociar el primer contracte programa de la Corporació amb Artur Mas i Francesc Homs.

La negociació va venir precedida de l'aprovació de la *Resolució 3/VI del Parlament de Catalunya, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya* l'any 1999⁴. El text suposava una revolució en l'audiovisual català: demanava un Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) independent, amb capacitat sancionadora i responsable d'atorgar les llicències de ràdio; més poder pel Consell d'Administració

³ Giró, Xavier. (1991). *Conflictes de televisió a Catalunya*, Barcelona: Diputació de Barcelona/Col·legi de Periodistes de Catalunya.

⁴Resolució 3/VI del Parlament de Catalunya, sobre els mitjans audiovisuals de Catalunya l'any 1999. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 27 de desembre de 1999. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/nom/06b008.pdf#page=5>

de la CCRTV i capacitat perquè escollís al Director General; la participació del teixit associatiu dins la Corporació; un marc de finançament estable o, entre d'altres, una estratègia per adaptar-se a les noves tecnologies.

Algunes de les nombroses mesures van haver d'esperar a les lleis 22/2005 i la 11/2007, que van aprovar els dos tripartits d'esquerres, però d'altres van entrar en vigor durant la legislatura de Jordi Pujol. Entre elles, la independència del CAC o el contracte programa de Puig ja esmentat.

Aquest contracte es va firmar pel període d'entre 2003 i 2005. Segons expressava Puig, era un text rellevant perquè disposava a la Corporació "d'una definició de funcions molt detallada, que no sols anuncia i defineix aquestes funcions, sinó que a més a més estableix un conjunt d'indicadors de compliment".

Guimerà remarca que aquest document és cabdal per dos motius. "El primer és que ofereix un diagnòstic de la situació de la CCRTV els anys 2000 i 2001 [...] Per tant, aporta informació sobre com era la Corporació gairebé 20 anys després de governs de CiU. El segon, perquè obliga el Govern a definir quina és la dimensió i quin és el model dels mitjans públics amb què vol dotar el país i quin compromís adquireix per finançar-lo".

La dimissió de Puig després de firmar el contracte programa va portar a Vicenç Villatoro (2002-2004), diputat de CiU fins aleshores, al càrrec de Director General. Amb la victòria d'una majoria d'esquerres al Parlament, el socialista Joan Majó va passar a ser Director General (2004-2008) fins que es va canviar el seu mètode de designació en la nova llei de la Corporació.

En definitiva, durant els 23 anys de Jordi Pujol els mitjans de comunicació van esdevenir prioritaris per construir la societat catalana postfranquista. Els mitjans locals i privats (per mitjà de subvencions) van ser alguns dels seus camps d'acció, però la seva gran obra es va centrar en la CCRTV i concretament en TV3.

Guimerà explica que el projecte de Quintà, supervisat per Lluís Prenafeta (mà dreta de Pujol), va apostar per una televisió completa i que s'allunyava de les cadenes folklòriques que esperava l'Estat. Un canal amb futbol, sèries, uns informatius potents i de la mà d'una ràdio líder. Per fer-ho, el Govern no va ser gens auster i inclús va endeutar perillosament la CCRTV gràcies a l'aval de la Generalitat. Solament el contracte-programa de 2002 va frenar l'activitat econòmica desbocada de la Corporació.

Aquests mitjans es van caracteritzar per la seva ideologia catalanista i amb mirada nacional. En les seves memòries, el President reconeixia que "TV3 no ha de ser només un instrument lingüístic, en el sentit estricte de la paraula. TV3 ha de ser un referent, un element d'identitat i un motiu d'orgull per la seva qualitat. Dit en el llenguatge de sempre: una eina de consciència, de construcció i d'identificació del país". Per Jordi Pujol, els mitjans de comunicació van ser una eina més d'autogovern i un contrapès dels mitjans estatals, els quals ell considerava "anticatalanistes".

Més enllà de TV3

La proposta de radiotelevisió de l'època de Pujol no es va quedar només en TV3, la seva principal arma dins la CCRTV. Se li van afegir un canal cultural-juvenil, un de 24 hores de notícies i diverses cadenes de ràdio. La seva creació no va tenir un camí molt més planer al de TV3 i també va ser motiu de xoc amb l'Estat.

El 10 de desembre de 1988, es va iniciar l'emissió del canal cultural, el Canal 33. Aquesta es va dur a terme sense el suport dels membres del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) i Iniciativa per Catalunya (IC) del Consell d'Administració. L'endemà, RTVE va arribar a interferir-lo per ocupar un canal destinat a la televisió privada, però un acord entre Madrid i Barcelona va permetre que a mitjans de 1989 comencés l'emissió legal.

Guimerà conta que la idea del segon canal va venir de Convergència i no pas del Govern o de la mateixa CCRTV. Dies després, CiU ho va incorporar en el programa per les eleccions catalanes de 1988 i posteriorment PSC, el PSUC (predecessor d'IC) i el Director General d'aleshores Joan Granados s'hi van mostrar favorables. El nou canal recollia la dimensió comarcal i cultural que TV3 no havia sabut abastar.

L'any 2001 es va decidir que a la franja horària de la tarda al Canal 33 passés a ser el K3, enfocat a continguts pels més joves. Aquesta es dividia en Super3 (per nens) i el 3xl.net (per adolescents).

Finalment, en el marc dels inicis de la implementació de la TDT, CCRTV va posar en marxa el 3/24 l'any 2003. El canal es focalitzava en un dels principals actius de la Corporació, els informatius.

En l'àmbit radiofònic també hi va haver un període en què es va emetre de forma il·legal. L'any 1989 el govern estatal va elaborar un Pla Tècnic Nacional de freqüències d'FM que va posar cert ordre. Entre 1983 i 2003 la CCRTV va gestionar cinc ràdios: la generalista Catalunya Ràdio, Catalunya Música, Catalunya Informació i RAC105 fins al 1998, quan es va substituir per Catalunya Cultura.

El Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC)

Una de les incorporacions pioneres del període *pujolista* i que actualment posa a Catalunya en l'avantguarda radiotelevisiva és la creació del CAC. Les funcions que té avui en dia tenen poc a veure amb les que tenia en el seu naixement, ja que ha patit diverses modificacions.

La llei 8/1996 va ser la que va donar a llum al CAC com a òrgan assessor de la Generalitat que vetllava per l'objectivitat i la transparència de la programació

audiovisual. Però no és fins a l'aprovació de la Llei 2/2000⁵ que es converteix en una "autoritat reguladora independent en l'àmbit de la comunicació audiovisual pública i privada".

El seu àmbit d'actuació eren les emissions dirigides específicament a Catalunya i se li atorgava un règim sancionador i capacitat normativa. El CAC estava integrat per deu membres, nou d'ells escollits per majories de dos terços al Parlament de Catalunya a proposta de tres grups i l'altre pel mateix Govern. Aquest últim exercia de President del CAC i tenia un mandat de sis anys. En el cas de la resta de consellers, també es mantenien sis anys en el càrrec, però s'estipulava una renovació parcial cada dos anys.

El tripartit encapçalat per Pasqual Maragall (PSC) aprofundiria en les seves reformes amb la *Llei de la Comunicació Audiovisual 22/2005*. El text dotà al CAC la capacitat d'adjudicar llicències de ràdio, que fins ara havia sigut competència de la Generalitat. A més, arran de la reforma de la Llei de la CCMA, el CAC passà a ser un àrbitre en el mètode d'adjudicació dels nous consellers de l'ens públic català. El partidisme, però, acabà desvirtuant aquella figura i el deixà com un mer espectador.

En els últims anys, el CAC ha demanat més competències a la Generalitat per poder adaptar-se a les necessitats del segle XXI. Una de les paradoxes de l'audiovisual català és que té un òrgan regulador extern que pot intervenir en tots els continguts que s'emeten a Catalunya, excepte els d'internet. Això manté bona part de l'audiovisual que consumeixen els catalans, en particular els joves, fora de l'àmbit regulador del CAC.

⁵ Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Boletín Oficial del Estado, Espanya, 8 de juny de 2000. Recuperat de: <https://www.boe.es/boe/dias/2000/06/08/pdfs/A20275-20278.pdf>

La reforma del Govern d'Entesa (2007-2012)

El 14 de desembre de 2003 el Partit dels Socialistes de Catalunya – Ciutadans pel Canvi (PSC-CpC), Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) i Iniciativa per Catalunya Verds – Esquerra Unida i Alternativa (ICV-EUiA) van acordar la formació del primer govern de coalició a Catalunya des de la restitució de la democràcia. El pacte deixava de costat a CiU, la primera força al Parlament de Catalunya tot i no tenir majoria de vots, i la feia fora de l'executiu català des de l'entrada de Jordi Pujol el 1979. El pacte que van assolir va ser conegut com el Pacte del Tinell, pel fet que es va signar al Saló del Tinell. Aquest incorporava un seguit de noves mesures que pretenia dur a terme el tripartit, una d'elles enfocada a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA).

El setè capítol tractava íntegrament sobre la política del nou govern en els mitjans de comunicació audiovisuals catalans. Els quatre primers articles d'aquest capítol eren els més destacats de cara a la renovació de la CCMA i la intenció de convertir-la en un element independent i amb missió de servei públic⁶:

1. “Ampliar les competències del Consell Audiovisual de Catalunya perquè esdevingui de manera efectiva l'autoritat independent del conjunt del nostre sistema Audiovisual. Això significa que ha de disposar del registre de mitjans audiovisuals i de competències plenes sobre la concessió i la revocació de llicències i autoritzacions, en la gestió de l'espectre radioelèctric i en la inspecció de potències i cobertures. El CAC analitzarà, urgentment, la validesa jurídica i normativa de les concessions de llicències atorgades, de manera provisional o efectiva, els dos darrers anys.

⁶ Partit dels Socialistes de Catalunya – Ciutadans pel Canvi, Esquerra Republicana de Catalunya, Iniciativa per Catalunya Verds -Esquerra Unida i Alternativa. Acord per a un govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya. (14 de desembre de 2003). Recuperat de: http://www.ub.edu/OGC/Catalunya_VII_leg_Tinell.pdf

2. Elaborar i aprovar la Llei Catalana de l'Audiovisual. Aquesta llei, que definirà la missió de servei públics de la ràdio i la televisió i el sistema audiovisual català, ha de contenir una visió actualitzada del sector audiovisual, vinculada a les telecomunicacions, i ha de contemplar la gestió de l'espectre radioelèctric. Així mateix, aquesta Llei ha de delimitar amb precisió l'espai comunicacional públic del privat, assegurant uns mitjans públics potents, eficients i independents, que actuïn buscant la complementarietat. La Llei regularà de forma precisa la ràdio i la televisió local i els mitjans comunitaris. I proporcionarà garanties respecte als drets bàsics que afecten els professionals de la informació i la comunicació i els usuaris i destinataris dels mitjans. Crearà, també, un Consorci Públics de Comunicació, destinat a articular el sistema públic.
3. Reformar la Llei de creació de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió amb la voluntat d'abordar la reorganització de la Corporació. Això vol dir blindar la seva independència i professionalitat i la dels seus mitjans respecte al Govern, tot modificant la composició i les funcions del Consell d'Administració, establint un nou mecanisme de selecció i elecció dels directius i fixant els seus objectius, dins la consideració dels mitjans de la CCRTV com a eix del sistema públic audiovisual i en el marc del que estableixi la Llei Catalana de l'Audiovisual.
4. Revisar el contracte-programa de la CCRTV, tot establint un mecanisme permanent i transparent de finançament”.

D'aquesta manera es pretenia reforçar la figura del CAC com a regulador extern i que fos el responsable de repartir les llicències. A més, buscava establir una base legal a tot l'univers dels mitjans públics tant locals com comunitaris i advocava per un mètode per escollir el Consell d'Administració que permetés una major independència.

Les promeses del pacte es van acabar plasmant finalment en la Llei 11/2007⁷ de la Corporació Catalana dels Mitjans Audiovisuals, pionera dins del mapa autonòmic i

⁷ Llei 11/2007, de l'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Boletín Oficial del Estado, Espanya, 6 de novembre de 2007. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-19188-consolidado.pdf>

que posava fi a l'Estatut de RTVE que regia des de 1980. La nova normativa no va arribar en el govern que va eixir del Pacte del Tinell, sinó en el posterior Govern d'Entesa encapçalat aquest cop per José Montilla (PSC) i amb Joan Manuel Tresserras (ERC) com a Conseller de Cultura.

Principals reformes de la nova llei de la CCMA

La nova normativa preveia mantenir el nombre de consellers en dotze. La xifra elevada no era la prevista pel tripartit en un principi. El Govern d'Entesa va proposar que en fossin set, però les negociacions amb CiU van forçar a l'executiu a cedir en aquest terme. També es mantenien les majories necessàries per escollir-los. Segons l'article 7.2, tots ells havien de ser escollits per una majoria de dos terços, fet que obligava que no hi hagués dissonància entre l'oposició i el Govern de torn.

A més, aquests candidats a consellers havien de passar un filtre d'idoneïtat que aplicava el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) amb totes les propostes que el Parlament de Catalunya li oferia. Aquesta conveniència venia regida perquè els candidats haguessin “exercit funcions d'administració, d'alta direcció, de control o d'assessorament, o funcions de responsabilitat similar, en entitats públiques o privades”. El Parlament tenia l'opció de proposar més noms que el nombre de llocs vacants, per tal d'intentar garantir una certa deliberació del CAC.

La llei preveia una estructura de bicefàlia al capdavant de la CCMA. Per un costat, el President del Consell de Govern, escollit d'entre els dotze consellers per una majoria de dos terços al Parlament. Per l'altre, el Director General. Aquest es trobava regulat a l'article 14 i 15, que estipulava que el Consell de Govern s'encarregava de nomenar-lo mitjançant “la convocatòria d'un concurs públic prèvia, entre professionals de reconegut prestigi i competència”.

El Director General actuava com a òrgan executiu i assistia a les reunions del Consell de Govern amb veu, però sense vot. Aquesta figura tenia competències com

elaborar el contracte-programa amb el Consell de Govern, elaborar un pla d'activitats de la Corporació, proposar el nomenament o cessament del personal directiu o proposar al Consell les plantilles i organigrames de l'empresa pública audiovisual i les seves filials.

El mandat del Director General era il·limitat, al contrari que tots els membres del Consell de Govern. Els dotze consellers tenien un mandat de sis anys, un canvi substancial respecte a l'anterior llei, que estipulava una legislatura. La nova mesura evitava que la legislatura parlamentària coincidís amb el mandat dels consellers i, per tant, que els seus noms estiguessin sotmesos a les noves majories a la cambra. A més, cada tres anys es renovava la meitat del Consell de Govern.

Més enllà del mètode d'elecció dels alts càrrecs i l'equiparació de forces entre el Consell de Govern i el Director General, la llei afegia noves estructures. S'estipulava la creació del Consell Assessor de Continguts i Programació, que comptava amb 21 membres provinents de diferents sectors (cultural, educació, treballador, etc.) de la societat. Aquests s'escollien també per dos terços del Parlament i tenien un mandat de quatre anys. L'últim gran canvi era l'ampliació de tres a quatre anys del contracte-programa i la introducció d'un mandat marcat de sis anys.

La llei va rebre el vot favorable dels tres grups parlamentaris del Govern d'Entesa i de CiU (115 vots). En canvi, tant PP com Ciutadans (17 vots) s'hi van oposar.

Els populars es van mostrar en desacord amb el paper del CAC en l'elecció del Consell de Govern. El diputat Rodríguez Serra va expressar que la feina del CAC havia de ser de "verificació de la idoneïtat dels candidats que proposi el mateix Parlament, però no que sigui el CAC el que els proposi, com diu textualment la llei" i va apuntar la incompatibilitat del CAC en ser qui controlava la Corporació a la vegada que qui escollia els membres de la seva direcció. El popular tampoc va secundar la figura del català com a "llengua institucional" i va denunciar l'exclusió del castellà. Tot

i les discrepàncies i el vot negatiu, va reconèixer que era “un avenç important respecte la llei del 83”⁸.

Ciudadans va ser més dur en la seva intervenció i va catalogar la llei de “gran decepció” i d’anar en contra de la Constitució. El diputat Robles Almedia va assenyalar l’article 22.2 com el principal focus del problema, com els populars. L’ús del català com a llengua institucional legalitzava l’atropellament dels drets lingüístics dels castellanoparlants, segons els taronges. El President del Parlament va aturar-lo diverses vegades i algunes de les seves acusacions van aixecar cert rebombori a la cambra. El diputat del grup mixt va acabar qualificant l’article de “racisme cultural”.

L’execució de la llei

A l’hora d’aplicar la llei i escollir els nous òrgans de direcció, les suposades mesures d’independència de la radiotelevisió pública es van diluir. Tal com afirma Isabel Fernández juntament amb altres acadèmics a *Modelos de gobierno de las Radiotelevisiones Públicas Autonómicas en España: El caso de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales*, les principals decepcions van ser tres: el nomenament dels consellers, el concurs públic de la directora general i el decret llei sobre la substitució de consellers.

Segons la llei, el CAC era l’encarregat de “proposar i verificar la idoneïtat” dels candidats proposats pel Parlament de Catalunya. A l’hora de la veritat, la cambra catalana va posar sobre la taula dotze noms, el nombre exacte de llocs a suplir, tot i que tenien l’opció de presentar-ne a més. La CCMA i el Col·legi de Periodistes van queixar-se pel moviment presumptament partidista, que establia un sistema de quotes amb relació al pes parlamentari de cada partit.

⁸ Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 3 d’octubre de 2007. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/57616.pdf>

Enric Marín, expresident de la Corporació, reconeix que va quedar en “una pura formalitat” i que aquest “paquet tancat” limitava la figura del CAC, ja que no tenia diferents candidats per proposar més enllà dels dotze.

La llista de noms tampoc s'encabia dins dels criteris professionals que marcava la llei. En ella hi havia tres exdiputats, un conseller del Govern autonòmic, dos excaps de premsa de formacions catalanes, un excàrrec de la Generalitat, un conseller del CAC, un publicista, un periodista i l'aleshores secretari de Mitjans de Comunicació del Govern d'Entesa.

Davant d'aquesta situació, el CAC es va abstenir de donar un aval actiu i va assenyalar que la proposta anava en contra de l'esperit inicial de la llei amb expressions dures cap a la classe política del país. L'organisme regulador assegurava en el seu comunicat que la llista havia estat “fruit de l'aplicació de quotes de partit, cosa que no s'adequa a l'esperit de la llei de la CCMA, ni tampoc als criteris d'independència i professionalitat que promou”. Finalment, va catalogar el pacte com a “partidista, tancat i irreversible”⁹, i, a més, ho va fer amb un vot unànim -a excepció de la convergent Núria Llorach, que era una de les avaluades.

A l'hora de votar-los al Parlament de Catalunya, únicament els tres diputats de Ciutadans van fer-ho negativament. En el cas d'Albert Sáez com a President del Consell de Govern de la CCMA, als nós dels taronges s'hi van sumar les onze abstencions del PP. Albert Sáez en el moment de ser escollit era Secretari de Comunicació del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, gestionat per ERC.

La següent trava va arribar de la mà del concurs públic que havia de designar a la nova Directora General. S'hi van presentar fins a 26 candidats, però tot es va reduir

⁹ Mauri, L. (17 de gener de 2008). El CAC denuncia traves polítiques a la independència de TV-3. El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.cat/ca/politica/20080117/el-cac-denuncia-traves-politiques-a-la-independencia-de-tv-3-243201>

en la figura de Rosa Cullerell. La periodista era directora del Liceu aleshores i havia sigut alta executiva de La Caixa i del grup editorial Grup 62. Els consellers convergents van assenyalar a Cullerell com la “candidata del Tripartit” i van bloquejar la seva elecció. Per poder escollir al nou Director General, eren necessàries les dues terceres parts del Consell de Govern i cinc dels dotze consellers tenien vinculació amb CiU.

El President Sàez va acusar Madí (CiU) d'elaborar una estratègia per demostrar que els nacionalistes eren la força majoritària al Parlament i que, per tant, havien de tenir un cert pes a l'hora d'escollir els alts càrrecs de la radiotelevisió pública¹⁰. Per la seva part, els convergents denunciaven l'adscripció de Rosa Cullerell dins de l'òrbita del PSC. A l'acarnissada batalla s'hi va afegir el Conseller Trasserras, qui va amenaçar en canviar la llei perquè no fos necessària una majoria qualificada per triar-la¹¹.

24 hores després que l'Executiu anunciés mesures que eliminaven les majories qualificades i que Sàez demanés empara al Parlament de Catalunya, els convergents van rectificar per no perdre poder de decisió. Rosa Cullerell va passar a ser nova Directora General de la Corporació amb un pacte que, segons CiU, els atorgava incidència a l'hora d'escollir els directors de TV3 i Catalunya Ràdio, tot i que el PSC ho va desmentir¹².

Quan només havien passat dos anys, Cullerell va dimitir després d'una forta discussió amb Pep Viñeta -conseller a proposta d'ICV-EUiA- sobre les jubilacions del

¹⁰ Tordera, T. (10 de març de 2008). Nuevo fracaso en la selección del director general de TV-3. El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20080410/nuevo-fracaso-en-la-seleccion-del-director-general-de-tv-3-68221>

¹¹ Madí avisa a Trasserras de que no acepta "coacciones" en la CCMA. (8 de març de 2008). El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20080408/madi-avisa-atrasserras-de-que-no-acepta-coacciones-en-la-ccma-245525>

¹² Mauri, L. (26 de març de 2008). Cullerell dirigirá la CCMA al levantar CiU el veto en el último minuto. El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20080426/cullerell-dirigira-la-ccma-al-levantar-ciu-el-veto-en-el-ultimo-minuto-219807>

personal de la Corporació. Encara que la mateixa Directora General va afirmar que era una decisió presa amb antelació¹³.

El que fos director de Catalunya Ràdio llavors, Ramon Mateu, va prendre possessió del càrrec de Director General de forma provisional sense cap concurs públic pel mig fins que el 2012 es va suprimir aquesta figura dins la Corporació.

El qui va decretar a Mateu com a Director General provisional va ser el nou President de la Corporació, Enric Marín. La seva elecció va ser la tercera decepció que apunta l'article *Modelos de gobierno de las Radiotelevisiones Públicas Autonómicas en España: El caso de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales*.

El 23 de març de 2010, Albert Sàez anunciava que dimitia com a President de la CCMA per passar a ser subdirector adjunt de *El Periódico*. Aquest pas al costat va obrir un període de designació d'un nou conseller i president cobert un altre cop de partidisme. La proposta del tripartit va ser Marín, Secretari General de Comunicació en el tripartit de Pasqual Maragall. Més enllà del seu passat polític, el candidat del Govern d'Entesa tenia una àmplia experiència en el sector: catedràtic de ciències de la informació, exmembre del consell d'administració de BTV i de l'antiga Corporació.

Amb l'argument de diferències sobre la gestió de Marín en el primer tripartit, CiU es va negar a votar a favor. En aquell moment els convergents i els populars tenien majoria al Consell de Govern, per la qual cosa alentar la designació els era favorable. Amb el "no" de la primera força del Parlament era impossible que Marín arribés a ser conseller i president, degut als dos terços que estipulava la llei.

¹³ Dimite la directora general de TV3 y Catalunya Ràdio, Rosa Cullerell. (14 d'octubre de 2010). La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20100714/53963296602/dimite-la-directora-general-de-tv3-y-catalunya-radio-rosa-cullerell.html>

L'executiu va decidir emetre un decret que permetia l'aprovació per majoria absoluta dels consellers que entressin després de la renúncia d'un altre a mig mandat. La reforma feia saltar pels aires la necessitat de consens i va ser titllada pels nacionalistes com un acte de "covardia" i "filibusterisme". Tant populars com convergents van portar la falta idoneïtat de l'ús del decret llei al Consell de Garanties Estatutàries, que finalment els va donar la raó.

Segons Marín, ell no era partidari d'aquesta reforma, però el Conseller Tresserras el va convèncer que "era un mal menor". El tripartit no volia que Loppacher (CiU) seguís com a President provisional i amb una majoria de la dreta que els pogués bloquejar.

En la sessió plenària, Marín va ser escollit conseller i president amb 69 vots a favor i 64 en contra -PP, CiU i Ciutadans. L'oposició va recriminar els "tics autoritaris" i l'"atemptat democràtic"¹⁴ del Govern, mentre que el tripartit va replicar que els convergents tenien una estratègia per donar una imatge d'inestabilitat a l'executiu d'esquerres.

La crisi econòmica i la cohabitació

L'any 2008 va començar una crisi econòmica global. La CCMA no en va quedar indemne i es va haver de sotmetre a una sèrie d'ajustos pressupostaris. A més, a finals de 2010 CiU va aconseguir una majoria per tornar a la Generalitat, per la qual cosa l'executiu i la Corporació estaven encapçalats per ideologies diferents.

En aquesta conjuntura econòmica, el Consell va decidir fusió de dues societats - CCRTV Interactiva i Activa Multimèdia Digital-; la dissolució de TVC Edicions;

¹⁴ Rico, J. (16 d'abril de 2010). Enric Marín, elegido presidente de la CCMA con el rechazo de la oposición. El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20100416/enric-marin-elegido-presidente-de-la-ccma-con-el-rechazo-de-la-oposicion-262486>

restriccions en trucades, taxis o actes; reubicació d'immobles, i retallades en els salaris: un 5% en els treballadors de les empreses públiques i entre un 8 i un 15% als càrrecs directius. Tot i les retallades, el President Mas (CiU) va demanar que Marín aplicés un ERO, que sempre va descartar en el seu mandat i va compensar amb la baixada de sou dels treballadors.

Les mesures van permetre reduir el dèficit, passant dels 7 milions el 2010 perduts als 4,6 milions el 2011. Marín va qualificar-ho de notícia “magnífica i extraordinària”, donat que tenien previst tancar 2011 perdent 6 milions.

La contrareforma del Govern Mas (2012-2019)

L'arribada d'Artur Mas al Palau de la Generalitat no va suposar un canvi immediat dels alts càrrecs de la CCMA, que necessitaven dos terços del Parlament per ser renovats. Durant dos anys, el President Mas i el President del Consell de Govern Marín van cohabitar amb alguns enfrontaments sobre els ajustos pressupostaris.

L'agost de 2011 es van iniciar els tràmits per reformar les principals lleis audiovisuals de Catalunya. El 15 de febrer de 2012 el Govern va presentar finalment una llei òmnibus que revertia els principals canvis efectuats pel tripartit amb el suport de Convergència i Unió (CiU). El canvi afectava la llei 2/2000 del CAC, la 22/2005 de la Comunicació Audiovisual i l'11/2007 de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals.

La reforma reduïa el nombre de consellers, tant de la CCMA com del CAC, fins a sis i el nombre de membres del Consell Assessor de vint-i-un a setze. El ponent de la llei, Sant Vila (CiU), va justificar la mesura amb l'argument que s'havia "d'aprimar, amb criteris d'austeritat, els òrgans directius"¹⁵. En aquest posicionament, el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) també hi va estar d'acord, tot i votar en contra de la llei.

Les majories per escollir aquests consellers també van canviar. El que fins ara era una majoria de dos terços, va passar a ser una majoria absoluta. A més, s'atorgaven les funcions executives del Director General al Consell de Govern, eliminant la controvertida figura que havia de ser escollida per concurs públic. El canvi es va vendre des del Govern i el PP com un antídoto pel bloqueig, però va aixecar moltes queixes de l'oposició.

¹⁵ Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 15 de febrer de 2012. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/57760.pdf>

El PSC va ser un dels més durs en la seva intervenció. Els socialistes havien donat l'abstenció per la investidura d'Artur Mas a canvi de no tocar aquestes lleis, per la qual cosa van acusar els convergents d' "enganyar i ser poc de fiar". Tant el diputat Ferran (PSC) com Camats (ICV) i Mòdol (ERC) van assenyalar aquest acord com un més de la suposada majoria governamental entre CiU, a l'executiu, i PP, a l'oposició.

Segons els diputats de l'anterior tripartit, la reforma dotava al mateix executiu del poder de decisió per triar als consellers, donat que aquest requereix una majoria a la cambra per existir. El diputat popular va negar aquesta premissa i va argumentar que el Govern actual no tenia majoria. CiU i PP van recordar el decret llei que va fer President a Enric Marín, en el qual es va estipular per primera vegada aquesta majoria absoluta per triar consellers.

A més, per proposar els consellers, que més endavant serien votats pel Parlament, només es requerien dos grups parlamentaris. Al contrari que en la llei de 2007, que se'n requerien tres. La nova norma facilitava que, si dos grups parlamentaris tenien majoria a la cambra, podien proposar i aprovar tot el Consell de Govern i el CAC.

Per la seva part, el diputat Mòdol (ERC) va declarar que la llei enviava a la CCMA "directament a l'infern" i va prometre canviar-la quan Esquerra fos necessària en una majoria de govern. Haurien de passar tres governs amb el suport d'ERC pel Palau de la Generalitat perquè es revertissin aquests canvis. Els republicans van reclamar també l'enfortiment del CAC com a regulador extern per evitar la *partidització* en el procés.

Albert Rivera (Ciutadans) es va desmarcar del discurs de l'oposició i va etzibar que la llei no canviava res, sinó que "seguia sent un instrument de col·locació de gent". Per Ciutadans, només es modificaven els llocs a repartir i el color d'aquests. Els taronges van criticar també l'ús de la Corporació com un "instrument de construcció nacional" i va comparar el mapa del temps de TV3, on apareixen els territoris de parla catalana, amb un del III Reich.

No tot van ser mesures *governamentalitzadores*. Dins de la CCMA, els treballadors passaven a tenir la paraula en el contracte programa que la Corporació pactava amb el Govern. A més, s'estipulaven mesures per adaptar-se al desplegament de la TDT.

Però la més important, tot i que insuficient, va ser el canvi del mètode de designació del President del CAC. Aquest ja no era escollit pel Govern, sinó per una majoria simple del Parlament. La mesura va ser alabada per CiU i PP com un pas més per la independència del CAC i, a la vegada, la diputada Camats (ICV) ho va criticar perquè la majoria que l'escollia era la de govern, expressió que se li havia escapat al diputat popular.

Per altra banda, el finançament mixt es va mantenir, tot i estar en perill després de l'intent del PP per eliminar-lo i declaracions del Govern en aquesta línia. Finalment, l'article 24 reflectia la intenció de reduir la publicitat a l'ens públic i, en el cas de la ràdio, havia de "tendir a la desaparició" de manera progressiva. Santi Vila (CiU) va assegurar que, en un context de recessió, l'executiu no eliminaria la publicitat.

Renovació dels òrgans

Amb les regles del joc ben diferents de la Llei de 2007 i semblants al decret Llei de 2010, el Parlament de Catalunya va abordar la renovació del Consell de Govern de la CCMA. En un primer moment CiU va registrar quatre noms, un d'ells pactat amb el PP; els populars van presentar-ne un, i els socialistes volien que Xavier Guitart repetís i s'afegís també el treballador de TVE, Josep Vilar. La proposta dels tres partits sumava set membres, un més que els llocs vacants.

L'únic pacte que es va donar ràpidament va ser el del President i el Vicepresident, figures que absorben les funcions de l'extint Director General. El primer seria Brauli Duart (CiU), un historiador que havia format part de diversos departaments convergents i que des de 2008 era conseller de la Corporació. La Vicepresidència

seria a proposta dels populars. L'escollit va ser Armand Querol, aznarista, regidor del PP i a la Corporació des de 1996.

Cal recordar que el CAC encara mantenia la funció de deliberació sobre la idoneïtat dels candidats, fet que permetia presentar-ne set. Òbviament, les coses no anirien diferent de les altres ocasions i CiU acabaria retirant a un dels seus candidats. Els socialistes van assenyalar les mancances de la nova llei i van declarar que s'imposava "el sentit comú i el que correspon"¹⁶ al primer partit de l'oposició.

La resta de les formacions es van desmarcar del pacte. Dolors Camats (ICV) va assenyalar que l'únic mèrit que tenien els consellers era "la confiança política" i no la professionalitat de cadascú. Alfons Mòdol (ERC) va declarar que s'assistia al "desmantellament de l'arquitectura audiovisual" i a una Corporació "controlada per la voluntat governamental". Albert Rivera (Ciutadans) va tornar a criticar que era una partició del pastís i va demanar als partits polítics que traguessin les mans de la Corporació¹⁷.

L'estructura final comptava amb 3 consellers de CiU (inclòs el President), dos pel PSC i un pel PP (inclòs el Vicepresident). El partit de govern tenia la meitat dels consellers, però, en cas d'empat en alguna votació, existia el vot de qualitat de la presidència. D'aquesta manera, els consellers convergents podien imposar el que volguessin sense necessitat de consensos amb cap partit.

El juny de 2012 també es va acordar la renovació parcial del CAC amb un nou pacte entre CiU i PP. L'escollit per presidir l'òrgue regulador extern va ser Roger Loppacher, que havia sonat com a possible cap de la Corporació. El candidat

¹⁶ Acercamiento PSC-CIU en la CCMA. (25 de març de 2012). Catalunya express. Recuperat de: <https://www.catalunyapress.es/texto-diario/mostrar/606572/acercamiento-psc-ciu-ccma>

¹⁷ Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 28 de març de 2012. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/57766.pdf>

convergent havia sigut anteriorment conseller de la CCMA i se'l relacionava molt estretament amb David Madí, mà dreta d'Artur Mas¹⁸.

En aquest cas, es renovaven només dos dels consellers. El PP va designar a Daniel Sirera, expresident del PP català; el PSC a les exdiputades Carme Figueras i Elisenda Malaret, i ERC i ICV-EUiA van presentar conjuntament a Salvador Alsius, degà del Col·legi de Periodistes. Finalment el popular Daniel Sirera i el convergent Roger Loppacher es van convertir en nous consellers gràcies a la majoria absoluta d'ambdues formacions. La designació deixava al CAC sense cap membre que fos periodista o expert en comunicació.

La presidència del CAC i el Consell de Govern no van ser els únics càrrecs renovats. El Consell de Govern de la CCMA també va canviar a la directora de Televisió de Catalunya i al director de Catalunya Ràdio. Mònica Tarribas, proposta d'ERC, donava pas a Eugeni Sallet al capdavant de la televisió pública. El nou director comptava amb una àmplia experiència a Catalunya Ràdio i Radiocat XXI i no va obtenir cap vot en contra dins el Consell de Govern. El director de Catalunya Ràdio en aquesta nova etapa va ser Fèlix Riera, lligat a la indústria cultural i militant d'Unió Democràtica de Catalunya.

El canvi de parella d'Artur Mas

La virada sobiranista i independentista del President Mas va tenir efectes en les majories parlamentàries. Primer, amb els reiterats pactes amb ERC després de les eleccions de 2012, les quals van catapultar als republicans fins a la segona plaça. I més endavant en la confecció de la coalició Junts per Sí (JxSí), integrada per convergents, republicans i membres independentistes de la societat civil. En tot aquest procés, CiU es va desintegrar i Unió va anar per la seva banda.

¹⁸ Noguer, M. (29 de juny de 2012). Roger Loppacher presidirà el CAC con el apoyo de CiU y PP. El País. Recuperat de: https://elpais.com/ccaa/2012/06/29/catalunya/1340972038_257562.html

El 2013, Xavier Querol (PSC) va dimitir com a conseller i no se li va donar cap relleu. Segons les lògiques establertes, era ERC qui havia de proposar un candidat, però ho va rebutjar per “*despartiditzar* els organismes dels àmbits audiovisuals”¹⁹. La ruptura de la coalició CiU va deixar a Brauli Duart en minoria al Consell de Govern, ja que dels tres consellers proposats per la coalició nacionalista un era dels democristians. És aleshores quan ERC sí que accepta el seu lloc a la CCMA i proposa a Rita Marzoa, que és votada només pels republicans i els convergents. En aquell moment ERC i CDC havien creat ja la coalició de Junts pel Sí per concórrer a les eleccions vinents.

Amb Marzoa al Consell, Duart va canviar als directors de Catalunya Ràdio i TVC. A l'estiu de 2015, el Consell de Govern va destituir al democristià Fèlix Riera sense proposar cap relleu²⁰. La decisió, mesos abans de les eleccions on concorreria JxCat, es va justificar com “canvis empresarials” i amb l'objectiu “d'una sola direcció” per la televisió i la ràdio. Passades les eleccions del 27S, Saül Gordillo va ser nomenat director de Catalunya Ràdio. Gordillo havia sigut director de l'ACN durant el segon tripartit i era responsable de continguts digitals de *El Periódico* fins aleshores.

El febrer de 2016, Eugeni Sallent va dimitir com a director de TVC²¹ i va ser substituït per Jaume Peral, amb una llarga carrera en els diversos mitjans de la Corporació. Poc més d'un any després, Jaume Peral va donar pas a Vicent Sanchis al capdavant de la televisió pública. Aquest nomenament es va donar en mig del Cas

¹⁹ Civil i Serra, Marta; Corbella Cordoní, Joan M.; Ferré Pavia, Carme; Sabaté i Salazar, Joan, eds. (2017). Informe de la comunicació a Catalunya 2015–2016. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon | Informes, 5. ISSN: 2014-2773, pp 37-50. Recuperat de: https://incom.uab.cat/informe/download/informedelacomunicacioacatalunya_20152016.pdf

²⁰ Fèlix Riera, destituido como director de Catalunya Ràdio. (28 de juliol de 2015). *El Periódico*. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/tele/20150728/felix-riera-destituido-director-catalunya-radio-4392572>

²¹ Eugeni Sallent se despide como director de TV-3. (22 de febrer de 2016). *El Periódico*. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/tele/20160222/eugeni-sallent-despedida-tv3-director-4916691>

Palau, al qual TV3 havia donat una cobertura exhaustiva. Tot i tenir una contrastada trajectòria periodística, la seva proximitat amb l'independentisme i concretament amb Convergència van portar Sanchis a ser reprovat pel Parlament.

L'experiodista Jéssica Albiach (Catalunya Sí que és Pot) va portar la seva reprovació a la cambra amb la intenció que el director de TVC “fos escollit per criteris professionals i no per motius partidistes”²². La diputada *podemista* va demanar també més finançament per la Corporació i un canvi en el mètode per escollir als seus dirigents, que hauria d'incorporar la cogestió.

Ciutadans, primer partit de l'oposició, va assenyalar a “la vella convergència” com al subjecte que mana a TV3. El diputat Fernando de Páramo va argumentar que havien escollit a Sanchis director perquè recollia els tres criteris per ser-ho: “ser un fanàtic de la independència, odi i insult a Ciutadans i haver treballat per Convergència”. També va criticar a Núria Llorach, que era presidenta en funcions de la CCMA des de la dimissió de Brauli Duart.

Els socialistes van reprovar també el nomenament per “no haver-se fet d'acord amb la llei”. Segons David Pérez, aquesta mena de decisions requerien un consens que no observava i també va assenyalar a Núria Llorach com a responsable d'haver acceptat unes suposades pressions del Govern. El PSC es va mostrar parcialment discrepant en la resolució i va proposar un concurs públic, com a Betevé.

La designació també va provocar divisió dins de l'independentisme. No només amb la Candidatura d'Unitat Popular (CUP), que va notar falta de consens, sinó dins del mateix Junts pel Sí. Fonts parlamentàries van declarar que el nomenament s'havia fet sense el vistiplau d'ERC²³ i la líder dels republicans no va aplaudir la intervenció

²² Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 6 d'abril de 2017. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspscp/210478.pdf>

²³ Vallespín, I. (7 d'abril de 2017). El Parlament reprueba el nombramiento de Vicent Sanchis como director de TV3. El País. Recuperat de: https://elpais.com/ccaa/2017/04/06/catalunya/1491478693_449481.html

de Jordi Cuminat (JxSí) en el ple. Per tant, la votació va tirar endavant amb el sí de tots els grups de la cambra menys el de govern.

A aquests moviments s'hi va afegir el canvi en el director d'informatius de TV3. David Bassa es va ocupar de TV3 després que Jaume Peral deixés de comandar els informatius per ser director de TVC. D'aquesta manera i tal com apunta *l'Informe de la Comunicació de Catalunya*²⁴ de l'Incom-UAB, les forces del govern es van repartir la radiotelevisió. ERC proposava al director de la ràdio i al cap d'informatius de la televisió, mentre que Convergència ho feia amb el director de TVC i el cap d'informatius de la ràdio.

En paral·lel a tots els canvis, PSC, Ciutadans i Catalunya Sí que es Pot (CSQEP) van presentar reformes legislatives. Totes tres demanaven el retorn dels dos terços per escollir als consellers. PSC i CSQEP afegien a més que dos dels set consellers fossin escollits pels treballadors per sufragi universal. La coalició d'esquerreres també incorporava que la proposta havia de venir del CAC, qui feia arribar al Parlament un nombre superior als consellers a escollir. Per la seva part, els taronges exigien un mínim de 15 anys d'experiència professional al sector²⁴.

La coalició encapçalada per Lluís Rabell no es va quedar solament en el mètode d'elecció dels consellers, sinó que també posava sobre la taula reivindicacions de caràcter laboral. Les tres iniciatives van provocar la creació d'una ponència amb la missió d'elaborar una nova llei per l'audiovisual.

²⁴ Civil i Serra, Marta; Corbella Cordero, Joan M.; Ferré Pavia, Carme; Sabaté i Salazar, Joan, eds. (2017). Informe de la comunicació a Catalunya 2015–2016. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon | Informes, 5. ISSN: 2014-2773, pp 37-50. Recuperat de: https://incom.uab.cat/informe/download/informedelacomunicacioacatalunya_20152016.pdf

El 155 i l'últim intent de renovar el Consell de Govern

La declaració d'independència del President Puigdemont va iniciar els tràmits per aplicar l'article 155 de la Constitució Espanyola. Aquest article requereix l'aprovació del Senat, on el PP tenia majoria absoluta. Tanmateix, els populars van pactar amb el PSOE i Ciutadans la intervenció de la Generalitat. Els socialistes van posar com a exigència la no-intervenció dels mitjans públics catalans, i així va ser. L'aplicació, però, va desembocar en unes noves eleccions que van parar la ponència de la nova llei esmentada.

Els comicis de 2018 els va guanyar Ciutadans, però sense assolir cap majoria parlamentària al seu voltant que li permetés governar. En canvi, els independentistes sí que van fer-se amb la majoria absoluta, gràcies a la suma de Junts per Catalunya - la nova Convergència, ERC i la CUP. El nou Govern encapçalat per Quim Torra (JxCat) el van confeccionar els *juntistes* i els republicans amb l'abstenció dels *cupaires*.

Les tres iniciatives de 2016 van començar a agafar forma amb una primera proposta que estipulava un concurs públic per part del CAC, que finalment resoldria el Parlament de Catalunya amb el retorn de les majories qualificades (2/3). Poc després de registrar-se la iniciativa, es va filtrar a la premsa un principi d'acord entre ERC, JxCat, PSC i Ciutadans per renovar el Consell de Govern.

En el pacte, els republicans proposaven al President, que seria Saül Gordillo, i a un conseller més, la degana del Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya Rosa Romà. Els postconvergens també rebien dues cadires, en què posaven al seu cap de llista al Senat Miquel Calçada i la periodista Sílvia Coppola. A Ciutadans li corresponien els altres dos llocs, però va pactar amb el PSC la repartició. Els socialistes proposaven al gestor cultural Xavier Mercadé i els taronges a l'excap de premsa del PP català Eladio Jareño.

Per altra banda, els republicans es feien amb el director de TVC i amb el cap d'informatius de Catalunya Ràdio, mentre que JxCat proposaria al director de la ràdio i al cap d'informatius de TV3²⁵. Les crítiques de periodistes i els Comuns van frenar la seva designació, tot i tenir una majoria molt més àmplia als 2/3.

²⁵ Puente, A. (5 de desembre de 2018). Independentistas, Ciudadanos y PSC acuerdan la renovación de la cúpula de TV3 y Catalunya Ràdio. Eldiario.es. Recuperat de: https://www.eldiario.es/catalunya/politica/Independentistas-Ciudadanos-PSC-Catalunya-Radio_0_843066259.html

El consens en el Parlament (2019 – actualitat)

L'intent fallit de renovació del Consell de Govern de la Corporació va portar a centrar els esforços dels partits en la reforma de la llei 11/2007 i la 2/2000. El treball dels diferents grups parlamentaris va dur-los a elaborar una proposta de mínims, però que assolia els consensos que els treballadors de la casa tant havien demanat durant les anteriors etapes. La reforma tornava a algunes de les mesures que contemplava la llei de 2007 i inclús anava més enllà en temes com la designació del director de Catalunya Ràdio i Televisió de Catalunya (TVC). Tot i els canvis, es van deixar de banda les esmenes per replantejar el model per la urgència de revertir la contrareforma de 2012.

La llei 7/2019²⁶, que recull tots aquests canvis, estableix que el nombre de consellers del CAC passaven de sis a cinc i el del Consell de Govern de la CCMA de sis a set. En ambdós casos, la majoria per escollir-los era de dos terços, la mateixa que la necessària per triar al President de cada ens. D'aquesta manera, es tornaven a les majories qualificades que s'havien esborrat el 2012 i s'estipulava per primer cop una majoria de dos terços per escollir al President del CAC. El nombre de consellers passava a ser imparell, la qual cosa evitava que el vot de qualitat del President resolgués conflictes en cas d'empat. A més, es retornava l'obligatorietat que cada candidat havia de ser a proposta de tres grups parlamentaris i no de dos com fins aleshores.

En compliment de la Llei d'igualtat, es va afegir un reforçament explícit de la paritat dels consells del CAC i la CCMA. Cap dels dos sexes podia superar el 60% del nombre de consellers. A més, la Presidència i la Vicepresidència havien d'estar ocupades per persones de diferent sexe.

²⁶ Llei 7/2019, del 14 de novembre, de modificació de la Llei 2/2000, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i de la Llei 11/2007, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Espanya, 18 de novembre de 2019. Recuperat de:

https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa?action=fitxa&documentId=861782

Les majories reforçades també es van aplicar al Consell Assessor de Continguts i Programació, però el gran canvi era el mètode d'elecció dels directors de la televisió i la ràdio. Aquests eren escollits per un concurs públic regulat i convocat pel mateix Consell de Govern de la CCMA. Per tant, es donava un pas més cap a la *despartidització* d'aquests càrrecs, que havien sigut protagonistes en diverses particions entre socis de govern. Tot i no incloure cap treballador dins el Consell de Govern, la reforma estipulava mecanismes per la participació dels treballadors en la governabilitat.

El vot afirmatiu va ser unànim i cap formació política se'n va desmarcar. Tot i coincidir en el fet que era un gran pas endavant i la necessitat de la reforma, alguns d'ells van expressar les seves contradiccions en algunes parts de l'articulat final.

Ciudadans va recordar al ple que el seu objectiu era la supressió del CAC, però es van conformar amb una disminució del nombre de consellers. El diputat David Mejía va dedicar bona part de la seva intervenció en assenyalar aquest òrgan com una eina per “blanquejar els excessos de TV3”²⁷. Els taronges, com altres grups, va emplaçar a l'hemicicle a debatre el model de la radiotelevisió catalana en un futur.

Els Comuns van demanar al nou Consell de Govern “reconstruir sobre un terreny afeblit per les retallades” i a tancar un contracte programa amb urgència per evitar la “submissió” de la Corporació al Govern. La diputada Marta Ribas va reclamar també un model de cogestió i evitar nous “pactes Frankenstein, de portes tancades, que no responguin al que és l'objectiu final d'aquesta modificació”.

La CUP també va demanar el model de cogestió, al qual es van referir tímidament els altres grups, per “democratitzar i *despartiditzar*” la Corporació. La diputada Natàlia Sánchez va lamentar que la proposta de “copresidències” paritàries no tirés endavant i va recordar que les majories qualificades no eren suficients per

²⁷ Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 23 d'octubre de 2019. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/18688285.pdf>

garantir la independència. La *cupaire* va posar com a exemple a Brauli Duart, qui tenia una majoria àmplia de suport, però “no era el perfil professional que requerien els mitjans públics”.

Els socialistes van recordar que es tornava a la llei del tripartit, la qual cosa era una possibilitat per avançar en la pluralitat i així evitar el “biaix *processista* de TV3”. El diputat David Pérez Ibáñez va expressar que la pèrdua de públic a TV3, sobretot el no independentista, tenia unes “conseqüències lingüístiques i culturals”. El PSC va oferir el seu suport per aprovar el contracte programa per tenir una estabilitat econòmica i va criticar que l’últim fos de l’època del tripartit.

El Partit Popular, en la línia de Ciutadans, va assenyalar al CAC com a “instrument de censura dels mitjans no nacionalistes”, com a “nul controlador de les emissions pirates” i com a “ple aval de la manipulació i la hispanofòbia de TV3 i Catalunya Ràdio”. Malgrat aquests fets, Esperanza García va expressar que hi havia un petit marge de millora.

Esquerra va lamentar que els membres del CAC es reduïssin fins als cinc membres, ja que la seva proposta de set consellers augmentava la representació en el consell. La diputada Adriana Delgado va lamentar també que la seva aposta pel retorn del Director General no fos secundada per cap partit i no va tancar les portes de forma definitiva a la proposta de copresidències de la CUP.

Finalment, el representant de Junts per Catalunya va dirigir les seves crítiques a algunes de les expressions de la resta de grups parlamentaris. El diputat Josep Riera va recalcar que la llei estipulava pactes entre grups parlamentaris per arribar a consensos, per la qual cosa va demanar deixar d’emprar els termes “pactes de despatxos” o “pactes de partits” amb un to negatiu. Alhora, va instar a bandejar la paraula “*governamentalització*”, donat que des del 2012 era el Parlament de Catalunya qui escollia tots els càrrecs del CAC i el Consell de Govern de la Corporació.

La reforma, tot i estar aprovada, encara no ha estat aplicada. L'anunciament del President Torra de convocar eleccions un cop s'aprovin els Pressupostos de la Generalitat situa aquesta renovació de càrrecs probablement en la pròxima legislatura.

Ni contracte programa ni mandat marc

Fins al moment, la CCMA i el Govern de la Generalitat ha signat dos contractes programa: pels períodes 2002-2005 i 2006-2009. Des d'aleshores, cap dels quatre executius que han passat pel Palau no n'ha tornat a pactar cap i el finançament de la Corporació és, de moment, inestable.

La Presidenta en funcions Núria Llorach ha instat en diverses ocasions l'adopció d'un nou acord que porti als mitjans públics catalans "dotacions pressupostàries suficients que haurien de poder corregir progressivament la situació de dèficit que pateix la CCMA"²⁸. Llorach ha remarcat també en alguna ocasió que "la situació s'ha vist agreujada per les pròrroques pressupostàries"²⁹. Davant d'un contracte programa de 2006, el Govern ha recorregut en diverses vegades a "aportacions extraordinàries" sense arribar a cap acord durant els últims deu anys.

Tot i que la Presidenta en funcions va declarar que les negociacions pel contracte programa es trobaven força madures, grups com el socialista es van oposar a la seva aprovació en aquesta legislatura. El diputat David Pérez va instar a guardar aquest

²⁸ Núria Llorach: "Cal un contracte programa que doti la CCMA de prou finançament per als pròxims anys". (22 de novembre 2019). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/nuria-llorach-cal-un-contracte-programa-que-doti-la-ccma-de-prou-financament-per-als-proxims-anys/nota-de-premsa/2967177/>

²⁹ Agències. (7 de juny de 2019). La CCMA constitueix la comissió que ha de definir el nou contracte programa amb la Generalitat. Vilaweb. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/la-ccma-constitueix-la-comissio-que-ha-de-definir-el-nou-contracte-programa-amb-la-generalitat/>

contracte programa “al calaix”³⁰ a causa de la suposada imminent finalització de la legislatura. El socialista va recordar que aquest era un pacte entre el Govern i la radiotelevisió pública i que, per tant, “no es podia comprometre a un proper executiu”. La Presidenta en funcions, però, va assegurar que no s’aturaria i el tiraria endavant.

En el cas del mandat marc, que l’estableix el Parlament cada sis anys, la situació és ben semblant. L’últim i únic que es va signar va ser el 2010³¹, quan Montilla encara ostentava la presidència. Aquest estableix els objectius de servei públic que es marca la Corporació i, com bé apunta Llorach, és necessari aprovar-lo abans que el contracte programa³².

Càrrecs del CAC i CCMA caducats

Actualment, cap dels membres del CAC o del Consell de Govern de la CCMA es troben en el seu mandat. Tots ells han superat els sis anys que estipula la llei i inclús la Presidenta Llorach és la cap del Consell de Govern sense haver estat votada per aquesta funció.

El Parlament de Catalunya va votar el 2012 a Brauli Duart com a President, però va abandonar temporalment el càrrec per motius de salut. Aleshores la Vicepresidenta

³⁰Comissió de Control de l’Actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. 06/03/2020.

Recuperat de:

https://www.parlament.cat/ext/f?p=700:15:0:::15:P15_ID_VIDEO,P15_ID_AGRUPACIO:12771439,17489

³¹Resolució 612/VIII del Parlament de Catalunya, per la qual s’aprova el primer Mandat marc del sistema públic audiovisual. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 11 de febrer de 2020. Recuperat de: <http://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/nohash/mandat-marc-sistema-public-audiovisual.pdf>

³² Núria Llorach reclama al Parlament l’aprovació d’un nou mandat marc del sistema públic audiovisual. (19 d’octubre de 2018). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/nuria-llorach-reclama-al-parlament-laprovacio-dun-nou-mandat-marc-del-sistema-public-audiovisual/nota-de-premsa/2881942/>

Llorach el va substituir fins que el 2016 va tornar al seu càrrec³³. L'any 2018, amb el seu mandat ja caducat, va deixar el seu càrrec per incorporar-se al departament d'Interior com a número dos del Conseller Buch³⁴. En aquell moment, Llorach va tornar a assumir la presidència en funcions, en la qual encara segueix.

La caducitat dels consellers no és l'únic problema. El Consell de Govern ni està compost pels sis membres que marcava la reforma de 2012 ni pels set que marca la de 2019. La dimissió de Duart i la de Josep Vilar poc després del principi d'acord entre JxCat, ERC, PSC i Ciutadans ha deixat a l'òrgan amb només quatre membres: Núria Llorach, Rita Marzoa, Antoni Pemán i Armand Querol.

En el cas del CAC, no tots els seus membres estan caducats. Carme Figueras, escollida el 2010, Roger Loppacher i Daniel Sirera, escollits el 2012, tenen el mandat caducat. Els altres dos membres, de juliol de 2014, es troben a poques setmanes abans de la finalització dels sis anys de mandat.

Tot i que la llei de 2012 establia sis consellers, actualment en són quatre. L'exconsellera Eva Perera va dimitir únicament un dia abans de prendre possessió com a regidora de l'Ajuntament Barcelona en el grup de Barcelona pel Canvi³⁵. La seva participació en la campanya electoral va aixecar crítiques des d'Esquerra i els Comuns. L'altra dimissió va ser la de Salvador Alsius, que es va jubilar el març de 2020.

³³ Brauli Duart assumeix de nou les funcions de la presidència de la CCMA. (17 de gener de 2018). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/brauli-duart-assumeix-de-nou-les-funcions-de-la-presidencia-de-la-ccma/nota-de-premsa/2832025/>

³⁴ Brauli Duart dejará la dirección de la CCMA para convertirse en el número dos de Interior. (24 de maig de 2018). La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20180524/443803747111/brauli-duart-dejara-direccion-ccma-convertirse-numero-dos-interior.html>

³⁵ A. Castellví. (19 de juny de 2019). Eva Parera va renunciar al CAC just el dia abans de ser regidora a Barcelona. ARA. Recuperat de: https://www.ara.cat/media/eva_parera-cac-ajuntament-barcelona_0_2255174578.html

Els mitjans públics a les comunitats autònomes espanyoles

Hi ha 13 comunitats autònomes i dues ciutats autònomes que tenen radiotelevisió pública. La Corporación Extremeña de Medios Audiovisuales, RTV de Ceuta i RTV de Melilla són les úniques que no pertanyen a la Federació d'Organismes de Ràdio i Televisió Autonòmics (FORTA).

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) compta amb dos múltiples, però només un d'ells està destinat a les televisions públiques. En aquest cas, la radiotelevisió pública catalana compta amb TV3, Esport3, 3/24 i Super3/33 (4 cadenes), més enllà de TV3 HD i la reciprocitat amb IB3. L'altre múltiple es troba en mans de l'empresa privada i emet 8TV i Rac105 del Grup Godó, i Barça TV i Barça TV HD.

La resta de comunitats únicament tenen un múltiple, algun d'ells compartits entre els mitjans públics i privats. En el cas d'Euskadi, Euskal Irrati Telebista (EiTB) es compon per quatre cadenes de televisió: ETB1, ETB2, ETB3 i ETB4. Dues d'elles s'emeten en alta definició ETB1 HD i ETB2 HD. Galícia, l'altra comunitat històrica, en té únicament dos (TVG i TVG2) i ambdues es poden veure en alta definició.

A les altres dues comunitats autònomes que tenen el català com a llengua cooficial únicament disposen d'una cadena de televisió -les dues en HD també. Al País Valencià, la Corporació Valenciana dels Mitjans Audiovisuals va començar a emetre el 2018 amb À Punt i l'Ens Públic de Radiotelevisió de les Illes Balears compta amb IB3. Les illes són les úniques que tenen reciprocitat amb Catalunya, una de les demandes de l'actual executiu valencià³⁶.

³⁶ La C.Valenciana y Cataluña se comprometen con la reciprocidad de TV3 y RTVV. (19 de setembre de 2016). EFE. Recuperat de: <https://www.efe.com/efe/comunitat-valenciana/politica/la-c-valenciana-y-cataluna-se-comprometen-con-reciprocidad-de-tv3-rtvv/50000879-3044491>

La Agencia Pública Empresarial de la Radio Televisión de Andalucía en té tres (Canal Sur, Canal Sur 2, Andalucía TV) i la Radio Televisión de Madrid dos (TeleMadrid i La Otra). Finalment el Ente Público de RadioTelevisión Canaria (TV Canaria), el Ente Público RadioTelevisión de Castilla-La Mancha (Castilla-La Mancha Televisión), la Radio Televisión de la Región de Murcia (7 Región de Murcia), la Corporación Aragonesa de Radio y Televisión (Aragón TV), la Radiotelevisión del Principado de Asuturias (Televisión del Principado de Asturias) i la Corporación Extremeña de Medios Audiovisuales (Extremadura TV) en tenen únicament una. Cal afegir, però, que Navarra rep també les cadenes públiques basques ETB1 i ETB2.

En l'àmbit radiofònic es segueix una dinàmica similar. Tot i que en aquest cas, és Euskadi qui encapçala el rànquing amb cinc emissores, seguida per Catalunya amb quatre (Catalunya Ràdio, Catalunya Informació, Catalunya Música i iCat FM). Andalusia tanca el podi amb tres emissores de ràdio i Galícia és l'altra que compta amb més d'una, dues. La resta de radiotelevisions públiques només emeten per un canal de ràdio.

La radiotelevisió pública en comunitats bilingües

Segons la Constitució Espanyola, s'estableix l'euskera, el català-valencià i el gallec com a llengües cooficials³⁷. A més, s'insta a una especial protecció a l'aranès (Vall d'Aran), el bable (Astúries) i les diverses modalitats lingüístiques a l'Aragó. L'Estatut d'Autonomia d'Astúries³⁸ assenyala que el bable comptarà amb la "seva difusió en els

³⁷ Artículo 3. Constitución Española. 27 de diciembre de 1978. Recuperat de: <https://app.congreso.es/consti/constitucion/indice/sinopsis/sinopsis.jsp?art=3&tipo=2>

³⁸ Ley Orgánica 7/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Asturias. Boletín Oficial del Estado, España, 11 de gener de 1982. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/pdf/1982/BOE-A-1982-634-consolidado.pdf>

mitjans de comunicació”. A Catalunya, la Llei de l’occità³⁹ obliga els mitjans públics a produir programes en aranès.

EiTB emet en diferents idiomes segons el canal. ETB1 és la televisió generalista en esukera, ETB2 és la televisió generalista en castellà, ETB3 ofereix contingut infantil en euskera i finalment ETB4 compta amb una programació bilingüe amb continguts de producció pròpia.

La Corporación de Radio Televisión de Galicia emet íntegrament en gallec en les seves dues televisions. El primer canal està destinat a ser el canal generalista de la CRTVG i en el segon s’hi emet programació cultural, esportiva i infantil.

Tant la valenciana À Punt com la balear IB3 ofereixen únicament programació en català-valencià, que es suma a tots els canals de la CCMA que tampoc compten amb programes en castellà en la seva graella. La Corporació sí que té en consideració l’aranès, protegit per llei. Les emissions en aranès a Catalunya Ràdio es redueixen en els programes “Eth maitin d’Aran” i “Catalonha Informacion” i a TV3 en els informatius de “Notícies Comarques”. Tot i això, un acord⁴⁰ entre el Síndic d’Aran i la Vicepresidenta de la CCMA preveu augmentar la presència de la llengua occitana als mitjans públics del Principat.

A la TPA la situació de l’asturià no és molt millor que la de l’aranès. La majoria dels programes són en castellà i algun d’ells s’emet en asturià. La Academia de la Llingua ha reclamat els últims anys uns informatius en la llengua pròpia de la

³⁹ Llei 35/2010, de l’1 d’octubre, de l’occità, aranès a l’Aran. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Espanya, 1 d’octubre de 2010. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/nom/TL128.pdf>

⁴⁰ CCMA augmentará contenidos en aranés gracias a un acuerdo con Consell d’Aran. (8 d’abril de 2019). La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/vida/20190408/461535458694/ccma-aumentara-contenidos-en-aran-es-gracias-a-un-acuerdo-con-consell-daran.html>

comunitat⁴¹ i les formacions polítiques d'esquerres han demanat una reforma estatutària que inclogui la cooficialitat del bable i ampliï la seva presència en els mitjans.

D'aquesta manera, únicament la CCMA i CRTVG posseeixen més d'un canal de televisió amb la llengua específica de la regió. La radiotelevisió pública balear i valenciana, que només compten amb un canal, també emeten íntegrament en català.

Model de govern de les radiotelevisions públiques autonòmiques

La forma de govern de les radiotelevisions públiques autonòmiques és diversa i ha patit canvis recents en l'última dècada. Des del 2010 totes les autonomies, a excepció d'Extremadura, Andalusia, Euskadi i Castella la Manxa; han fet canvis en el model d'elecció del Director General i del Consell d'Administració. A Catalunya, ha patit fins a dos canvis legislatius: la modificació de 2012 de la mà de CiU i el PP, i l'últim canvi el novembre de 2019 amb el vot afirmatiu de tots els grups del Parlament.

Les lleis autonòmiques que regulen les radiotelevisions públiques són força diferents en les diverses Comunitats, tant en el nombre de persones que componen el Consell d'Administració com en els mètodes d'elecció d'aquest i del Director General.

El nombre de consellers oscil·len entre els 19 d'Euskadi i els 5 de les Illes Canàries. Entremig la majoria estableixen a 9 consellers (Astúries, Comunitat de Madrid, Andalusia, Múrcia, Illes Balears i Extremadura), mentre que Galícia en té 7, Aragó 16 i el País Valencià 10.

⁴¹ La Academia de la Llingua propone a la TPA un programa informativo en asturiano. (17 de juliol de 2017). Europa Press. Recuperat de: <https://www.europapress.es/asturias/noticia-lacademia-llingua-propone-tpa-programa-informativo-asturiano-20170717201515.html>

La gran majoria marca que l'elecció ha de venir per part dels parlaments, però estableix majories diferents per poder tirar les propostes endavant. Les Illes Canàries estableixen fins a tres possibles votacions: la primera, en què es necessita els 2/3 del Parlament; la segona, amb 3/5, i la tercera amb una majoria absoluta. Altres comunitats autònomes basen el seu procés en dues possibles votacions: Aragó, Astúries i Múrcia demanen 2/3 en la primera votació i, si no s'arriba a un acord, una majoria absoluta és suficient. En el cas de les Illes Balears és semblant, però en la primera només exigeix 3/5.

Finalment, la resta d'autonomies requereixen majories qualificades obligatòriament. Euskadi, Extremadura i la Comunitat de Madrid exigeixen el vot favorable dels 2/3 de la càmera, Andalusia els 3/5 i Galícia ofereix dues votacions: la primera amb 2/3 i la segona amb 3/5.

L'altre punt clau en l'elecció del Consell d'Administració és qui proposa aquests consellers. Excepte el País Valencià, cap llei parla de concurs públic per designar a candidats. Aquest mecanisme va ser una de les grans novetats de la nova llei de RTVE, a proposta d'Unides Podem. En algunes autonomies com Aragó, Astúries o Extremadura, es parla inclús explícitament de la necessitat que tots els partits es vegin representats dins del Consell.

Per tant, a Astúries, Galícia, Illes Canàries, Andalusia, Múrcia, Extremadura i Illes Balears tots els consellers són propostes dels grups parlamentaris. Andalusia, però, estableix que un representant dels sindicats pot assistir al Consell d'Administració amb veu i sense vot. Aragó es queda a prop d'aquest model i 15 ho són per part dels grups parlamentaris i el setzè conseller s'escull a partir d'una votació entre aquests 15 consellers.

La Comunitat de Madrid i Euskadi fixa models mixtes. Els consellers de EITB que van a votació són 15 a proposta dels grups parlamentaris i 4 a proposta d'entitats i associacions basques. En canvi, a la Comunitat de Madrid la majoria són

suggeriments d'organitzacions professionals i socials (cinc) i la resta els plantegen els partits de l'Assemblea (quatre).

En el cas dels directors generals, la gran diferència rau en qui els proposa i les majories necessàries per ser escollit. També en alguns casos el director general pot ser membre del mateix Consell d'Administració o ser una persona externa.

A les Illes Canàries, Astúries, Galícia, Andalusia, Múrcia i Illes Balears el mètode de designació del director general és el mateix que el dels membres del Consell d'Administració. En canvi, a Aragó i a la Comunitat de Madrid la proposta surt del Consell i posteriorment és el legislatiu qui ho aprova. El cas més governamental de tots és el d'Euskadi i Extremadura. En els dos és l'executiu qui el proposa, però les majories no són les mateixes. A la Comunitat Autònoma Basca només es requereix una majoria absoluta, mentre que a l'extremenya són necessàries les tres cinquenes parts de l'Assemblea.

De totes, l'única legislació que planteja alguna mena de concurs públic és la valenciana. La llei que regula la Corporació Valenciana dels Mitjans Audiovisuals és una de les més complertes i que exigeix més consens entre diferents sectors de l'audiovisual. El Consell Rector està compost per 10 membres amb una renovació cada tres anys de 4 o 5 d'ells. La seva confecció veu de diferents sectors: un d'ells és escollit a proposta dels sindicats, dos del Consell Audiovisual de la Comunitat Valenciana, un del Consell de la Ciutadania i tant el President com cinc membres més ho són a proposta de les Corts.

Els consellers escollits per les Corts estan proposats per dos grups parlamentaris com a mínim i passen una avaluació de la comissió corresponent que n'escull a cinc. Aquests se sotmeten a una votació que requereix els 2/3 a la primera o els 3/5 a la segona. En cas que algú no fos escollit, hauria de passar de nou el procés de selecció i obtenir el vistiplau de 3/5 de les Corts.

En el cas del President, té un mandat de sis anys. El CACV obre un concurs públic i proposa tres candidats. Tots ells expliquen el seu projecte a la comissió de les Corts, que en tria a un. El candidat final és ratificat per 2/3 en la primera votació o 3/5 en la segona. En cas de no assolir els vots necessaris, una majoria absoluta li atorga la presidència durant sis mesos fins a trobar-ne a un altre.

En resum, no totes les comunitats autònomes compten amb lleis que requereixin majories qualificades, causa que les fa molt vulnerables a les possibles majories governamentals. L'altre fet que crida l'atenció és l'absència de concurs públic en la pràctica totalitat de les lleis. Aquest mètode, que s'ha començat a implementar a la nova llei de RTVE, evita que siguin els mateixos partits els que designin els consellers o presidents, molts d'ells amb una estreta relació amb les formacions que els proposen.

En l'àmbit lingüístic, l'única radiotelevisió amb una oferta plurilingüística dins dels territoris bilingües és la d'Euskadi. Tota la resta, inclosa la catalana, emeten únicament en l'idioma no castellà, tot i que les realitats socials de cada territori són ben diferents.

Totes les radiotelevisions públiques plantegen divergències en alguns àmbits, però totes elles mantenen les característiques dels sistemes pluralistes polaritzats. Segons la divisió de Hallin i Mancini, aquests sistemes compten amb una forta interferència dels partits i la política en els mitjans públics.

A Catalunya, la legislació segueix la mateixa línia. Són els partits qui proposen els membres i qui els voten. A més, la història de la CCMA i les reiterades queixes de radiotelevisions com la madrilenya o l'extint Canal9 mostren que la presència de la política va més enllà de la designació dels alts càrrecs. L'única experiència diferencial a les mencionades va ser el concurs públic per escollir el Director General en la llei 11/2007, però finalment també es va polititzar aquest procés i es va haver de retirar en la reforma de 2012.

L'opinió dels partits polítics

Per saber quina és l'opinió de les diverses forces polítiques catalanes, s'han desenvolupat set entrevistes entre el 5 d'abril i l'1 de maig. El criteri a l'hora d'escollir els partits polítics ha sigut el de representació al Parlament de Catalunya, on conviuen cinc grups parlamentaris i dos subgrups: Grup de Ciutadans, Grup de Junts per Catalunya, Grup Republicà, Grup Socialistes i Units per Avançar, Grup de Catalunya en Comú Podem, Subgrup d'Unitat Popular – Crida Constituent, Subgrup del Partit Popular de Catalunya. A tots ells se'ls ha preguntat qüestions semblants i se n'ha incorporat alguna en funció del paper que han tingut durant la història de la CCMA. A més, les repreguntes són diferents segons les respostes que ha donat cadascú.

Els polítics entrevistats segons el grup parlamentari a què pertanyen són els següents:

Grup Republicà: Raquel Sans (Valls, 1980) és diputada per la província de Tarragona des del 31 de juliol de 2018 i militant d'Esquerra Republicana de Catalunya. La republicana té a més experiència en el sector, donat que ha treballat en mitjans nacionals i locals, és llicenciada en periodisme per la Universitat Autònoma de Barcelona i té un postgrau en periodisme sociolaboral per la mateixa universitat⁴².

Grup de Junts per Catalunya: Eduard Pujol (Martorell, 1969) és independent i portaveu de Junts per Catalunya al Parlament. Abans d'exercir com a diputat per Barcelona, havia sigut director de la ràdio líder de Catalunya, RAC1. Com a llicenciat de Ciències de la Comunicació per la Universitat de Barcelona, havia treballat anteriorment també com a redactor d'esports a Catalunya Ràdio, com a director de continguts en el departament de premsa del FC Barcelona i com a coordinador de continguts a RAC1⁴³.

⁴² Transcripció completa de l'entrevista a la pàgina 104 (Annexos)

⁴³ Transcripció completa de l'entrevista a la pàgina 115 (Annexos)

Grup de Ciutadans: David Mejía (Barcelona, 1984) és el President de la Comissió de control a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i Secretari de Comunicació a la federació catalana del partit taronja. Mejía és llicenciat en dret per la Universitat de Barcelona i té un màster en Relacions Públiques en l'INSA Business, Marketing & Communication School⁴⁴.

Grup de Catalunya en Comú Podem: Marta Ribas (Terrassa, 1975) és també llicenciada en Ciències de la Comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona i va treballar en mitjans de comunicació locals i com a redactora de COM Ràdio. En la seva vida política, des de 2016 és Coordinadora d'Iniciativa per Catalunya Verds, ha sigut regidora de Rubí i diputada del Parlament amb Catalunya Sí que es Pot i En Comú Podem⁴⁵.

Grup Socialistes: David Pérez (l'Hospitalet de Llobregat, 1960) és diplomad de postgrau en Ciència Política per la Universitat de Barcelona i actualment és Secretari segon de la Mesa del Parlament de Catalunya. Ha estat regidor a l'Hospitalet de Llobregat, ha format part de l'AMB i COM Ràdio, i ha exercit com a diputat del Parlament en dos períodes (1999-2010, 2015-actualitat). El diputat socialista és un dels fermes defensors de la necessitat d'aprovar un contracte programa en la Comissió de Control de la CCMA⁴⁶.

Subgrup d'Unitat Popular – Crida Constituent: Natàlia Sánchez (Figueres, 1983) ha cursat estudis en Història i Comunicació Cultural. En la seva etapa estudiantil va militar en el Bloc d'Estudiants Independents i, més endavant, de la Coordinadora d'Estudiants dels Països Catalans. En la seva vida política, únicament havia sigut

⁴⁴ Transcripció complerta de l'entrevista a la pàgina 125 (Annexos)

⁴⁵ Transcripció complerta de l'entrevista a la pàgina 153 (Annexos)

⁴⁶ Transcripció complerta de l'entrevista a la pàgina 132 (Annexos)

regidora de l'Ajuntament de Figueres i membre del Consell Comarcal, mentre que actualment és diputada del Parlament des de 2017⁴⁷.

Subgrup del Partit Popular de Catalunya: Daniel Serrano (Barcelona, 1976) és llicenciat en Dret per la Universitat Autònoma de Barcelona i ha exercit com a advocat. Ha desenvolupat diversos càrrecs orgànics dins del Partit Popular de Catalunya i des de 2018 és el Secretari General. També és regidor a Cornellà de Llobregat i ha estat diputat al Congrés dels Diputats, on ha format part de la Comissió de Control de RTVE⁴⁸.

Els set diputats entrevistats formen part de la Comissió de Control de la CCMA, per la qual cosa estan al corrent dels últims debats que s'han tingut dins l'ens públic. Tot i això, hi ha certes preguntes plantejades sobre temes que no han estat debatuts dins dels seus partits polítics o grups parlamentaris. En aquests casos, les opinions han sigut personals, però igualment recollides per la categoria que els dona la seva actual posició.

Els temes escollits per preguntar han sigut: les ingerències de la política dins de la Corporació i la seva autocrítica, el model d'elecció dels membres del Consell de Govern, la cogestió amb els treballadors, l'augment del pressupost per elaborar la transició tecnològica, la figura del CAC, el retorn del Director General, el contracte programa i finalment l'ús del castellà en la radiotelevisió pública catalana. Les opinions expressades pels diferents partits no són blanc o negre, sinó que molts cops compten amb matisos interessants i que inclús en aquest punt no queden prou reflectits. Per tant, l'anàlisi que es realitza és qualitatiu i amb la intenció de recollir en aquest apartat les visions més interessants que plantegen els polítics en les entrevistes que es poden trobar als annexos.

⁴⁷ Transcripció completa de l'entrevista a la pàgina 176 (Annexos)

⁴⁸ Transcripció completa de l'entrevista a la pàgina 167 (Annexos)

Autocrítica i situació de la Corporació

Totes les entrevistes s'inicien amb una pregunta dirigida a si es fa alguna mena d'autocrítica per part de la política de les experiències anteriors. En aquest cas, és una pregunta força oberta que molts polítics han aprofitat per posar en context la seva visió de la Corporació i altres per criticar a altres formacions més que per fer autocrítica de la seva. Com es pot observar a les transcripcions, els camins són ben diferents.

Natàlia Sánchez especifica que la crítica s'ha fet des del Parlament amb accions com la reprovació del director de TVC Vicent Sanchis, sostinguda per tota l'oposició. Per la *cupaire*, uns dels problemes més rellevants és la politització de la Corporació i la lògica de partits que segueix.

Els populars assenyalen a la Corporació com un instrument amb una "visió nacionalista" amb l'objectiu de ser l'altaveu del Govern. Tot i haver estat partícip en tots els pactes per renovar la direcció de l'ens públic, Daniel Serrano considera que la radiotelevisió no reflecteix la pluralitat i que el fet d'haver entrat en aquests pactes no els fa responsables d'això. El diputat s'excusa i al·lega que el Partit Popular ha de cobrir les vacants que li corresponen.

Marta Ribas trasllada l'autocrítica a l'època anterior a la creació dels Comuns, quan Iniciativa formava part del tripartit. L'ecosocialista lamenta haver sigut "massa tous" i no "haver-s'hi ficat suficient" en els temes de la Corporació. A més, assenjala la reforma de 2012 com un fre per actualitzar el món audiovisual, ja que a causa d'això s'han centrat únicament a revertir els canvis de CiU i PP. La pèrdua de temps durant aquells anys i actualment -la llei encara no s'ha desplegat- són també fets censurables per Ribas.

Els socialistes treuen pit de la reforma de 2007 del tripartit, que implicava una major participació del Parlament en detriment de l'executiu. David Pérez el defineix com un model més participatiu i d'èxit per canviar qui controlava l'ens públic.

Tanmateix, apunta que fan falta “més i millors mecanismes de control públic i polític en l'àmbit parlamentari dels organismes de la mateixa Corporació”.

La primera força del Parlament recorda que els partits de govern s'han repartit els càrrecs de direcció per tenir un control sobre la radiotelevisió. Respecte als indicis de pacte amb independentistes i PSC per renovar el Consell de Govern, Ciutadans explica que no hi havia cap acord i que era una conversa entre partits, donat que són qui han d'escollir aquests membres. El passat dels taronges, en què havien criticat diverses vegades el “repartiment de cromos”, no els provoca cap contradicció. David Mejía explica que no s'havien repartit cap càrrec i que els escollits han de ser professionals i sense cap vinculació amb els partits que els proposen, com el seu candidat (Eladio Jareño).

Per la seva part, els dos partits de govern difereixen en la seva crítica a la Corporació. Raquel Sans lamenta que es fa poca autocrítica des dels partits, però també posa èmfasi en la lentitud i la necessitat d'arribar a consensos en els processos parlamentaris. Segons la republicana, no s'han fet aquests canvis abans perquè l'accent polític s'ha posat en altres qüestions i la renovació ha quedat en un segon pla. Més enllà de l'àmbit de prioritats, Sans assenyala a Ciutadans com un dels causants del bloqueig, donat que per ella els taronges tenen una “voluntat manifesta de boicotejar qualsevol acord” i “portar-ho tot a l'extrem”.

En canvi, Eduard Pujol nega que aquesta ingerència de la política existeixi com es presenta i explica que hi ha una diferència entre liderar el procés i saber entendre en cada moment què busca la gent -amb relació a TV3. Pel diputat de Junts per Catalunya, el fet de parlar constantment sobre política i no sobre la qualitat del producte en la Comissió sí que és una manera de polititzar la Corporació. L'exdirector de RAC1 apunta també que el desconeixement de les dinàmiques que tenen els mitjans porta als partits a fer política perquè les preguntes no s'ajusten a la realitat (cas nadala a TV3)⁴⁹, però que aquestes praxis les han fet totes les oposicions.

⁴⁹ Resposta completa a la pàgina 117 (Annexos)

Membres del Consell de Govern

La temàtica de qui ocupa el Consell de Govern és segurament una de les quals aporta visions més divergents, inclús quan s'està d'acord amb el mètode d'elecció dels seus membres. El gran debat que es volia plantejar era el d'apostar o no pel concurs públic i, en cas negatiu, quina seria la forma adient de desplegar el pacte entre grups polítics amb majories qualificades. Fins ara, s'havia assenyalat aquests pactes com repartiments de cadires per part d'alguns grups, però ha sigut el punt de consens en la nova llei. També en aquest apartat es vol saber què pensa cada formació de la fórmula de les copresidències o del retorn del Director General.

El concurs públic, recolzat en el seu moment per tots els partits a RTVE, actualment només troba una forta defensa en la CUP. Ciutadans també el reclama com a proposta pròpia, però reconeix que va posar per davant els consensos a enrocar-se en aquest tema. Tanmateix, cap dels dos partits renuncia en un futur a aplicar aquesta mesura. En el cas dels Comuns, no acaben de posicionar-se al costat del concurs públic i recorden les experiències fallides en aquesta mena de formats a l'Estat espanyol. Com la CUP i Ciutadans, Ribas reconeix el "pragmatisme" de les formacions ubicades en aquesta posició per evitar el bloqueig, tot i que la paràlisi es manté i encara no s'ha renovat el Consell de Govern.

El principal argument que utilitzen la resta de partits per rebutjar aquest concurs públic és que ha de ser el Parlament qui, com a representant de la ciutadania de Catalunya, triï els alts càrrecs d'un ens públic com la CCMA. En aquest sentit, es remarca molt el concepte de la pluralitat dins del Consell de Govern. David Pérez considera que un procés de selecció estrictament amb criteris professionals no garanteix una pluralitat necessària, la qual cosa podria desembocar en un Consell amb tots els membres d'una determinada ideologia minoritària. A més, el socialista fa valdre la figura del CAC, la qual podria vetar noms que es presenten.

Daniel Serrano assenyala que el concurs públic no és garantia que aquests consellers no estiguin “sotmesos al govern de torn” i crida a un esforç dels mateixos partits per escollir a persones que desenvolupin la feina amb independència. El diputat de Junts per Catalunya s’expressa amb uns termes semblants i realça la responsabilitat de les formacions polítiques per triar perfils que responguin a criteris professionals. En contraposició, Marta Ribas creu que aquesta responsabilitat fins ara no s’ha complert del tot i que els Consells de Govern dels últims anys han sigut “xais al servei del govern”, que no han aixecat la veu quan tocava.

A tot això se li suma el dubte de quins perfils l’han de compondre. Pérez considera que la tria dels consellers a través del Parlament facilita la composició d’un Consell de Govern amb diferents perfils, com hauria de ser el de la gestió econòmica. Ribas aposta també per perfils tecnològics i Sans afegeix el fet que siguin entesos en la matèria audiovisual i figures de reconegut prestigi sense relacions partidistes. La diputada *cupaire* aporta a més el criteri de la pluralitat territorial i de classe, el qual actualment no es compleix per l’excés de *barcelonacentrisme* en la direcció.

Finalment, en els criteris per escollir a aquests membres hi trobem el vincle amb els partits polítics. Mejía reclama un temps entre l’exercici del càrrec i l’entrada al Consell, punt que també critica Sánchez lligant-lo a la pràctica anomenada “portes giratòries”, que es dona en altres sectors. Per Sans, el passat polític és a més un fet que resta a l’hora d’accedir a aquest càrrec, però no t’inhabilita per ser conseller de la Corporació. De fet, tots els partits recalquen que la ideologia no pot ser una barrera per a res i que molts cops compta més l’actitud que es té en l’exercici de les seves funcions.

Per altra banda, tenim la pregunta de qui ha d’encapçalar la Corporació. Esquerra portava la proposta de recuperar la figura del Director General per “separar la gestió del dia a dia amb la gestió de l’estratègia”. La proposta va ser rebutjada per tots els partits. Alguns, com la CUP, perquè la urgència de la reforma no permetia afrontar propostes tan profundes i altres, com els Comuns, perquè creien que es buscava una figura que fos qui ho controlés tot.

En canvi, la iniciativa de les copresidències que es va posar sobre la taula sí que aconsegueix més suports -ERC, PSC, ECP i CUP. Ribas, que forma part d'una cocoordinació en el seu partit, reconeix que a la proposta no estava prou desenvolupada per la dificultat d'aquest debat, però la recolza. El mateix succeeix amb els socialistes, que no ho veuen amb mals ulls si es clarifiquen les funcions de cadascú. Per contra, els populars considerarien que duplicaria els problemes actuals de la Corporació.

Qui va presentar la idea de les copresidències van ser els cupaires, que la recullen del model kurd. Sánchez apunta que aquesta via genera “processos amb més treball de consens, treball de diàleg i no tanta concentració de poder en una sola persona”.

La cogestió, un model alemany

La proposta de cogestió, que s'aprofundirà més en l'apartat dels sindicats, no va tirar finalment endavant. Tanmateix, es van afegir processos que afavorien mecanismes de presa de decisió dels treballadors i un suposat filtre a l'hora d'escollir els nous consellers, en el qual els treballadors feien un seguit de propostes. Per tant, la divergència entre els partits es trobava en obrir les portes del Consell a membres que representessin als treballadors. Amb diferents matisos, els partits disposats a negociar aquesta entrada són Ciutadans, Esquerra, PSC, Comuns i CUP.

A Junts per Catalunya, segons Eduard Pujol, no és un tema que s'hagi debatut. L'exdirector de RAC1 opina personalment que el model no permetria atreviment a l'hora de dirigir o prendre certes decisions per culpa de l'oposició dels treballadors. Per la seva banda, els populars no creuen en els “models assemblearis”, els quals poden “conduir a la paràlisi”.

Els Comuns i la CUP apunten que la seva proposta era la de tenir dos membres del Consell – de set- escollits pels treballadors. Ribas argumenta que aquests consellers aporten un “coneixement de la casa, són referents pels professionals i coneixen els efectes interns de les decisions”. Els *cupaires*, en línia amb els Comuns, assenyalen el “menysteniment cap a la plantilla” per part del Consell i les traves per aplicar iniciatives com el Pla d'Igualtat. Socialistes i taronges no es mostren contraris, però sí que veuen un excés en el nombre de representants proposats pels altres grups. Esquerra, per contra, és força ambivalent en la resposta i només la cataloga com una “opció a discutir”, en la qual s’hauria de tenir en compte “les necessitats de supervivència de l’ens públic”

On queda el CAC?

La figura del CAC provoca moltes controvèrsies entre els partits i cap d’ells ofereix una sortida clara per aquest organisme. Ribas considera que no han reflexionat massa sobre aquest tema i que s’han quedat amb el model britànic, sense obrir-se a altres propostes.

Tot i això, hi ha partits com Ciutadans o el Partit Popular que advoquen directament per la seva desaparició. Els taronges sí que creuen en la seva utilitat, però no en l’ús actual que se li dóna. En canvi, Serrano personalment té dubtes de la necessitat de tenir un òrgan censor, ja que considera que per aquesta tasca existeix la justícia. A més, es queixa que les propostes de sanció per manca de pluralitat sempre van enfocades a uns mitjans de comunicació determinats, la qual cosa el converteix en un “òrgan quasi censor de determinades idees”.

Pujol reflexiona sobre l’existència d’ideologies marcades a la vida, però l’exigència alhora d’un CAC “neutre i de to angelical”. El diputat de Junts per Catalunya considera “legítimes i representatives de la societat” aquestes visions del món i que la preocupació ha de venir per una mala praxi en lloc de per una determinada ideologia. Per la seva part, Sans posa l’èmfasi en la necessitat de persones relacionades amb

el sector audiovisual, inexistent en alguns moments, i la possibilitat que el CAC pugui sancionar canals generalistes. A més, Sánchez demana més “transparència i pluralitat”, característiques que per la *cupaire* falten a la CCMA i al CAC.

Ribas valora directament la feina del CAC i troba interessants els estudis sociològics sobre les joguines de nadal o les violències masclistes, però creu que les anàlisis de la pluralitat haurien d'anar enfocats amb un mètode qualitatiu i no quantitatiu. La diputada dels Comuns reclama també sinergies amb l'Estat espanyol, com ja fa amb Europa, per facilitar la creació d'un organisme semblant a escala estatal. Actualment, Catalunya en Comú es troba al Govern d'Espanya i un membre de la seva coalició ocupa la cartera de Consum, per la qual cosa aposta perquè la marca catalana d'Unides Podem faci de lobby per caminar en aquesta direcció.

Canvis estructurals en la Corporació

Probablement les reformes, que poc tenen a veure amb la política, és un dels apartats més genèrics i alhora amb opinions de caràcter més personal. Més enllà de les línies de cada partit, les quals poden marcar si estan a favor o no d'incrementar el finançament, cap dels partits té un discurs allunyat de proclames sobre com ha d'organitzar-se la Corporació. En favor dels partits polítics s'ha de dir que no és una feina en exclusiva del Parlament, que en aquest àmbit només té poder en l'aprovació de contractes marcs i contractes programes.

De fet, les qüestions sobre els canvis estructurals van molt enfocades a la revolució tecnològica que li manca a la Corporació. Ribas alerta que la CCMA es podria trobar amb un “silenci tecnològic perquè no està adaptada”. El preu d'aquesta adaptació que assenyala la diputada dels Comuns és el principal punt de conflicte entre les formacions polítiques. Ribas té clar que per desenvolupar-la són necessaris més diners, però també més eficiència. En el mateix punt es troba Pujol, que argumenta que la radiotelevisió pública en català és indispensable, per la qual cosa s'ha d'aplicar aquesta adaptació i assumir el seu cost.

Ara bé, no tots els partits aposten per apujar el pressupost. Alguns com Mejía s'apropen a la idea d'eficiència i aposten per “reduir la grassa i augmentant el múscul”. A l'hora de fer-ho, el diputat de Ciutadans proposa col·laboracions amb la resta de televisions i una reordenació de la despesa. Els socialistes tampoc consideren que s'hagi d'apujar la partida econòmica a la Corporació i que no es poden tenir els mitjans públics “a tot drap” en la conjuntura actual. Pérez apunta que la solució passa perquè el CAC torni a fer un llibre blanc de l'audiovisual on especifiqui quines són les principals necessitats de l'ens públic i com assolir estabilitat i un finançament de futur. Els populars, per la seva banda, s'oposen també a un augment del pressupost i demanen “retallar els contractes milionaris amb productores i tertulians amics” per dedicar-ho a la transició tecnològica.

L'àmbit tecnològic no és l'única cosa en què la radiotelevisió catalana s'està quedant antiga. Sans apunta que la plantilla està molt envellida i que és necessari un rejoeniment de la plantilla amb contractes relleu -decisió que s'està tancant. A més, Ribas i Sánchez reclamen tornar a apel·lar al públic jove. La diputada *cupaire* es decanta per un Netflix català gratuït que ofereixi continguts juvenils a la carta, ja que aquest sector de la societat té altres hàbits de consum. La forma de consumir és un tema que també remarca Ribas i culpa de la pèrdua de públic jove a les retallades del canal 3xl.

Finalment, els canals és un tema de conversa pels representants del partit de govern. Sans, personalment, demana replantejar-se el model de TVC i tancar el canal Esport3, per culpa de la falta de contingut esportiu que té la corporació. En paral·lel, l'espai lliure de la cadena esportiva l'hauria d'omplir un canal infantil-juvenil perquè “falta connexió amb el públic jove” i la cadena té més continguts. Pujol no hi acaba d'estar en desacord. També des d'un punt de vista personal, creu que l'actual Esport3 no té sentit, però considera l'esport “un element molt fort en la nostra societat”, per la qual cosa apostaria per comprar drets de futbol sud-americà i atraure nous públics.

El contracte programa

Des de 2010, cap Govern ha aprovat cap contracte programa. En l'última comissió, la Presidenta Llorach va assegurar que estaven a punt d'aprovar-lo, però la legislatura sembla que podria tenir els dies comptats segons les declaracions del President Torra. Existeix aleshores la possibilitat d'aprovar aquest contracte programa, que és un compromís entre CCMA i Govern, o deixar-ho pel següent executiu.

Els socialistes són els que aixequen una defensa més contundent en contra d'aprovar-lo en aquesta legislatura. Pérez argumenta que “no té lògica que, una vegada el Govern ha dit que convocarem eleccions, aprovem aquest compromís” perquè el següent executiu podria tenir majories diferents o inclús uns altres actors. A més, defensa la reclama continuada que ha fet del contracte programa, però reconeix que seria “una vergonya i un acudit” aprovar-lo en l'última comissió. El PP es situa en la mateixa posició i no creu idoni la firma “de pressa i corrent simplement perquè s'acaba la legislatura”.

Dins de l'oposició, però, altres formacions sí que veuen la necessitat de signar-lo. Ribas proposa contemplar aquesta possibilitat, a causa de la incerta data d'unes eleccions frenades pel coronavirus. Sánchez també parla d'una legislatura més llarga de la prevista i, tot i la possibilitat de “fer un nyap”, creu que s'hauria d'aprovar mentre es “generin els debats necessaris”. Els taronges aposten sense embuts per aprovar-lo i critiquen que la Corporació fa anys que diu que està gairebé enllestit.

Els dos partits de govern fan poca autocrítica de la falta de contracte programa, tot i que cal tenir en compte que els dos diputats entrevistats ho són des d'aquesta última legislatura i anteriorment no estaven en política. Sans reconeix que “calen assumir responsabilitats” i que actualment s'hauria de considerar si és necessari o no aprovar-lo. El diputat de Junts per Catalunya, coalició que recull a un partit de govern des de 2010, no considera que hi hagi “parts de culpa”, sinó “circumstàncies polítiques”. Pujol planteja una situació “d'excepcionalitat i repressió”, a la qual suma la crisi econòmica dels primers anys del President Mas.

Aquests anys sense contracte programa han servit perquè el “Govern controlés la Corporació”, segons Ribas. La diputada dels Comuns apunta que la CCMA ha estat lligada econòmicament i, per a Mejías, aquest lligam els ha deixat en una “situació d’indefensió”. Pérez també es queixa que, “cada cop que la Corporació demanava diners, perdia una ploma” -amb relació a les ingerències de l’executiu.

La llengua a la CCMA

Per últim, un dels temes més controvertits que s’han tractat en aquestes entrevistes ha sigut la figura del castellà en la Corporació. Actualment, només la radiotelevisió basca compta amb continguts en les dues principals llengües oficials, mentre que les Illes Balears, el País Valencià i Galícia no. Les respostes de la majoria de polítics en aquest apartat tornen a ser des d’un punt de vista personal.

Els partits sobiranistes defensen que la radiotelevisió hauria de ser íntegrament en català. Sans planteja la llengua com “un instrument de cohesió per a tothom” i obriria la porta a més continguts en aranès. Sánchez no troba que existeixi aquest debat i ho exemplifica en la quantitat d’oferta en castellà en comparació de la catalana. Pujol considera personalment que la solució hauria d’anar enfocada en una col·laboració amb TVE, que haurien de desenvolupar un canal bilingüe. Finalment, Ribas també defensa la Corporació com un element de normalització lingüística i creu que és suficient si es complementa amb una TVE “referent per a tothom”.

La resta de formacions es divideixen en dues posicions diferents. La de Pérez, que només demana la normalització del castellà i evitar situacions com traduccions entre les dues llengües vehiculars, però alhora assenyala que el problema és el contingut i no pas l’idioma. Per altra banda, liberals i populars aposten per continguts en els dos idiomes de manera intercalada. Serrano critica a més que, quan es convida a un tertulià castellanoparlant, se’l presenta com “el friki que es baralla contra sis tertulians amb un perfecte català”.

L'opinió dels sindicats

Les reformes que ha d'emprendre la Corporació no poden anar d'esquena als treballadors de la casa, que són qui coneixen de primera mà les necessitats logístiques i les ingerències polítiques sobre ells. Per poder saber quina opinió tenen els professionals s'ha escollit basar-se en les diferents queixes i comunicats que han emès en els últims temps i en una entrevista amb la Presidenta del Comitè d'Empresa de TV3 Roser Mercadé⁵⁰.

El Comitè d'Empresa és escollit per votació entre els treballadors, que escullen sindicats. Actualment, el majoritari és Comissions Obreres, que compta amb deu delegats sindicals. La resta són la Candidatura de Treballadors de Televisió de Catalunya (CCTVC) amb set, el Sindicat de Periodistes de Catalunya amb tres i la Confederació General del Treball també amb tres. Cal aclarir que l'entrevista amb Roser Mercadé és en nom del Comitè i no de CCOO.

Com en el cas dels partits polítics, les preguntes que se li van plantejar a la Presidenta Mercadé giren entorn de les principals necessitats econòmiques per rejuvenir la plantilla o adaptar el material a la nova era tecnològica, la necessitat del contracte programa per superar la dependència amb l'executiu o el projecte de la cogestió, fermament defensat pel Comitè d'Empresa.

El model de cogestió

Sobre aquest model existeixen diverses propostes, ja que es porta demanant des de fa anys. A la proposta de 2013, titulada *Un nou model empresarial per a TV3 i per a la*

⁵⁰ Transcripció completa de l'entrevista a la pàgina 142 (Annexos)

*CCMA basat en el model alemany de cogestió*⁵¹, s'assenyala que l'estructura de la CCMA té tres potes: els treballadors, l'equipament de titularitat pública i l'alta direcció que, al contrari de les dues primeres, acostuma a tenir només interessos a curt termini. A més, critica que aquesta direcció no s'escull en funció de l'estratègia empresarial, sinó de fidelitats polítiques. S'ha de tenir en compte que en la reforma de 2019 s'estipula l'obligatorietat de presentar un projecte empresarial per ser candidat a conseller de la Corporació, per la qual cosa aquest punt queda parcialment resolt.

Davant de la falta de projecte que comporta el terratrèmol polític constant i les inacabables pugnes entre partits, es proposa el model alemany anomenat cogestió. Aquest model, regulat des dels anys cinquanta, es basa en un repartiment del consell de vigilància a parts iguals entre treballadors i accionistes. Segons el document, d'aquesta forma es “genera una cultura empresarial de negociació, de participació i de corresponsabilitat”.

Basant-se en aquest model, el text proposa que la meitat del Consell de Govern estigui ocupada per representants dels treballadors via votació i que, d'aquesta manera, escullin als directors de televisió i ràdio, alhora que controlen tant els directors com els comptes. També demana completar el model implementant dinàmiques que “estimulin tots els treballadors a participar permanentment en grups de reflexió per millorar els processos de treball” i mecanismes de democràcia empresarial.

En la presentació de la proposta es va apostar també perquè el nombre de consellers, en aquell moment sis, passés a ser set. D'aquesta manera tres serien designats pels treballadors i quatre pel Parlament. Iniciativa per Catalunya Verds va

⁵¹ Comissió de Cogestió de la CCMA. (2013). Un nou model empresarial per a TV3 i per a la CCMA basat en el model alemany de cogestió. Recuperat de: <https://cogestiotv3.files.wordpress.com/2013/09/proposta-cogestic3b3-treballadors-tv3-i-ccma.pdf>

recomanar que el repartiment fos de dos-cinc, donat que aquesta fórmula els permetia proposar a un conseller en les quotes dels triats pel Parlament⁵².

La reforma de 2019 va apujar el nombre de consellers a set, però cap d'ells va passar a ser designat pels treballadors. Tot i que Mercadé dona per perduda aquesta lluita, manté l'oferta de la cogestió en el Consell de Govern. Segons explica, amb un sol conseller seria suficient per poder implementar aquest model, donat que entenen la titularitat pública de la Corporació i no volen reemplaçar la sobirania dels ciutadans, en aquest cas representada pel Parlament. La Presidenta reconeix també que és una opinió de CCOO, per la qual cosa hi ha treballadors o sindicats que mantenen l'aspiració d'assolir-ne la meitat.

Encara que no es va incorporar la figura dels treballadors en el Consell de Govern, la reforma de 2019 sí que va afegir certes demandes relacionades amb aquest model. A l'article 11 de la Llei 11/2007 es va agregar un nou apartat on s'emplaçava a l'ens públic a elaborar, executar i avaluar un pla de participació i un pla de funcions. Amb aquestes dues noves iniciatives es buscava la implicació dels treballadors en l'estratègia empresarial i un aclariment en la definició de les estructures internes adients.

Mercadé explica que es preparava una reglamentació per aclarir aquests mecanismes de participació dels treballadors, però la crisi del coronavirus ho va enviar temporalment a norris. Actualment elaboren una microexperiència de la gestió del virus i reconeix que les seves intervencions concretes són majoritàriament aplicades per la direcció.

⁵² A. Gutiérrez. (26 de maig de 2016). La plantilla de la CCMA vol participar en la gestió de TV3 i Catalunya Ràdio. ARA. Recuperat de: https://www.ara.cat/media/CCMA-participar-TV3-Catalunya-Radio_0_1583841660.html

La classe política en els mitjans de comunicació

Mercadé explica a l'entrevista quina és, segons el punt de vista dels sindicats, la intervenció de la política en els mitjans públics. Assegura que la patrimonialització política de l'ens, amb canvis quan hi ha nous pactes de govern, es nota en un posicionament polític molt marcat en els programes que no són estrictament informatius. Per tant, és fora dels Telenotícies on és més marcat el biaix ideològic, a causa del marge que atorga aquesta mena de formats. A més, assenyala les direccions de televisió i ràdio com la principal porta d'entrada a aquestes accions, ja que són les persones que marquen la línia editorial.

Tot i la crítica a certs programes, Mercadé es distancia completament de les “esmenes a la totalitat” que fa Ciutadans. La Presidenta exigeix una crítica més constructiva per part de la formació taronja i no creu que la solució per revertir els actuals problemes de la Corporació sigui tancar l'ens públic o reduir-li el pressupost.

A molts, però, els sorprèn que, si existeixen aquestes ingerències polítiques, els treballadors no s'alcin com ha passat a RTVE amb els “viernes negros”. La Presidenta assenyala una doble fragilitat dins la Corporació, que els frena a l'hora de fer públiques certes crítiques que sí es fan en privat. Per un costat, la manca de contracte programa els evoca a una inestabilitat econòmica i a haver de negociar cada any amb el Govern el seu pressupost.

D'altra banda, la fragilitat institucional evita avançar i revertir certs canvis. El manteniment del pacte CiU-PP, els consellers caducats des de 2017 i els pactes cremallera entre Junts per Catalunya i Esquerra són dics de contenció per aquest esperit de canvi. Per tant, qualsevol cosa que es planteja sobre TV3 es converteix en una amenaça de tancament per uns o en una retallada pressupostària per altres.

Tota aquesta situació ha portat a la Corporació a ser prudent amb les seves crítiques, però no a silenciar absolutament les seves queixes⁵³. A través dels consells professionals, els mateixos treballadors fan arribar les queixes degudes, encara que no totes es fan públiques per la seva utilització en contra de l'ens públic. Aquesta por al tancament, segons Mercadé, no existeix a TVE, cosa que els permet ser més crítics. TVE no desapareixerà en un mitjà o curt termini, en canvi, el futur de TV3 sempre és incert.

Mirada de futur

El desplegament de la reforma de 2019 està de moment aturat per la manca d'interès polític i per la crisi sanitària que colpeja Catalunya. Mercadé traça algunes de les línies clau a seguir per revertir l'actual situació de l'ens públic català.

En l'àmbit econòmic és on són més urgents els canvis. La limitació pressupostària impedeix a la Corporació establir cap mena d'estratègia a mitjà termini, per la qual cosa el contracte programa és indispensable per encarar tots els reptes amb certa visió de futur. Mercadé diu que aquesta signatura no pot esperar més temps, tot i la possibilitat d'unes noves eleccions prompte. La Presidenta assenyalava que els reptes actuals són "claríssims" i que, per tant, no s'ha de dilatar l'espera. En aquest cas, les principals necessitats que ha d'abordar la Corporació és la incorporació de canvis tecnològics, en la qual ja estan endarrerits. El Comitè d'Empresa considera també que el contracte programa contribuiria a la reordenació de canals pendents per optimitzar-los. El 33 i Esport3 es fusionarien, deixant el contingut infantil-juvenil en un sol canal.

En la seva relació amb la política, Mercadé demana que la classe política elimini la visió que "els mitjans són de qui governa" i acabar amb la transmissió directa entre

⁵³ 30 minuts i FAQS amb polèmica. (13 de gener de 2020). Comitè d'Empresa. Recuperat de: <https://www.comitetv3.cat/2020/01/30-minuts-i-faqs-amb-polemica.html>

partit i directiu de la Corporació, tot i que no tanca la porta a gent que ha estat en política. De fet, remarca que els criteris que s'han d'emprar han de tenir una coherència entre la part professional i el no sotmetiment polític a l'hora d'escollir els nous càrrecs de l'ens. En definitiva, reconeix que el problema no és la ideologia, la qual tothom té el dret civil de tenir, sinó l'estreta relació amb certes formacions polítiques.

Finalment, el sector audiovisual és el que ha de patir més canvis en els pròxims anys. Aquest té dues potes: la CCMA com a productora de contingut i la figura del CAC. En aquest últim punt, exigeix que les competències del CAC també afectin el sector privat per estar en igualtat de condicions, alhora que critica alguns dels seus informes, els quals avalen certs continguts poc plurals de TV3. Tot i això, reconeix que utilitzen molts dels seus informes com a base de dades i fa una feina d'ètica professional i acadèmica interessant quan no hi ha política. En resum, demana un CAC "menys polititzat i amb més competències".

Pel que fa a la producció de continguts, Mercadé defineix a la CCMA com la "SEAT de l'audiovisual català". Argumenta que no existeix audiovisual català si no existeix TV3, ja que actua com a plataforma per donar cabuda als continguts en català i, a més, destina un gran pressupost en la creació de continguts en català. Un dels grans debats és en quina proporció s'ha de destinar pressupost de TV3 a producció del sector privat. Per la Presidenta del Comitè d'Empresa, la xifra ha de rondar entre el 25 i el 30% i elaborar d'aquesta manera continguts com sèries o documentals que no es fan internament. Mercadé defensa aquest ús extern, però amb reserves per evitar que l'externalització augmenti. Per últim, no demana cap canal en llengua castellana, encara que no és un tema debatut, però sí que aposta per un ús més natural del castellà en programes i sèries.

L'opinió d'Enric Marín

El 24 de març es va elaborar una entrevista amb l'Enric Marín per via telefònica⁵⁴. El contingut d'aquesta anava orientat en la seva època com a President del Consell de Govern de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i les seves propostes per millorar el funcionament actual de l'ens públic.

Enric Marín és doctor en Ciències de la Comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona i docent en aquella mateixa universitat. En el tripartit de Pasqual Maragall va ser Secretari General de Comunicació per ERC. En els mitjans públics, va ser membre del Consell d'Administració de Barcelona Televisió i el 2010 va ser conseller i president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA). La seva arribada, després de la dimissió d'Albert Sàez, va estar envoltada de polèmica i retrets de l'oposició. Per poder ser escollit es va canviar la legislació amb un decret llei, que va permetre ser proclamat conseller amb una majoria absoluta.

Durant l'entrevista podem destacar dos grans temes. Per un costat, el mètode d'elecció del Consell de Govern i, per l'altre, el contingut de la Corporació i el seu finançament.

Uns mitjans públics construïts amb el CAC com a base

En l'època dels tripartits el CAC va ser una de les figures més reforçades en l'àmbit competencial. Tot i això, les dinàmiques observades en els apartats anteriors demostren que queda lluny d'aquesta independència que requereix. Marín planteja en aquesta línia una reforma que reforci el CAC, ja que si aquest no funciona, la Corporació tampoc ho farà. Per tant, defineix un sistema de captació molt rigorós i regit solament pels criteris de professionalitat. D'aquesta manera la implicació del CAC com a òrgan extern dins del mètode d'elecció dels consellers de la CCMA té sentit.

⁵⁴ Transcripció completa de l'entrevista a la pàgina 92 (Annexos)

El concurs públic en un CAC *despartiditzat* és aleshores una alternativa viable. Aquest procés comporta complicacions dins del nostre sistema de mitjans, el mediterrani. Marín, que forma part del comitè d'experts del concurs públic de RTVE, reconeix que els partits sempre intenten incidir en els mitjans públics. És a dir, hi ha una tensió entre el reconeixement formal dels mateixos partits, que reconeixen la necessitat de despolititzar els mitjans, i la por dels partits de perdre el control d'ells.

Marín aporta una interessant reflexió sobre la possible sortida en aquest dilema dels partits. Tant la *partidització* del CAC com la independència dels mitjans públics han de venir precedides per un desarmament del partit hegemònic de Catalunya, el qual obligui a la resta de formacions a seguir-lo. Concretament, l'expresident de la Corporació proposa que el proper guanyador de les eleccions catalanes aposti per un President de reconegut prestigi al sector, però apartidista. Fins que això no arribi, per a Marín el canvi és complicat.

Finalment, la pregunta passa a ser el qui. Qui pot ser membre del CAC o la CCMA? Tot i reconèixer la preferència que les persones relacionades amb la política en quedin al marge, creu que no és un impediment per sí. Marín apunta que l'important són les actituds que les persones designades prenen amb el partit que els designen. A més, molts cops les persones que es proposen directament no tenen experiència en el sector. D'aquesta manera, no veu del tot amb mals ulls la incorporació de gent que s'hagi dedicat prèviament a la política, sempre que tinguin experiència en el sector i el CAC els recomani com un membre idoni per a estar al capdavant dels mitjans públics.

Per altra banda, aposta per un sistema cogestió. Aquest mètode ja s'utilitza en algunes comunitats autònomes i tant la CUP com els Comuns ho van proposar en el ple de l'última reforma de la llei el 2019. Aquest sistema proporciona que una part del Consell de Govern sigui escollida per la plantilla per mitjà del sufragi. Marín, però, rebutja que siguin els sindicats qui proposin aquestes persones.

La Corporació del segle XXI i el seu finançament

Una de les qüestions més controvertides de què parla Marín és la proposta d'un canal generalista en castellà. El professor de la UAB argumenta que la radiotelevisió pública és de tots i que, per tant, ha d'anar dirigida a tota Catalunya. Hi ha gent que només consumeix televisió en castellà i aquesta és a la que vol arribar Marín amb la seva proposta. D'aquesta manera, es recupera al públic perdut en els últims anys i, conjuntament amb l'enfortiment de la proposta en català, atrau castellanoparlants als continguts en català. Paral·lelament, creu que s'ha d'elaborar continguts també en la resta de les múltiples llengües que es parlen a Catalunya.

L'oferta en castellà ha d'anar acompanyada d'una renovació tecnològica de la mateixa Corporació, segons Marín. La CCMA necessitaria una redefinició de la seva emissió, una reestructuració empresarial i una política de reenginyeria molt important. De fet, reclama un pla estratègic seriós i finançat que permetés la seva transformació clara i programada en els pròxims 10 anys.

La proposta televisiva de Marín requereix aliances amb altres televisions autonòmiques. Primer, amb la gallega, la basca, la valenciana i la balear pel doblatge de continguts estrangers i sobretot programes infantils. I segon, una aliança amb les dues televisions de parla catalana per elaborar contingut de ficció propi que pugui competir mitjanament amb l'espanyol en l'àmbit pressupostari. Per separat, tenen poca viabilitat, concretament la balear.

Per acabar, l'altre tema de rellevància i un dels principals problemes de la Corporació en els últims anys és el finançament. L'ens públic necessita urgentment un contracte programa i un mandat marc, actualment caducats. Dotar d'un bon pressupost als mitjans públics per Marín és indispensable, ja que la cultura entra dins de les polítiques socials. Per tant, les retallades en temps de conjuntures econòmiques no pot superar el 15% i en moments amb una economia forta fer una gran inversió per la compra o creació de continguts i la contractació de personal.

Conclusions

La separació de poders de Montesquieu – judicial, executiu i legislatiu- no incorporava el que ara s'anomena de manera col·loquial com el “quart poder”, els mitjans de comunicació. La democràcia liberal, a més, es regeix per principis com *accountability* i *responsiveness* o el liberalisme polític, on s'integra la llibertat informativa.

Els mitjans de comunicació són qui, al cap i a la fi, s'encarreguen que la ciutadania estigui degudament informada perquè els polítics depurin les seves responsabilitats en unes eleccions democràtiques. Precisament són els mitjans públics qui tenen sense cap mena d'embuts aquesta tasca, degut que ostenten una clara missió de servei públic i poden prendre una distància amb les dinàmiques del lliure mercat gràcies al seu finançament públic.

La Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) es troba emmarcada en una democràcia liberal com l'espanyola, per la qual cosa ha de desenvolupar aquesta missió. Per tal que això sigui possible, la independència que l'ens públic pren amb la resta de poders de l'Estat és indispensable. En entendre els mitjans de comunicació públics com un poder més, aquest necessita una legitimitat democràtica i ha d'estar sotmès a un control democràtic. El Parlament de Catalunya, com a representant de la sobirania, és qui exerceix aquest control i vetlla perquè representin la pluralitat de la ciutadania.

Com podem observar al llarg treball, les crítiques sobre la manca de pluralitat a la cadena no vénen només dels partits de l'oposició, sinó que el mateix Comitè d'Empresa parla d'aquesta ingerència política. També són molts els ciutadans que critiquen aquesta manca de pluralitat. Els sindicats assenyalen els programes, que no deixen de ser polítics, com la porta d'entrada del biaix ideològic de la Corporació. Aquesta manca de pluralitat de veus és avalada pels directors de TV3 i Catalunya Ràdio, que s'escollien a proposta del Consell de Govern. Amb la nova reforma es designaran a través d'un concurs públic. El canvi obre la porta a una radiotelevisió

amb una vocació real de servei públic, encara que reduir-ho tot a la figura del director seria simplista.

El finançament de la radiotelevisió pública ha estat una de les principals eines en mans de l'executiu per fer i desfer a la Corporació. Des de partits com la CUP fins a Ciutadans, passant pels mateixos sindicats, assenyalen que la falta de contracte programa ha propiciat ingerències del Govern a l'hora de negociar anualment la partida econòmica. Per tant, és urgent que es signi el contracte programa, inexistent els últims deu anys, per posar fi a una de les principals portes de politització de la CCMA. L'acord s'ha de donar encara que la legislatura es trobi en la recta final, donat a la incertesa del calendari electoral i a l'objectiu clar i urgent que ha de marcar-se l'ens públic: la transició tecnològica.

Renovar les velles estructures de la Corporació ha de ser la prioritat del nou Consell de Govern. Per desenvolupar-ho, però, s'haurà de revisar el finançament que rep l'ens. L'objectiu final és modernitzar la Corporació fins el segle XXI i dotar-la dels diners que siguin necessaris per desenvolupar aquesta tasca, alhora que el pressupost s'adeqüi en uns criteris d'eficiència escrupolosos. La mirada de futur hauria d'anar acompanyada també d'una renovació de la plantilla, a través de contractes relleu, i d'una proposta ben definida de renovació de continguts per la gent jove.

Les maneres de consumir de la joventut han evolucionat cap a una preferència clara pels continguts en plataformes digitals. Tanmateix, queda demostrat que, quan les televisions s'adaptin a les dinàmiques dels nous temps, triomfen. El millor exemple va ser el retorn de Operación Triunfo a TVE, que va saber enllaçar amb èxit un concurs musical a la televisió amb plataformes com youtube i twitter.

La Corporació s'ha de fixar en els exemples del seu voltant i iniciar dos camins paral·lels i en consonància per recuperar el terreny perdut entre el públic més jove. Per un costat, seguir les petjades del que proposa el Llibre Blanc de l'Audiovisual de 2016 i confeccionar una plataforma digital potent que proveeixi a aquest sector de la societat contingut atractiu en qualsevol moment del dia. Per l'altra, apostar per un

canal íntegrament de caràcter infantil-juvenil, que torni a ser un referent i expedeixi programes multipantalla.

La reordenació de canals obliga actualment a ajuntar la cadena cultural amb l'esportiva, com passa a Galícia o anteriorment a la Corporació, per deixar espai lliure a una cadena únicament infantil-juvenil. L'esport va ser un pilar fonamental en els inicis de TV3, però a hores d'ara el mercat de les llicències esportives està excessivament inflat. Els drets de competicions com La Liga Santander o la Liga Endesa només es troben a l'abast de conglomerats empresarials. Tot i això, la CCMA hauria d'indagar en competicions a priori menys multitudinàries, sempre respectant l'esmentada eficiència pressupostària.

En definitiva, el nou Consell de Govern té molta feina per redefinir la manera en què destina el seu generós pressupost i sobretot en augmentar la transparència que li manca en la signatura de contractes amb productores o tertulians afins al procés. Hem de tenir en compte, però, que no seria correcte afirmar que aquests diners s'utilitzen únicament pel funcionament d'una radiotelevisió. La CCMA actua també de principal actor en la indústria audiovisual catalana, per la qual cosa destina part del finançament en produccions d'aquesta mena. Encara que l'ens seguirà sent pal de paller en aquest àmbit, la implicació de conselleries com indústria o cultura és indispensable per reduir aquesta càrrega que suporta l'ens públic.

Entre aquestes renovacions, probablement no hi ha espai per una redirecció de l'ús del trilingüisme – català, castellà i aranès- a la CCMA. L'expresident de la Corporació Enric Marin posava sobre la taula la creació d'un canal en llengua castellana per integrar a tot el poble de Catalunya en la radiotelevisió pública. La majoria de les formacions polítiques no ho veuen amb bons ulls o directament no han debatut sobre la proposta per la falta d'interès, com passa entre els treballadors.

Per tant, la incorporació del castellà a la Corporació pot ser una opció en un futur, però actualment no compta ni amb els debats ni amb els suports pertinents per dur-se a terme. Tanmateix, propostes com la d'una col·laboració estreta entre RTVE i CCMA,

la qual planteja el diputat de Junts per Catalunya Eduard Pujol, són vies a valorar per aprofundir en el tema lingüístic i alhora reforçar un vincle molt precari entre les dues radiotelevisions públiques.

Més enllà dels canvis estructurals pendants, l'altra feblesa de la Corporació seria la politització del seu Consell de Govern o inclús del CAC. La reforma de 2019 és poc ambiciosa en aquest sentit i només torna a les majories qualificades del tripartit i afegeix un període en què els professionals proposen noms per ser candidats a consellers. Amb les opinions del Comitè d'Empresa, els partits polítics i l'Enric Marín escoltades; pot crear cert consens una cogestió descafeïnada amb una majoria dels membres del Consell de Govern designats pel Parlament de Catalunya.

La proposta que s'exposa en aquestes conclusions hauria de buscar la independència gairebé total dels partits, sense renunciar a l'exigència de pluralitat ideològica del Consell de Govern. Aquest comptaria amb 7 consellers, sis escollits per dos terços del Parlament i un en votació popular entre els treballadors de l'ens. En cas que no es trobés consens per incorporar un treballador al Consell, es podria apostar per una mesura com la de la llei andalusa. Si s'hagués d'escollir aquesta via, dues persones triades pels treballadors assistirien al Consell de Govern amb veu i sense vot.

La gran diferència en l'estructura del Consell que es formula en aquest apartat és l'adopció de les copresidències. D'aquesta manera es reforçaria l'actitud col·legiada que hauria de tenir el Consell, a més de ser una clara aposta per la igualtat. Cada president/a ostentaria unes funcions clares i definides en la legislació i, per forçar aquesta coordinació, les decisions que proposés cadascú al Consell haurien d'anar avalades pel company o companya de Presidència. Així, s'evitaria un xoc frontal entre les dues presidències com havia succeït anteriorment amb la bicefàlia entre Directora General i President del Consell.

Existeix la possibilitat que aquesta proposta no sigui secundada per la passivitat d'alguns partits envers ella. Si la idea de les copresidències no pogués avançar,

s'hauria de buscar una reformulació d'ella menys valenta i disruptiva. La clarificació competencial de la vicepresidència, actualment amb competències delegades per la presidència, podria ser una sortida en la cerca de lideratges compartits. A més, no deixaria en mans del cap del Consell de Govern la repartició de competències entre President i Vicepresident, sinó que estaria establert per llei quines ha d'exercir específicament.

Cada una de les presidències, però, no es triaria de la mateixa manera. Una d'elles s'escolliria de la mateixa forma que els quatre consellers restants, però l'altra es faria a través d'un concurs públic. La tímida aposta pel concurs públic és deguda a les males experiències anteriors i a la manca de consens entre partits. El concurs públic per triar a un dels presidents seguiria els passos de la llei valenciana: el CAC elaboraria un concurs públic i seleccionaria a tres candidats, els quals haurien de presentar-se al Parlament de Catalunya i ser escollits per dos terços de la cambra - com els altres cinc consellers. La proposta manté la legitimitat del legislatiu per seleccionar els consellers, però prova alhora un mètode poc habitual en aquestes instàncies.

L'últim punt d'aquesta nova reforma serien els perfils dels consellers. Es sobreentén que els partits polítics es posaran d'acord per triar a perfils professionals diversos i necessaris per al nou Consell de Govern, però s'hauria d'anar més enllà. Hauria d'haver-hi un compromís dels grups de triar a persones residents o provinents de localitats fora de l'Àrea Metropolitana. A més, seria ideal que una presidència fos ocupada per algú de la Catalunya Nova (Lleida i Tarragona) i l'altra per una persona de la Catalunya Vella (Barcelona i Girona). Amb aquesta mesura es traslladaria a la Corporació una visió global del territori català, absorbit a vegades pel *barcelonacentrisme* que destil·len la majoria les institucions del Principat.

A part de l'equilibri territorial, la relació amb els partits polítics és també una pota cabdal en la tria de perfils. S'espera que els consellers no responguin a dinàmiques partidistes, però a la pràctica és un fet evident que confirmen figures com Marín. Per tant, seria adient marcar amb els mecanismes legals pertinents la incompatibilitat

anterior i posterior d'un conseller per ocupar cap càrrec de confiança en governs municipals, comarcals, autonòmics o estatals; la presència en llistes electorals, i formar part de l'estructura orgànica d'un partit. Segurament és la mesura més controvertida que es proposa, però les fallides experiències obliguen a generalitzar en aquest àmbit. La incompatibilitat anterior al càrrec seria per evitar un vincle fort amb els partits i la posterior perquè el pas d'algú per la Corporació no fos recompensat per cap partit.

Aquesta inhabilitació, que es dona en molts sectors, beu de l'inici de les conclusions. Quan s'entén la comunicació com un poder més de l'Estat, aquest ha de tenir mecanismes similars a la resta dels poders. De la mateixa manera que un membre del Govern té vetades certes professions un cop deixa d'ostentar el seu càrrec, un conseller de qui encapçala el sector públic del "quart poder" no hauria d'ocupar en un període tan estret de temps un càrrec de confiança en una Conselleria de la Generalitat. Per diferents motius, probablement aquesta mesura no seria aplicada. Tot i que, el fet de plantejar-la, podria obrir el debat sobre quin és l'ús que es vol donar a la CCMA: una porta giratòria farcida de càrrecs de confiança o un contrapoder real.

Algunes de les propostes que es presenten, com els canvis en el mètode de designació del Consell de Govern, s'haurien de plantejar més endavant. Però el canvi d'actituds i les reformes dins l'ens són debats que no poden esperar. En un país coherent, el nou Consell de la Corporació i del CAC s'escollirien l'actual legislatura. Segons el que argumenten alguns polítics, això no serà possible i la ciutadania haurà d'esperar com a mínim un any – la propera legislatura- perquè la seva radiotelevisió pugui tenir un projecte de futur.

En el moment que els polítics s'avinguin a fer la seva feina i aplicar les lleis que ells mateixos han votat, s'haurà d'adoptar una estratègia coordinada. Tal com diu el diputat David Pérez Ibáñez (PSC), el CAC hauria de marcar quines són les necessitats concretes de la Corporació en un nou Llibre de l'Audiovisual Català. Un cop

establertes, s'hauria de confeccionar un pla a llarg termini que comptés amb la col·laboració activa dels treballadors i del sector audiovisual.

L'evolució de la Corporació serà feixuga, però s'ha de mantenir una clara aposta per la radiotelevisió catalana. En un moment on la política es desenvolupa a cop de *fake news*, l'enfortiment dels mitjans de comunicació públics és cabdal per mantenir el sistema democràtic i fer-lo valer enfront de qui pretén desballestar-lo. Per tant, preocupar-nos per la salut de la Corporació no és únicament feina dels partits centralistes, independentistes, federalistes o autonomistes, sinó de tota una societat que mereix una informació objectiva i independent dels poder públics.

Bibliografia

Acercamiento PSC-CIU en la CCMA. (25 de març de 2012). Catalunya express. Recuperat de: <https://www.catalunyapress.es/texto-diario/mostrar/606572/acercamiento-psc-ciu-ccma>

Artículo 3. Constitución Española. 27 de desembre de 1978. Recuperat de: <https://app.congreso.es/consti/constitucion/indice/sinopsis/sinopsis.jsp?art=3&tipo=2>

Brauli Duart assumeix de nou les funcions de la presidència de la CCMA. (17 de gener de 2018). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/brauli-duart-assumeix-de-nou-les-funcions-de-la-presidencia-de-la-ccma/nota-de-premsa/2832025/>

Brauli Duart deixarà la direcció de la CCMA para convertirse en el número dos de Interior. (24 de maig de 2018). La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/politica/20180524/443803747111/brauli-duart-dejara-direccion-ccma-convertirse-numero-dos-interior.html>

Castellví, A. (19 de juny de 2019). Eva Parera va renunciar al CAC just el dia abans de ser regidora a Barcelona. ARA. Recuperat de: https://www.ara.cat/media/eva_parera-cac-ajuntament-barcelona_0_2255174578.html

CCMA augmentarà contenidos en aranés gracias a un acuerdo con Consell d'Aran. (8 d'abril de 2019). La Vanguardia. Recuperat de: <https://www.lavanguardia.com/vida/20190408/461535458694/ccma-aumentara-contenidos-en-aran-es-gracias-a-un-acuerdo-con-consell-daran.html>

Civil, M.; Corbella, J. M.; Ferré, C.; Sabaté, J., eds. (2015). Informe de la comunicació a Catalunya 2013–2014. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon | Informes, 4. ISSN: 2014-2773, pp 21-32. Recuperat de: https://incom.uab.cat/informe/download/2013/informe13_pdf.pdf

Civil, M.; Corbella, J. M.; Ferré, C.; Sabaté, J., eds. (2017). Informe de la comunicació a Catalunya 2015–2016. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon | Informes, 5. ISSN: 2014-2773, pp 37-50. Recuperat de: https://incom.uab.cat/informe/download/informedelacomunicacioacatalunya_20152016.pdf

Civil, M.; López, B., eds. (2019). Informe de la comunicació a Catalunya 2017-2018 [En línia]. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Col·lecció Lexikon | Informes, 6. ISSN: 2014-2773, pp 39-52. Recuperat de: https://incom.uab.cat/informe/download/2017/informe_2017-2018.pdf

Comissió de Cogestió de la CCMA. (2013). Un nou model empresarial per a TV3 i per a la CCMA basat en el model alemany de cogestió. Recuperat de: <https://cogestiotv3.files.wordpress.com/2013/09/proposta-cogestic3b3-treballadors-tv3-i-ccma.pdf>

Comissió de Control de l'Actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. 06/03/2020. Recuperat de: https://www.parlament.cat/ext/ftp=700:15:0:::15:P15_ID_VIDEO,P15_ID_AGRUPACIO:12771439,17489

Consell de l'Audiovisual de Catalunya. (2017). Llibre Blanc de l'Audiovisual de Catalunya 2016. Recuperat de: <http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/lilibreblancaudiovisual.pdf>

Dimite la directora general de TV3 y Catalunya Ràdio, Rosa Cullell. (14 d'octubre de 2010). La Vanguardia. Recuperat de:

<https://www.lavanguardia.com/politica/20100714/53963296602/dimite-la-directora-general-de-tv3-y-catalunya-radio-rosa-cullell.html>

Eugeni Sallent se despide como director de TV-3. (22 de febrer de 2016). El Periódico.

Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/tele/20160222/eugeni-sallent-despedida-tv3-director-4916691>

Fèlix Riera, destituido como director de Catalunya Ràdio. (28 de juliol de 2015). El

Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/tele/20150728/felix-riera-destituido-director-catalunya-radio-4392572>

Fèlix Riera, nomenat director del Grup d'Emissores Catalunya Ràdio. (2 de maig de

2012). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/324/felix-riera-nomenat-director-del-grup-demissores-catalunya-radio/noticia/1720072/>

Fernández, I.; Sarabia, I.; Sánchez, J., i Bas, J. (2011). Modelos de gobierno de las

Radiotelevisiones Públicas Autonómicas en España: El caso de la Corporación Catalana de Medios Audiovisuales. *Ámbitos*, (20), 255-270. Recuperat de: <https://revistascientificas.us.es/index.php/Ambitos/article/view/9884/8643>

Guimerà i Orts, Josep Àngel. (2014). Les polítiques i els mitjans de comunicació de Jordi Pujol, Barcelona, Espanya: Grup 62.

Gutiérrez, A. (26 de maig de 2016). La plantilla de la CCMA vol participar en la gestió

de TV3 i Catalunya Ràdio. ARA. Recuperat de: https://www.ara.cat/media/CCMA-participar-TV3-Catalunya-Radio_0_1583841660.html

Institut de la Comunicació de la Universitat de Barcelona (2017). Informe de la Comunicació a Catalunya 2015-2016. Recuperar de: https://incom.uab.cat/informe/download/informedelacomunicacioacatalunya_20152016.pdf

La Academia de la Llingua propone a la TPA un programa informativo en asturiano. (17 de juliol de 2017). Europa Press. Recuperat de: <https://www.europapress.es/asturias/noticia-lacademia-llingua-propone-tpa-programa-informativo-asturiano-20170717201515.html>

La CCMA constitueix la comissió que ha de definir el nou contracte programa amb la Generalitat. (7 de juny de 2019). Vilaweb. Recuperat de: <https://www.vilaweb.cat/noticies/la-ccma-constitueix-la-comissio-que-ha-de-definir-el-nou-contracte-programa-amb-la-generalitat/>

La C.Valenciana y Cataluña se comprometen con la reciprocidad de TV3 y RTVV. (19 de setembre de 2016). EFE. Recuperat de: <https://www.efe.com/efe/comunitat-valenciana/politica/la-c-valenciana-y-cataluna-se-comprometen-con-reciprocidad-de-tv3-rtvv/50000879-3044491>

Las televisiones autonómicas cada vez más infrafinanciadas. (4 de febrer de 2019). ElPlural.com. Recuperat de: https://www.elplural.com/sociedad/las-televisiones-autonomicas-cada-vez-mas-infrafinanciadas_210449102

Ley Orgánica 7/1981, de 30 de diciembre, de Estatuto de Autonomía para Asturias. Boletín Oficial del Estado, España, 11 de gener de 1982. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/pdf/1982/BOE-A-1982-634-consolidado.pdf>

Ley 4/1996, de 11 de octubre, de reforma de la ley de creación del ente público "Radio Televisión Vasca" (Ley 5/1982, de 20 de mayo), referente a nombramiento y cese del Director General de EITB. Boletín Oficial del País Vasco, España, 4 de noviembre de 1996. Recuperat de: https://images14.eitb.eus/multimedia/corporativo/documentos/Ley4-1996-de-nombramiento-y-cese-Director-General-de-EITB.pdf?_ga=2.27447932.1917409746.1592152076-970008584.1590332643

Ley 8/1998, de 27 de marzo, de modificación de la Ley de creación del Ente Público «Radio Televisión Vasca». Boletín Oficial del País Vasco, España, 17 d'abril de 1998. Recuperat de: https://images14.eitb.eus/multimedia/corporativo/documentos/ley-8-1998-modificacion-de-la-ley-de-creacion-ente-EITB.pdf?_ga=2.203619536.1917409746.1592152076-970008584.1590332643

Ley 3/2000, de 26 de Mayo, de Creación del Ente Público de Radio-Televisión de Castilla-La Mancha. Diario Oficial de Castilla-La Mancha, España, 1 de juny de 2000. Recuperat de: http://noticias.juridicas.com/base_datos/CCAA/cm-l3-2000.html

Ley 18/2007, de 17 de diciembre, de la radio y televisión de titularidad autonómica gestionada por la Agencia Pública Empresarial de la Radio y Televisión de Andalucía (RTVA). Boletín Oficial de la Junta de Andalucía, España, 25 de desembre de 2007. Recuperat de: <https://www.juntadeandalucia.es/boja/2007/252/boletin.252.pdf>

Ley 3/2008, de 16 de junio, reguladora de la Empresa Pública "Corporación Extremeña de Medios Audiovisuales". Diario Oficial de Extremadura, España, 17 de juny de 2008. Recuperat de: http://noticias.juridicas.com/base_datos/CCAA/ex-l3-2008.html

Ley 9/2011, de 9 de noviembre, de los medios públicos de comunicación audiovisual de Galicia. Diario Oficial de Galicia, España, 16 de desembre de 2011. Recuperat de: https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2011/20111216/AnuncioC3B0-141211-9781_es.html

Ley 8/2014, de 17 de julio, de segunda reestructuración del sector público autonómico. Boletín Oficial del Principado de Asturias, Espanya, 24 de juliol de 2014. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2014/BOE-A-2014-10577-consolidado.pdf>

Ley 15/2015, de 29 de octubre, de Reforma de la Ley 9/2004, de creación de la Empresa Pública Regional Radiotelevisión de la Región de Murcia. Boletín Oficial de la Región de Murcia, Espanya, 31 d'octubre de 2015. Recuperat de: <http://hermes.asambleamurcia.es/ix-legislatura/ano-2015/4872-2015-10-28-08-11-24>

Ley 9/2015, de 26 de noviembre, de modificación de la Ley 15/2010, de 22 de diciembre, del Ente Público de Radiotelevisión de las Illes Balears. Boletín Oficial del Estado, Espanya, 12 de desembre de 2015. Recuperat de: <https://www.boe.es/eli/es-ib/l/2015/11/26/9/dof/spa/pdf>

Ley 8/2015, de 28 de diciembre, de Radio Televisión Madrid. Boletín Oficial de la Comunidad de Madrid, Espanya, 29 de desembre de 2015. Recuperat de: http://noticias.juridicas.com/base_datos/CCAA/565466-I-8-2015-de-28-dic-ca-madrid-radio-television-madrid.html

López-Rico, C. M. (2016). La reapertura de radiotelevisión valenciana. De la manipulación al servicio público. *Mediterranean Journal of Communication*, 7(2), pp 244-257. Recuperat de: <https://www.mediterranea-comunicacion.org/article/view/2016-v7-n2-la-reapertura-de-radiotelevision-valenciana-de-la-manipulacion-al-servicio-publico>

Llei 10/1983, de 30 de maig, de creació de l'ens públic Corporació Catalana de Ràdio i Televisió i de regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat de Catalunya. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Espanya, 14 de juny de 1983. Recuperat de: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa/?action=fitxa&documentId=13560&language=ca_ES&textWords=Llei%252010%2F1983&mode=single

Llei 2/2000, de 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. Boletín Oficial del Estado, Espanya, 8 de juny de 2000. Recuperat de: <https://www.boe.es/boe/dias/2000/06/08/pdfs/A20275-20278.pdf>

Llei 11/2007, de l'11 d'octubre, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Boletín Oficial del Estado, Espanya, 6 de novembre de 2007. Recuperat de: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2007/BOE-A-2007-19188-consolidado.pdf>

Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Espanya, 1 d'octubre de 2010. Recuperar de: <https://www.parlament.cat/document/nom/TL128.pdf>

Llei 7/2019, del 14 de novembre, de modificació de la Llei 2/2000, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i de la Llei 11/2007, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya, Espanya, 18 de novembre de 2019. Recuperat de: https://portaljuridic.gencat.cat/ca/pjur_ocults/pjur_resultats_fitxa?action=fitxa&documentId=861782

Mauri, L. (26 de març de 2008). Cullell dirigirà la CCMA al levantar CiU el veto en el último minuto. (El Periódico). Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20080426/cullell-dirigira-la-ccma-al-levantar-ci-u-el-veto-en-el-ultimo-minuto-219807>

Madí avisa a Tresserras de que no acepta "coacciones" en la CCMA. (8 de març de 2008). El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20080408/madi-avisa-atresserras-de-que-no-acepta-coacciones-en-la-ccma-245525>

Noguer, M. (29 de juny de 2012). Roger Loppacher presidirà el CAC con el apoyo de CiU y PP. El País. Recuperat de: https://elpais.com/ccaa/2012/06/29/catalunya/1340972038_257562.html

Núria Llorach: "Cal un contracte programa que doti la CCMA de prou finançament per als pròxims anys". (22 de novembre 2019). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/nuria-llorach-cal-un-contracte-programa-que-doti-la-ccma-de-prou-financament-per-als-proxims-anys/nota-de-premsa/2967177/>

Núria Llorach reclama al Parlament l'aprovació d'un nou mandat marc del sistema públic audiovisual. (19 d'octubre de 2018). CCMA.cat. Recuperat de: <https://www.ccma.cat/premsa/nuria-llorach-reclama-al-parlament-laprovacio-dun-nou-mandat-marc-del-sistema-public-audiovisual/nota-de-premsa/2881942/>

Partit dels Socialistes de Catalunya – Ciutadans pel Canvi, Esquerra Republicana de Catalunya, Iniciativa per Catalunya Verds -Esquerra Unida i Alternativa. Acord per a un govern catalanista i d'esquerres a la Generalitat de Catalunya. (14 de desembre de 2003). Recuperat de: http://www.ub.edu/OGC/Catalunya_VII_leg_Tinell.pdf

Puente, A. (5 de desembre de 2018). Independentistas, Ciudadanos y PSC acuerdan la renovación de la cúpula de TV3 y Catalunya Ràdio. Eldiario.es. Recuperat de: https://www.eldiario.es/catalunya/politica/Independentistas-Ciudadanos-PSC-Catalunya-Radio_0_843066259.html

Resolució 612/VIII del Parlament de Catalunya, per la qual s'aprova el primer Mandat marc del sistema públic audiovisual. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 11 de febrer de 2020. Recuperat de: <http://statics.ccma.cat/multimedia/pdf/nohash/mandat-marc-sistema-public-audiovisual.pdf>

Rico, J. (16 d'abril de 2010). Enric Marín, elegido presidente de la CCMA con el rechazo de la oposición. El Periódico. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20100416/enric-marin-elegido-presidente-de-la-ccma-con-el-rechazo-de-la-oposicion-262486>

Serrano, V., Fondevilla, M., i Latorre, M. P. (2019). Economic performance of the Spanish regional public service broadcasters according to the political party in government: An empirical analysis (1995-2016). *Communication & Society*, 32(4), pp 157-170. Recuperat de: <https://revistas.unav.edu/index.php/communication-and-society/article/view/16958>

Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 27 de desembre de 1999. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/nom/06b008.pdf#page=5>

Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 3 d'octubre de 2007. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/57616.pdf>

Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 15 de febrer de 2012. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/57760.pdf>

Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 28 de març de 2012. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/57766.pdf>

Sessió ordinària al Parlament de Catalunya. Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya, Espanya, 23 d'octubre de 2019. Recuperat de: <https://www.parlament.cat/document/dspcp/18688285.pdf>

Tordera, T. (10 de març de 2008). Nuevo fracaso en la selección del director general de TV-3. *El Periódico*. Recuperat de: <https://www.elperiodico.com/es/politica/20080410/nuevo-fracaso-en-la-seleccion-del-director-general-de-tv-3-68221>

Vallespín, I. (7 d'abril de 2017). El Parlament reprueba el nombramiento de Vicent Sanchis como director de TV3. El País. Recuperat de: https://elpais.com/ccaa/2017/04/06/catalunya/1491478693_449481.html

Zallo, R. (2015). Análisis de la nueva Ley de Radio y Televisión Pública de Canarias. *Revista Latina de Comunicación Social*, 70, pp 322-346. Recuperat de: <http://www.revistalatinacs.org/070/paper/1049/19es.html>

30 minuts i FAQS amb polèmica. (13 de gener de 2020). Comitè d'Empresa. Recuperat de: <https://www.comitetv3.cat/2020/01/30-minuts-i-faqs-amb-polemica.html>

Annexos

Transcripció de l'entrevista amb Enric Marín (24/03/2020)

L'octubre de l'any passat es va tornar a reformar la llei de la CCMA. Quins són els grans avenços? Es torna a la llei del tripartit?

El segon tripartit (2006-2010), quan el Conseller de Cultura era Joan Manuel Tresserras, es va impulsar la reforma de la llei. Era una llei que havia durat més d'un quart de segle i segons la qual el Director General era nomenat pel Govern. Amb la reforma de la llei es buscava avançar cap a l'autonomia de funcionament. Es parlava de *desgovernamentalitzar* la corporació de manera que el nomenament dels càrrecs de la Corporació no correspongués al Govern, sinó al Parlament, que és un dels representants de tota la societat. D'aquesta forma es va reforçar el pluralisme. Per altra banda, que els nomenaments obliguessin a pactes entre el Govern i l'oposició amb majories qualificades de 2/3.

Les coses bàsiques eren aquestes, tot i que hi havia més elements. Aquesta reforma es va beneficiar del fet que des de l'any 2000 el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC) havia fet una feina d'elaboració de conceptes doctrinals sobre el pluralisme i com s'ha d'entendre i defensar-lo. De fet, en aquella llei també es preveia que el CAC avalés la idoneïtat o no dels membres del Consell de Govern.

El que va passar és que en la negociació entre el Govern i l'oposició (CiU i PP) hi va haver una diferència de criteris molt gran perquè CiU entenia que el Consell de Govern havia d'estar format per 12 persones i pel Govern n'havien de ser 7. Després es va cedir fins a 9 i finalment fins a 12. Era prou incongruent perquè el Consell de Govern, a diferència de l'antic Consell d'Administració, tenia funcions executives en aquesta nova llei. Aleshores quedava estrany que un Consell de Govern de 12 persones pogués tenir funcions executives reals.

L'interès que tenia CiU a portar-lo fins a 12 era que d'aquesta forma es podia aplicar la llei d'Hondt i assumir d'una forma matemàtica representació al Consell de Govern en virtut a la Parlamentària. Si un partit té 50 diputats, li corresponen X consellers. Amb la correlació de forces d'aquell moment, a CiU li corresponien 4 consellers i mig i al PSC 3 i mig. Amb aquest càlcul, CiU considerava que si aconseguia 4 o 5 i sumava el conseller del PP es podia plantejar un cert bloqueig. Al final es va acordar que CiU pactaria el cinquè amb ERC i els socialistes el quart amb ERC. El cinquè va ser Núria Llorach i el quart Xavier Guitart. La presidència va ser a proposta d'ERC, l'Albert Sáez, un periodista que havia estat subdirector de l'*Avui*.

En un determinat moment, quan el Consell de Govern va semblar que era ingovernable perquè es feien majories de bloqueig, l'Albert Sáez va plegar. Se'n va anar a fer subdirector de *El Periódico* i a la Universitat. El Conseller en aquell moment va dir que havien aconseguit *desgovernamentalitzar* la Corporació, però el que hi havia hagut era un procés de *partidització*. Amb aquesta representació tan àmplia, els partits actuen com a lobbies dins el Consell de Govern.

Després del 2010, quan CiU va tenir un resultat molt important, es va acordar una reforma de la llei de la Corporació i de tot el paquet de l'audiovisual amb el PP. En la reforma es tornava a la proposta de 7 consellers, però s'eliminava el requisit dels 2/3. Eliminar la clàusula de majories qualificades va provocar que el bloc CiU-PP controlés amb total facilitat el Consell de Govern perquè dels 7 consellers, 4 eren d'aquest bloc.

En el context de les polítiques d'austeritat, això va anar acompanyat d'una reducció molt dràstica de la subvenció pública. Tenint en compte que els ingressos publicitaris també s'estaven contraient, es va crear una situació de tensió dins de la Corporació. Com es desfà del tot el vincle entre CiU i el PP, finalment el 2015, es va plantejar la necessitat de fer una reforma que recuperés algunes de les característiques bàsiques de la reforma del 2008 i això és el que ha portat a la proposta actual.

La reforma retorna la necessitat d'obtenir la majoria de 2/3 per escollir als membres del CAC i la CCMA. A principis d'aquest curs PSC, Cs, JxCat i ERC van arribar a un pacte per renovar el Consell d'Administració. L'acord tenia ja els 2/3, però no deixava de ser un repartiment de cromos entre els quatre partits. Es pot garantir la pluralitat de la radiotelevisió pública amb aquestes praxis?

Són una sèrie de peces que unes depenen de les altres. El problema del CAC, que teòricament hauria d'avaluar la idoneïtat de les figures que es proposen, és que el mateix CAC també està format per criteris partidistes. Una reforma seriosa hauria de definir el CAC de forma que el seu sistema de captació fos molt rigorós i respongués només a criteris de professionalitat. Al seu torn, el CAC hauria de tenir un paper molt rellevant en el que és el marge de maniobra de decidir si les persones que proposa el Parlament tenen el perfil o no.

També es veritat que no vivim en un món ideal. El que s'ha de fer és apropar-se tant com sigui possible a aquests requeriments. En aquest sentit, la reforma que s'ha plantejat darrerament significaria un avenç, tot i que no és perfecta.

Per altra banda, caldria garantir una direcció legitimada de la Corporació perquè en el context de canvi tecnològic en què vivim necessitaria una redefinició de la seva emissió, una reestructuració empresarial, una política de reenginyeria molt important. De fet, necessitaria un pla estratègic seriós i finançat que permetés la seva transformació clara i programada en els pròxims 10 anys. Aquests anys, d'acord amb la política europea, el sector audiovisual experimentarà un canvi absolutament radical amb la implementació del 5G i tot el que significa. No només facilita la intel·ligència artificial, sinó que aporta a l'audiovisual noves prestacions i capacitats i consolida l'audiovisual com una de les parts més importants de la indústria cultural. Anem a una centralitat de l'audiovisual i no pot ser que les corporacions públiques funcionin amb uns esquemes d'abans d'internet.

El CAC havia de dir la idoneïtat dels consellers que proposava el Parlament. El problema és que s'havien d'escollir 12 consellers i el Parlament en va proposar 12. On queda el CAC aquí?

Això va quedar en una pura formalitat. L'esquema era: el Parlament fa propostes, el CAC les valida o no i, un cop que estan validades, el Parlament les vota. A la pràctica es va convertir ràpidament en un pacte d'un paquet tancat entre Govern i oposició. Davant d'això el CAC es va veure molt limitat. No s'ha aplicat mai a la pràctica.

En aquests moments el CAC té el mateix problema que la Corporació. La dinàmica de paràlisi ha fet que el CAC no tingui cap membre que no estigui caducat. A més a més, els equips directius no estan plens perquè hi ha gent que ha plegat i no se'ls ha donat substitut.

La nova llei no contempla el concurs públic. De fet, de les lleis autonòmiques només la valenciana ho introdueix d'una manera formal. Per què no s'aposta per aquest mecanisme, a priori menys discrecional?

Hi ha una tensió molt gran entre el reconeixement formal que efectivament s'ha de garantir aquesta autonomia i la por dels partits de perdre un control que en realitat tampoc tenen. És a dir, ho intenten però no el tenen. Fins i tot en les èpoques de majoria absoluta de Convergència, el control mai va ser total i absolut. Sempre hi va haver coses que s'escapaven del seu control. En els darrers anys això ha anat a més perquè en la mesura que el sistema polític s'ha anat distanciant de la Corporació, aquesta funciona amb pilot automàtic.

He viscut el concurs públic de RTVE. Hi ha una dificultat molt gran perquè el sistema de partits assumeixi del tot que es perd el control d'això. La meua experiència personal com a President de la Corporació és que ho intenten tots, però cap ho aconsegueix del tot. És impossible.

El concurs públic a RTVE ha sigut un desastre i encara es troba estancat. A Catalunya el concurs públic per escollir al Director General -figura que es preveia en la llei de 2007- tampoc va obtenir èxit i va acabar polititzant-se. Per què? Quina és la manera d'assimilar-nos a països com el Regne Unit?

Nosaltres no inventarem la sopa d'all. Cada país té la seva tradició. Hi ha la mediterrània, que és la més intervencionista; la nòrdica, que seria la BBC, ara amenaçada per Boris Johnson. El que vol fer és reduir o eliminar la seva autonomia i la seva centralitat perquè els molesta molt. De fet, és com tot a la democràcia. La democràcia és una conquesta de cada dia, sempre hi ha una tensió.

Penso que si aquesta reforma s'apliqués i anés acompanyada d'una política estratègica i financera, definint un contracte programa com deu mana, estaríem molt més bé dels darrers vuit anys.

La llei deia que els consellers s'havien de votar per 2/3 del Parlament. Un cop Sáez dimiteix i entres tu, es modifica via decret perquè aquest requisit no sigui necessari en cas de substitució de consellers.

Ho vaig patir en primera persona. Sáez va plegar perquè estava esgotat de viure entre dos focs, entre la directora general i una bona part del Consell de Govern. Bàsicament els representants de CiU, PP i algunes vegades fins i tot el d'ICV.

Aquí hi ha una persona clau, en David Madí, que era l'home de confiança en temes de comunicació d'Artur Mas. Ell va imposar els 12 membres i tenia dins com a persona de confiança a qui ara es president del CAC, en Roger Loppacher.

Aleshores, en el moment que plega el President, el Consell es queda amb 11 i la idea era bloquejar qualsevol nomenament. D'aquesta manera, el vicepresident que era Loppacher passava a ser president. Es bloqueja l'elecció, el Consell queda amb 11, el President és nostre i, dels 11, 6 són nostres.

Davant d'aquesta maniobra que, tant el Conseller Tresserras com el President Montilla, van interpretar que anava contra l'esperit de la llei, es va fer aquest decret. Va permetre que es pogués renovar excepcionalment sense els 2/3. Quan m'ho va proposar Carles Mundó vaig dir que no. En Tresserras em va dir que no era la cosa més estètica, però era un mal menor. Al final vaig acceptar sabent que hi hauria una campanya en contra. També haig de dir que estic molt content i orgullós dels dos anys a la presidència. És l'època de la meva vida en què més he après.

Parles de Madí, realment la gran majoria de consellers vénen de part d'algun partit. Fins a quin punt és acceptable que la gent que ha format part d'un partit estigui al capdavant d'uns mitjans públics que haurien de ser independents?

Més enllà del carnet de partit o no, hi ha una qüestió d'actituds, de coneixements i de trajectòries. Això era molt desigual. Hi havia gent que mai havia treballat en el camp de la comunicació, però en canvi tenien una fidelitat de seguir consignes molt alta. Una persona pot tenir un carnet, una altra cosa és que aquesta persona no tingui cap experiència en el sector.

La perfecció no existeix. De fet, a França el Govern té un paper molt important en el nomenament, però guarden les formes. Aquí ens va passar el contrari. Vam crear una formalitat que va més enllà de la francesa, però no es van guardar les formes en absolut. Hi ha persones en aquell Consell de Govern que no en tenien ni idea i mai s'havien dedicat a això. D'altres com a mínim havíem treballat, érem professors, etc.

Si efectivament hi hagués una avaluació real, amb un CAC que assumís les seves responsabilitats, seria diferent. Em refio més que el CAC faci la feina i digui que aquesta persona no és idònia, tingui carnet o no tingui carnet. També haig de dir que les persones amb carnet no haurien d'ocupar aquests tipus de càrrecs o, com a mínim, no els haurien d'ocupar d'una forma majoritària. En aquell Consell pràcticament tothom tenia carnet de partit.

Com fas que el CAC no obeeixi aquestes dinàmiques?

Això passarà quan hi hagi un partit hegemònic a Catalunya que renunciï a les prerrogatives de la seva majoria. Imagina't que a les pròximes eleccions guanya un partit que aposta que el President sigui una persona amb molt de prestigi en el sector, però que no és de partit. I que a més a més imposi una dinàmica amb la qual el desarmament unilateral de la força hegemònica obligui al desarmament dels altres. Mentre això no passi, és complicat.

Abans de ser President de la Corporació vaig ser Secretari de Comunicació de la Generalitat. L'antiga secretaria em deia qui havia de ser la persona que atorgava les llicències de ràdio. Vaig dir que assumia el cost que el Govern es desarmés, ja que fins ara les atorgava ell, i es va fer un decret conforme el qual el Govern cedia aquestes competències al CAC. Això només passa a Catalunya. ERC ho tenia clar. Això va arrossegar a Iniciativa, que també ho tenia clar i finalment el PSC va dir que sí.

La llei de l'audiovisual del segon tripartit enfortia les competències del CAC. La que s'està elaborant ara, que només fa esmenes a l'actual, hauria d'atorgar noves competències al CAC en l'àmbit d'internet. Actualment es consumeix més audiovisual a internet que a la televisió en línia i el CAC només té competències en la televisió en línia. És absurd. Caldria reforçar les seves competències i blindar la seva independència.

Hem parlat del poder de l'executiu per escollir els càrrecs que governen la CCMA. Quins altres mecanismes té el poder per controlar la radiotelevisió pública? La carència d'un contracte programa per exemple?

El més important són els diners. Si no us porteu bé, no hi ha diners.

Això passa?

Va passar el 2011 i el 2012. Quan hi ha les retallades. És el conflicte més fort que vaig tenir amb el Govern. D'acord, no hi ha diners. Però la cultura també són polítiques socials. Si es fa un esforç perquè la sanitat i l'educació no tinguin retallades superiors al 15%, demano que el que ens afecti amb nosaltres sigui del 15%. No em van fer gens de cas i van aplicar unes retallades que doblaven per dos les d'educació i sanitat. A més, volien que hi hagués un ERO.

Si tu redueixes el pressupost d'aquesta manera i fas fora a 800 persones, el que fas és crear un clima de terror que fa que els que quedin siguin teus. No és una hipòtesi, es va plantejar obertament. Quan es van convocar eleccions el 2012, CiU i PP ja no sumaven majoria i aquests plans de l'ERO van quedar arxivats perquè necessitaven el suport d'ERC, ICV o PSC.

Per això és tan important el contracte programa. És un contracte entre el Govern i la Corporació. Garanteixes el finançament durant quatre anys. L'esquema és: el Parlament, que representa la societat, defineix un mandat marc que diu la missió de la Corporació. D'acord amb aquest acord marc el Govern ha de signar un contracte programa avalat pel Parlament. D'aquesta forma s'elimina la possibilitat que es pugui fer xantatge des del Govern amb els recursos.

Ara estem fora de la legalitat. El mandat marc va caducar, el contracte programa va caducar, no hi ha equip directiu complet i els que hi són estan caducats.

Algunes comunitats autònomes afegeixen el sistema mixt per escollir els consellers. A vegades hi intervenen associacions culturals o sindicats. És una solució a la *partidització*?

Seria més radical amb una cosa que no s'ha recollit a l'actual llei perquè no ha tingut recorregut. Seria partidari d'un sistema de cogestió real. No tant que hi hagi elements

dels sindicats, sinó que una part substancial del Consell de Govern fos escollida per la plantilla. Seria adaptar el sistema alemany a la nostra realitat.

Una de les coses que vaig experimentar quan era President era que la dinàmica sindical va a vegades entra en contradicció amb els interessos estratègics de l'empresa. Això s'ha de superar fent responsables als treballadors. El capital més important en una empresa cultural és el capital humà. Per què TV3 manté el lideratge en audiència en els informatius d'una forma tan clara? Bàsicament perquè té la millor redacció de radiotelevisió del sud d'Europa i aquesta redacció manté uns criteris de pluralitat informativa que, en termes comparatius, són molt alts. A més, en una lògica de globalització la informació de proximitat és molt més atractiva. La gent vol saber què passa a Catalunya. La diferència d'una televisió feta des d'aquí i una feta des de Barcelona és la perspectiva que les separa.

En una entrevista al *Crític* plantejaves la idea d'introduir un canal en castellà, com a Euskadi. Per què?

La Corporació és de tots, és un mitjà públic. Per una banda, en un paisatge audiovisual cada cop més fragmentat la Corporació ha anat perdent penetració social en els darrers 15 anys a partir de la TDT i les plataformes. Cal reforçar l'oferta en català, però en paral·lel ha d'haver-hi un canal generalista en castellà.

Hi ha una part de Catalunya que consumeix en castellà i si no fem això estem dient-los que, si volen consumir informació generalista en castellà, només poden mirar canals que es fan des de Madrid. Més enllà que jo crec que contra la idea que un canal en castellà debilitaria l'oferta catalana, crec que la reforçaria. Funcionant en lògica de grup, el canal en castellà podria fer de reclam d'ofertes que es fan en català dins la Corporació.

Una Corporació pública necessita convertir-se en una gran factoria de continguts que és capaç d'oferir-te'ls per totes les finestres. Per tant, el concepte tradicional de

canal té un significat molt diferent ara. Aleshores, en aquesta oferta caldria reforçar el multilingüisme, la idea que a Catalunya es parlen més de 300 llengües i fer programacions específiques de col·lectius que viuen a Catalunya i es poguessin sentir interpel·lats per la Corporació.

S'hauria de renunciar a algun dels canals amb què ara compta la CCMA.

Quan jo era secretari general de comunicació, una de les coses que vaig negociar amb l'Estat va ser que hi hagués un segon múltiplex públic. Es va aconseguir quan el Ministre d'Indústria era Montilla. Quan van venir les retallades, es van concentrar els canals. Amb les retallades ens va costar molt fer una oferta de canals en TDT. Hi havia un canal cultural, el generalista, el 24 hores, un d'esports i un infantil-juvenil. Això ens feia ocupar dos múltiples i encara quedava espai per la reciprocitat. Les retallades van obligar a buidar el segon múltiplex per no haver de pagar el lloguer a Abertis. Aquest múltiplex, igual que va marxar, pot tornar. La tornada permetria aquest canal en castellà.

A més, un dels drames de la Corporació en els últims anys és que s'ha perdut el públic infantil. Per tant, caldria recuperar la idea d'un canal infantil i juvenil amb continguts potents. No com ara. El que passa ara és que el canal infantil està barrejat amb el cultural i no hi ha recursos per comprar drets de productes interessants. Fa 15 anys, molts nens a Catalunya socialitzaven amb el Super3 i ara ha passat a ser marginal.

Tal com està la FORTA, caldria fer una aliança amb, com a mínim, la televisió basca i la gallega a part de la televisió balear i la gallega. S'hauria de compartir recursos i fer de lobby a Madrid.

S'hauria de potenciar el treball conjunt entre les tres televisions de parla catalana?

És imprescindible. Ni IB3 ni la radiotelevisió valenciana seran viables si no es crea una dinàmica de sinergies molt més important. A l'espai lingüístic català, l'empresa audiovisual més important és la Corporació. Per tant, la Corporació hauria d'assumir un cert lideratge de l'espai.

La producció audiovisual és molt cara. El cost per habitant depèn de la dimensió del mercat. La producció d'un capítol de ficció a Catalunya està de mitjans a uns 100.000 euros per capítol. A Espanya a uns 400.000-500.000 i, quan són productes de referència, poden arribar al milió. Competir amb això és molt complicat perquè el cost per habitant està en 45 euros a l'any en una població de 7 milions d'habitants. Si en lloc de 7 en tens 1, com Balears, per tenir la mateixa producció que la CCMA hauries de multiplicar-ho per set. L'única forma que sigui viable i competitiva és que hi hagi una política de col·laboració molt forta amb TV3. El cas del País Valencià és intermedi.

També hi ha un problema amb els tres territoris. El sistema de finançament és molt precari amb els tres casos. La televisió pública es paga bàsicament amb impostos. Per tant, encara és més necessària la cooperació.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, Enric Marin i Otto

Amb DNI 37267280N

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre l'entrevista, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

E. L. OTTO

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 28 de maig de 2020

Model elaborat pel Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona amb finalitat informativa. Febrer 2020

Transcripció de l'entrevista amb la diputada d'ERC Raquel Sans (05/04/2020)

Si repassem la història de la Corporació, observem certes actituds provinents de la classe política que tenien la intenció de controlar l'ens públic. Aquests comportaments són un argument més perquè qui està en contra de la CCMA assenyali als seus treballadors i a la seva feina com poc independent i esbiaixada. Des de les forces polítiques, es fa alguna mena d'autocrítica en aquest sentit?

D'autocrítica se'n fa poca. Segurament quan entres a l'altra banda i veus les coses des de la banda del Parlament te n'adones de les dificultats que té tot plegat. Vist per part de la ciutadania de peu i fins i tot de la gent que forma part de la corpo, veus les coses molt clares. Quan entres a l'àmbit parlamentari les coses es compliquen, tenen una lentitud de processos. A més, la necessitat d'arribar a consensos, tenint en compte la composició actual del Parlament, és complicat. Nosaltres estem per la labor de fer aquestes reformes.

El 2012, CiU i PP van reformar la Llei 11/2007 i van aplicar un gir *regovernamentalitzador*. El diputat d'ERC Alfons Mòdol va prometre que, quan Esquerra fos necessària per governar, canviaria aquestes lleis. Ha hagut de passar un Govern de Mas recolzat per ERC, el govern de Junts pel Sí i finalment l'executiu de Torra per revertir els principals canvis. Per què s'ha trigat tant?

Desconec els antecedents, però només cal analitzar el context polític dels últims temps. Han sigut anys complicats i segurament l'accent polític s'ha posat en altres qüestions i aquest ha quedat en un segon pla. Si tens els esforços ficats en un àmbit, és complicat pel que implica el procés parlamentari lent i complex.

La legislatura passada ja s'havien fet avenços, però amb el 155 decauen.

Exacte. De fet, hi havia un acord a finals de 2017 amb un consens de mínims i quedava la votació de les esmenes particulars. Aleshores va arribar el 155 i ho va complicar tot. És el que dic, des de fora preguntes: ostres, per què no ho fem ja? Doncs perquè des que obres el període de reformular una llei, es nomena la ponència, comença a funcionar, s'obre el període d'esmenes... és una tramitació bastant lenta. Abans del confinament dèiem que anàvem a eleccions. Per tant, posar-te a canviar una llei amb un futur tan incert és complicat. Probablement l'aritmètica del Parlament canviarà.

En l'entrevista amb Enric Marín, em va comentar que només s'avançaria cap a una *despartidització* si la força majoritària es desarmés i renunciés a tenir la influència que li pertoca pel seu pes parlamentari. Veus a Esquerra capaç de tenir aquest gest?

Faré tot el possible perquè així sigui. Em consta que hi ha molts companys en aquesta línia. Ens creiem els mitjans públics i evidentment la manera de prestigiar-los és dotant-los d'aquesta independència. Entenem que al capdavant de la Corporació ha d'haver-hi algú de reconegut prestigi, que sàpiga de què està parlant més que algú que sigui del partit.

L'independentisme, on incloem a Junts per Catalunya, podria posar a algú al capdavant de la Corporació que no combregués amb les tesis independentistes?

Jo puc parlar per Esquerra i, en tot cas, que sigui independentista o no és secundari. Ha de ser una bona professional, que entengui de gestió de mitjans de comunicació, de gestió pública i entengui de la necessitat de la transició digital que han de dur a terme els nostres mitjans. Tenim una televisió creada l'any 83 amb un model del segle XX i que necessita urgentment una adaptació al segle XXI amb el sorgiment de totes les noves plataformes digitals i fórmules de comunicació que han aparegut. És molt més imprescindible que la persona que estigui al capdavant tingui aquesta visió

estratègica i aquesta capacitat que no pas la ideologia política, que és totalment irrellevant. Lògicament sempre buscaràs algú amb qui t'entenguis i sempre t'entendràs amb algú del teu voltant, però l'adhesió a l'independentisme és secundària.

En el llibre blanc de l'audiovisual de 2016 i diversos estudis s'assenyala que la CCMA ha de renovar les seves estructures per adaptar-se al segle XXI. Aquesta renovació requereix gent capacitada per fer-ho en els espais de presa de decisió i també una inversió econòmica considerable. Vosaltres, que sou al Govern, creieu que es pot augmentar la inversió en la radiotelevisió catalana?

És un mal moment per parlar d'augmentar el pressupost a allò que no sigui necessari o estrictament urgent pel què fa a la sortida de la crisi que tenim a sobre. Més enllà d'un augment de pressupost, existeix la necessitat de replantejar model. Això implica entendre que la plantilla de TV3 està molt envellida. Ara s'està pactant amb la plantilla un contracte relleu perquè en un any plegaran 200 professionals.

Ara et parlo com a Raquel Sans, tot i que és un debat que tenim i hi estem bastant d'acord, potser s'hauria de tancar el canal d'esports. TVC no té cap dret en pràcticament cap competició i em plantejo quin sentit té tenir un canal d'esports i, en canvi, no disposar d'un canal juvenil-infantil per atendre a les necessitats del públic més jove. Aquest cada vegada té una oferta més àmplia i es necessiten espais per poder atraure aquest públic. Falta aquesta connexió amb el públic més jove. No és només inversió, sinó aturar-se i replantejar-se el model. Ha funcionat molt bé, però sí que és cert que cal aturar-se i veure de quina manera es distribueixen aquests recursos.

Al cap i a la fi, per aquest canal juvenil també es necessiten diners per crear contingut de ficció o comprar drets de sèries. Competir amb Boing o Clan requereix un esforç econòmic.

Sí, però també si no has d'omplir 24 hores d'un canal d'esports, pots utilitzar aquests recursos i reconvertir-los. Hi ha la necessitat d'incrementar pressupost, però també s'ha de fer una reordenació i un replantejament. Malgrat que existeixen productes com Clan o Boing, hi ha un producte fet amb recursos propis per part de TV3 que és l'InfoK, que ha sigut el programa més vist aquest mes de març. Possibilitats n'hi ha, cal destinar els recursos on pertoca.

No hi ha contracte programa des de 2010. En quina situació deixa a la CCMA aquesta manca d'estabilitat econòmica? Quina part de la culpa té ERC, que porta des de 2012 recolzant el Govern i des de 2015 en el Govern?

Esquerra té la responsabilitat d'estar al govern i, per tant, li pertoca. Em consta que va sortir un esborrany del contracte programa que estava a punt d'aprovar-se i malauradament, quan no és el 155 és la COVID19 que trunca la seva existència. És evident que cal una estabilitat pressupostària. En el cas d'Esquerra, doncs assumir les responsabilitats. No seré jo qui traurà ara totes les excuses de per què no es disposa, però tenim ja l'esborrany.

El PSC a l'última comissió va dir que no s'havia d'aprovar.

És una mica com els pressupostos de la Generalitat. Com que la tramitació és tan feixuga, sempre van apareixent esdeveniments. Des de 2010 no n'hi ha un, plantejem-nos si és necessari aprovar-lo o no.

En la reordenació de canals mencionada, creus que crear un canal generalista en castellà, com passa a Euskadi, pot atraure a nous públics castellanoparlants que actualment no se senten representats per la Corpo?

No entra dins els plantejaments i entenc que la llengua ha de ser un motiu d'unió i no de segregació. Això em recorda quan la meva mare va arribar d'Extremadura i a l'escola separaven a les catalanes i les no catalanes. Entenem que el català ha de ser una llengua de cohesió absolutament per tothom. No té sentit l'existència d'un canal en castellà. Ja existeix molta oferta televisiva en castellà. Veuria més que existís oferta en aranès o en les altres llengües del país, tot i que és un debat que no hem tingut.

En la nova reforma de 2019, s'estipula un concurs públic per escollir als directors de TV3 i Catalunya Ràdio, però no per escollir als membres del CAC o de la CCMA. Per què? Creus que s'hauria d'avançar en aquest sentit per evitar la intromissió política?

Entenc els membres del Consell de Govern i del CAC com membres de designació per part del Parlament, entenent-lo com a òrgan de representació del poble de Catalunya amb tota la seva diversitat. És interessant que hi hagi un control de manera indirecta, en aquest cas de les formacions polítiques amb la proporció que han escollit els ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

En canvi, en la direcció dels mitjans el que es busca és un perfil de persona professional capaç de gestionar els mitjans públics. En aquest cas és un director que no pot reflectir aquesta diversitat del Parlament. Ha de demostrar les seves capacitats. En el cas del Consell, evidentment han de ser persones relacionades amb el sector i entesos en la matèria, però sí que han de representar la diversitat del resultat de les eleccions.

La bicefàlia (Director General – President del Consell) no va funcionar en el seu moment i va portar un seguit de xocs dins del Consell de Govern de la CCMA. Fins si tot Albert Sàez va dimitir per aquesta situació de conflicte constant. Per què proposeu ara recuperar la figura del director general?

Perquè entenem que un tema és la gestió del dia a dia i l'altre la gestió estratègica. Hi ha una cosa que m'ha sobtat molt. A la Comissió compareixen la Presidenta de la Corpo i els directors de TVC i Catalunya Ràdio, però després no ho fan el director d'esports o el director comercial, que estan al mateix nivell. La direcció comercial no penja de TV3.

Molts grups van expressar en seu parlamentària que creien en un model de cogestió, opció que també reclamen els treballadors. Què en pensa Esquerra? En quins termes desplegaria aquest model?

És un tema més profund. El sistema actual és caduc i s'ha d'adaptar a les necessitats actuals. Tenint en compte com ha evolucionat l'audiovisual, cal un replantejament i els professionals hi han de poder dir la seva.

Hi ha un document titulat *Un nou model empresarial per a TV3 i la CCMA basat en el model alemany de cogestió* de 2013 on es reclama que la meitat dels consellers siguin escollits per votació de la plantilla i l'altra meitat pel Parlament. Seria un bon model?

En tot cas seria una opció a discutir per aquesta corresponsabilitat que han de tenir els mitjans. No sé, però, si és la millor forma, però de totes maneres n'hem de poder parlar sense partidismes i entenent les necessitats de supervivència i importància que tenen els mitjans públics d'aquest país.

Precisament Joan Manel Traesserras deia que s'havia despolititzat la corporació per *partiditzar-la* i es referia a aquest repartiment de cromos. Abans de la reforma, Junts per Catalunya, Esquerra, Ciutadans i el PSC, que són vora el 90% dels diputats, havien assolit un preacord per repartir-se els sis consellers de la

Corpo, el qual va ser criticat pels treballadors. Això són grans consensos i donar independència a la Corporació quan realment hi estàs ficant exdiputats? Ajuda?

És evident que no ajuda, però també és cert que l'actual composició i polarització del Parlament tampoc ajuda a la troballa dels consensos. Veníem d'uns anys on era fàcil posar-se d'acord en alguns temes. Per exemple, si parlàvem de la immersió lingüística, la totalitat del Parlament hi estava d'acord. Aquí posaria el focus en l'aparició d'un partit polític del caire de Ciudadanos. La voluntat manifesta de boicotejar qualsevol acord i portar-ho tot a l'extrem fa molt difícil arribar a un acord que no sigui com l'esmentat. Amb altres formacions seria més fàcil.

Recupero el concurs públic, que es va fer a RTVE amb el suport d'ERC i Ciutadans. Això no evita que s'hagi de pactar entre els partits?

No acabo de veure el concurs públic per la governabilitat de la Corpo perquè d'alguna manera aquests representants han de rendir comptes a qui els ha fet confiança, el Parlament. Hi ha d'haver aquesta relació. Quan parlem de dirigir els mitjans parlem de dirigir més professionalment, escollir la graella, la tipologia de programes, els informatius. Igual que el Consell de la Cultura Catalana s'escull pel Parlament i tants altres òrgans. Són dos models diferents. Una altra cosa és que en les persones que governen la Corpo hi hagi aquesta cogestió amb persones de la plantilla. En això sí que hi estaria d'acord.

La llei del tripartit el que deia era que es podien proposar 25 i el CAC escollia la idoneïtat de les persones. El que va succeir és que se n'havien d'escollir 12 i se'n van proposar 12, la qual cosa va provocar les queixes del CAC. Pot existir una espècie de públic amb candidats del Parlament, però es necessita la complicitat de les forces polítiques.

Per això vam mantenir la proposta dels set membres perquè era més fàcil trobar un acord de si ho fixaves en tres. Has de tenir en compte la necessitat de trobar consensos i entendre el sentit del Consell. La norma no falla, el que falla són les actituds de les formacions. Hem d'escollir professionals per dur a terme una tasca determinada.

Algú que ha sigut diputat fins fa ben poc hauria de ser conseller de la Corporació?

Ser diputat el que et pot fer és ser un factor que et juga a la contra, perquè s'associarà amb una formació política determinada. Per tant, la part de professionalitat, de coneixement del mitjà, de capacitat, etc. ha de ser molt més positiva perquè el fet d'haver sigut diputat li anirà a la contra. Si no excel·leix en la part anterior, és molt difícil que pugui ser conseller.

Haver sigut diputat tampoc et pot invalidar el fer alguna altra feina. El que ens prenem la política com una temporalitat, després haurem de treballar.

I si es té carnet de partit, com la presidenta en funcions de la Corpo?

Depèn més de la professionalitat i de com s'exerceix el càrrec que de tenir carnet de partit. Pots tenir moltes feines i tenir carnet de partit. Has de demostrar la teva capacitat. Una altra cosa és que per qüestió estètica pots dir: mentre duri la meva relació amb la CCMA em dono de baixa temporalment. Però no crec que deixar de tenir el carnet et faci deixar de ser partidista. És més una qüestió de principis ètics. No es tracta de l'existència d'un carnet, sinó de la incompetència.

Ara mateix el CAC és un òrgan amb els consellers caducats que, a més, tenen una adscripció clara a algun partit polític...

No tots. La proposta d'Esquerra era Salvador Alsius. Un professional del sector, que no té carnet de partit i que, per tant, ens semblava que podia ser una bona proposta. A partir d'aquí... doncs clar... el Sirera (proposta del PP) o la Parera (proposta d'Unió)... Ella va fer campanya per Ciudadanos sent membre del CAC. Tu pots fer les normes, però bé... A l'Alsius el presentem el 2012 amb Iniciativa i el ple el vota en contra. Era l'únic nom d'un professional de la matèria. Aquí hi ha la responsabilitat dels partits.

Potser no un concurs públic, però hauria d'haver-hi un requisit exigible. Si vull treballar d'arquitecte, em demanen la llicenciatura d'arquitectura. Doncs potser per estar al Consell de Govern has de demostrar capacitats i experiència en el món del periodisme o la comunicació. Qualsevol persona que vol ser funcionària o que treballi a l'empresa privada li demanen uns requisits mínims. Resulta que aquí no els posem.

Esquerra és una de les grans defensores d'aquest òrgan regulador. Cap on ha de virar per superar la *partidització* que el domina?

Així en fred no et sabria dir quins requisits hauria de tenir, però en tot cas haurien de ser requisits de coneixement de la matèria. Hi hauria d'haver un mínim de coneixement en l'àmbit de la comunicació en totes les seves dimensions: des de la gestió de les empreses de la comunicació, passant pel coneixement més teòric. No pot ser algú a qui parlar de mitjans de comunicació li soni a una cosa estranya. Si no hi ha aquest grau de coneixement, és difícil que es puguin aprovar propostes per millorar els mitjans públics del país.

Se li hauria de donar competències per regular l'internet? Es pot fer?

S'ha d'estudiar. Cada cop la manera amb què accedim a la comunicació està virant. Està molt bé que posem tots els filtres necessaris als mitjans del país a través d'un CAC que el que fa és vetllar perquè els continguts tinguin una qualitat, no siguin

sexistes, no s'inciti a la ludopatia, etc. Si no regulem l'accés de la informació a través de les xarxes, aquestes tenen un punt de llibertat que acaba convertint-se en un problema per qui les consumeix.

Hi ha uns continguts que et trobes a les xarxes que, jo com a mare, començo a preocupar-me. La meva filla em ve i em diu: mama, tu creus que estic prou prima? Si tens sis anys!! A casa meva t'asseguro que no... on ho veuen? Doncs a les xarxes o als mitjans privats que estan ocupant canals públics. Vam tenir una violació en directe a Gran Hermano.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, *Raquel Sans Guerra*

Amb DNI 39709881J

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre l'entrevista, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 28 de maig de 2020

Model elaborat pel Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona amb finalitat informativa. Febrer 2020

Transcripció de l'entrevista amb el diputat de Junts per Catalunya Eduard Pujol
(08/04/2020)

Si repassem la història de la Corporació, observem certes actituds provinents de la classe política que tenien la intenció de controlar l'ens públic. Aquests comportaments són un argument més perquè qui està en contra de la CCMA assenyali als seus treballadors i a la seva feina com poc independent i esbiaixada. Des de les forces polítiques, es fa alguna mena d'autocrítica en aquest sentit?

Parteixes d'un punt de pensar que les crítiques tenen raó de ser i jo el que defenso és, perquè ho conec bé: només pots ser líder d'audiència quan ocupes una centralitat i quan aconseguixes adreçar-te a molta gent. Aquesta feina TV3 l'ha sabut fer. Hi ha qui vol entendre que TV3 ha estat punta de llança del procés quan el que s'ha de fer és entendre que TV3 ha degut posar el termòmetre a una demanda d'informació sobre el procés, sobre un conflicte duríssim amb l'Estat. Una cosa és liderar un procés i l'altra és saber entendre en cada moment què és allò que busca la gent. Són dues coses absolutament oposades.

Al final, quan analitzes programes d'èxit com El convidat, El foraster, les sèries del migdia o professionals com la Melero o l'Ustrell no té res a veure amb el procés. Tot té a veure amb el producte i aquest és qui ha fet líder a TV3. Això és molt important de reivindicar.

En ràdio em vaig trobar en una situació molt semblant i la prova és les audiències que continua fent RAC1. Vam batre tots els rècords d'audiència. Qui vulgui pensar que va ser pel procés ho pot fer, però la gran aportació de RAC1 és al llenguatge radiofònic. Fem ràdio d'una manera que passen més coses que en qualsevol ràdio. Això té el reconeixement de l'audiència. Amb TV3 passa el mateix. S'han inventat formats i s'ha estat molt creatiu. Quan ho ets i ho encertes tens el favor de l'audiència.

No em refereixo al producte final, sinó al que es fa des de la política per posar a segons quines persones dins la Corporació. No sé si és fruit de la casualitat que quan el PDeCat va canviar de socis, canviessin també el director de Catalunya Ràdio o el cap d'informatius de TV3.

Per exemple, el cap d'informatius de Catalunya Ràdio... Algú dels qui acusa la ràdio d'imparcialitat, sap que és una persona que va entrar de becari dins de Catalunya Ràdio? Sap que és una persona que es va treure la carrera de manera brillant i que a Catalunya Ràdio ha treballat de nit, els caps de setmana, a esports, a cultura...? Ho dic perquè quan aterres a la vida de les emissores aquests perfils també hi són i moltes vegades no es valoren perquè senzillament no es coneixen.

Enric Marín i el Conseller Traserras parlaven de la Corporació com un ens *partiditzat*.

Sí, perquè van fer una reforma que ho permet. La política pot estar tan implicada en tots els àmbits com l'anàlisi que en vulguis fer. És a dir, si volguéssim analitzar si a la sanitat també hi ha política, podríem dir que el degà del Col·legi de Metges de Barcelona és algú que històricament ha estat proper a Convergència. Això no vol dir que no sigui degà perquè l'han votat, perquè té els mèrits... Poso aquest nom perquè és indiscutible i en el moment actual ha demostrat un lideratge indiscutible. Tothom acaba tenint un posicionament davant de la vida perquè la política és això.

Qui polititza la Corpo? Els equips de govern que poden posar en determinades responsabilitats gent propera a la seva posició política o l'oposició que en les comissions de control només sap parlar de política i oblida la importància de la qualitat del producte? Si vens a les comissions de la Corpo, et posaràs malalt. No hi ha un control sobre la qualitat del producte, allò que et fa ser líder. Parlo per exemple de Catalunya Ràdio, que porta pràcticament 10 anys que no és líder. L'exigència i les aportacions d'aquests representants de l'oposició haurien de ser per dir: escolti, vostès

ja tenen la graella de l'any que ve a punt? Per què Catalunya Ràdio no és líder al matí? Per què segons l'últim EGM RAC1 és líder 23 hores de les 24?

L'oposició al final acaba entrant en un bucle que només és un minutat d'algunes informacions polítiques, obviant una part que se'n diu realitat. Obviant també que hi ha circumstàncies en les notícies que fan que de cop i volta el Govern tingui una posició preponderant. Això no vol dir que la informació sigui governamental, són coses molt diferents. El que és una falta de respecte al consumidor és que, per evitar el conflicte polític, les informacions han d'anar contrastades, prescindint del criteri periodístic. Veient rodes d'opinions: surt el president, els diversos portaveus de manera pautaada un darrere l'altre per ordre de representació parlamentària... Això moltes vegades no respon a cap interès per l'audiència. Aquest interès no respondria a cap estratègia profunda obscura dels partits de govern.

No és diu perquè requereix mil matisos i una reflexió molt pausada. El que acabo de dir ho he dit en un context de reflexió sobre la Corpo. És evident que la instrumentalització dels mitjans s'ha donat i es pot donar, és un dels grans reptes per la democràcia. El que dic és que, per pròpia experiència, quan era director en un mitjà privat, es feia una anàlisi de mercat. Molts cops parlem de recursos. La manera més eficaç de fer que la ràdio tingui recursos és passar del segon lloc a ser líder. És una injecció de recursos immediata perquè el mercat publicitari prioritza i fa una discriminació positiva a aquell que es líder.

Per què la queixa no és per què no som líders? No, la queixa sempre és si a l'últim nadal el director va participar d'una cantada de nadala en què es va fer apel·lació als llaços grocs. Tothom sap que aquestes cantades vénen provocades pels professionals, pels qui són més dinàmics, pels qui són capaços d'estar en una coral, pels qui són capaços d'escriure una lletra més o menys irònica que parli de la situació política. A partir d'aquí doncs mobilitzen a tothom i, en un ambient de festa, s'acaben cantant unes nades. Com a redactor també ho he viscut. El que passa és que en aquell moment les cantades de nades feien broma sobre vés a saber quin conflicte del President Pujol o l'actualitat en aquell moment. Avui és indiscutible que a

Catalunya els llaços grocs, la presó, l'exili han tingut una notorietat pública destacadíssima. En lloc de parlar de l'EGM, hi ha partits que van a la comissió a parlar d'això.

Aquest desconeixement de les dinàmiques dels mitjans sí que és fer política, però en tot cas la fa l'oposició. La fa ara aquesta i segurament en cada moment l'ha fet cada oposició, ho deixo clar.

En la nova reforma de 2019, s'estipula un concurs públic per escollir als directors de TV3 i Catalunya Ràdio, però no per escollir als membres del CAC o de la CCMA. Per què?

Em sembla que a vegades fem les coses massa complicades. Que els perfils professionals es valorin és una bona solució. També et dic que això ha d'anar acompanyat d'un respecte per part dels partits a la figura del director i a les atribucions del director. Han de ser persones que imprimeixin el seu caràcter a les redaccions i a l'empresa. És molt important. Ens equivoquem quan la fiscalització dels mitjans públics es fa només amb criteri polític perquè el mateix criteri les polititza. No és un partit o un altre, és l'actitud de tots.

Un divendres, el director de TV3 i de Catalunya Ràdio estaven responant les preguntes dels polítics mentre hi havia a Madrid una moció de censura que podia provocar el canvi de govern. Quan ets director d'un mitjà i hi ha una notícia d'aquesta envergadura, has d'estar al davant del mitjà, imprimint caràcter, sent responsable de generar interès a l'audiència amb les professionals que s'han de posar davant de la càmera o el micròfon. Això se'n diu imprimir lideratge al mitjà i marcar un caràcter de voler tots els espectadors del món, de ser exigent. La mateixa dinàmica de control dels mitjans públics fa que els directors estiguin asseguts en una comissió parlamentària. Per mi això no té cap sentit. Fixa't que qui denuncia la politització dels mitjans públics no se n'adonen que aquestes són les actituds que també deterioren els mitjans.

Aleshores, el concurs públic seria una bona idea per escollir els membres del CAC i la CCMA?

Els membres del CAC i de la Corpo ja tenen mecanismes perquè responguin a una determinada trajectòria professional.

A vegades sembla que no

En aquest cas, al final també és responsabilitat dels partits fer-ho bé o no, però hi ha perfils que responen molt bé a aquest criteri professional. M'obligaries a repassar tots els noms que hi ha hagut, però en tot cas tinc present els candidats que hi havia ara fa un any. Hi havia una sèrie de noms de gent que ha liderat empreses, programes... en aquest sentit, només cal repassar-la.

Eladio Jareño, veient la seva trajectòria, és un perfil per estar a la CCMA?

Pots pensar que va ser director de TVE a Catalunya o de l'àrea concreta que va posar en marxa els Lunis. Els professionals dels mitjans poden dedicar-se estrictament en l'elaboració de productes o alhora, per la seva formació de periodistes, també poden haver estat caps de premsa. En el cas d'Eladio Jareño, s'ha de tenir una consideració per la seva trajectòria. Si només anem a buscar un detall de les trajectòries, ens fem trampa. Fixa't que ha estat treballant en vinculació al PP, l'han fet director de TVE, i l'ha proposat Ciutadans. No critico el perfil perquè el conec i sé que té un bagatge enorme.

Molts grups van expressar en seu parlamentària que creien en un model de cogestió, opció que també reclamen els treballadors. Què en pensa Junts per Catalunya? En quins termes desplegaria aquest model?

Junts per Catalunya d'aquesta proposta no n'ha parlat. El que sí que et diré a títol personal i a partir de la meva experiència. Com a director d'un mitjà vaig canviar la franja de les set de la tarda d'una ràdio líder, vaig substituir la programació esportiva i vaig posar un programa anomenat Islàndia que el presenta l'Albert Om. Com a director vaig apostar per una persona que, fins aquell moment, se'l coneixia per haver fet cada dia un minut de ràdio poc abans de les 8 on presentava diferents cançons, que és en Xavier Bundó. Va acabar presentant el Via Lliure al cap de setmana. Vaig substituir a la Marta Cailà, que és una molt bona professional. En un determinat moment es partia el matí dels caps de setmana amb el Jordi Margarit, un històric de la ràdio.

T'explico aquests canvis perquè si jo els hagués sotmès a la voluntat i l'aprovació del comitè d'empresa o del conjunt de la redacció, m'ho haurien tombat. Res s'hagués fet perquè semblava molt estrany i no s'havia fet mai. Aquestes decisions i aquest "jugar-se-la" correspon a la figura del director. És molt difícil que en una situació de cogestió es pugui dirigir amb aquest atreviment.

Ara mateix el CAC és un òrgan amb els consellers caducats que, a més, tenen una adscripció clara a algun partit polític. Cap on ha de virar per superar la imatge de partidització que el domina?

Metre li bandim un determinat relat, tindrem aquest relat. Per què quan escoltes en les tertúlies determinades veus ja saps què et diran? Doncs segurament perquè hi ha veus que tenen una posició ideològica molt marcada. El que estem dient és que a la vida hi pot haver gent amb una posició ideològica molt marcada, però en canvi volem pensar que el CAC ha de ser una espècia de to angelical on tot és neutre. No. Ja hem vist que a la vida hi ha visions al món que són molt legítimes i que precisament són representatives de la societat. Això no ens ha de fer por. Ens ha de fer por una mala praxi de la gent que ha de legislar, controlar, certificar, vigilar; però que la gent tingui un determinat posicionament polític no.

En el llibre blanc de l'audiovisual de 2016 i diversos estudis s'assenyala que la CCMA ha de renovar les seves estructures per adaptar-se al segle XXI. Aquesta renovació requereix gent capacitada per fer-ho en els espais de presa de decisió i també una inversió econòmica considerable. Vosaltres, que sou al Govern, creieu que es pot augmentar la inversió en la radiotelevisió catalana?

La primera pregunta és: el país necessita una radiotelevisió pública? Penso que sí. Per tant, si es necessita una adequació tecnològica doncs s'haurà de fer. Sempre hi ha una primera pregunta que cal respondre. O és que l'Estat i les empreses privades normalitzaran el mercat televisiu? Hi haurà una oferta en català potent? Mentre les empreses que hi participen no et garanteixin això, és evident que per una qüestió de llengua, també de mirada del món amb visió de Catalunya, és necessita la radiotelevisió pública. Perquè jo crec que Catalunya som una nació, crec que som un país i crec en un entorn on la gent té dret a posar un canal on la càmera de com es veu el món estigui al mateix lloc. En aquest cas, des de Catalunya. No et parlo d'una posició política. Els ulls on són? Poden estar a Madrid, a Roma, al nord d'Europa, a la Mediterrània o a Barcelona.

La CCMA hauria de cedir continguts doblats al català a les plataformes privades com Netflix o HBO?

Sí. Bé, cedir o vendre sèries com Merlí. Quan pots fer operacions com Merlí? Quan la producció té qualitat. Quan té qualitat? Lligant amb l'altra pregunta, la Corporació és per si sola un generador d'indústria de l'audiovisual, el qual en aquest país és molt potent. Hi ha un bagatge, una memòria, un coneixement que fa que siguem molt bons. La manera de fer en aquestes plataformes no només és regalant, sinó produint qualitat. És com el cas de la ràdio. N'hi ha moltes produint en castellà a Catalunya. La gent tria la ràdio en català perquè RAC1 i Catalunya Ràdio fan una ràdio més ben feta. Al final el que mana és el producte. Ha estat una de les primeres condicions que he posat quan he parlat de ràdio. Ara hi torno. Necessitem una indústria potent i el motor

és la CCMA i TV3. Si és potent és més fàcil entrar en aquests mercats on evidentment la presència del català hi hauria de ser.

No hi ha contracte programa des de 2010. En quina situació deixa a la CCMA aquesta manca d'estabilitat econòmica? Quina part de la culpa té Junts per Catalunya i els qui componen la coalició d'aquesta situació?

No hi ha parts de culpa. Hi ha pressupostos, hi ha circumstàncies polítiques... Fas una anàlisi de la realitat com si visquéssim en una societat normal, en un país normal i aquí vivim en una situació d'excepcionalitat. Fa dos anys i mig que lluitem contra una repressió terrible, que ha modificat tots els calendaris i en determinats moments també les possibilitats de resoldre determinats problemes. Per tant, agafar el calendari, sumar i restar i dir que fa tants anys que està pendent el contracte programa no acaba de ser ben bé veritat.

El 155 va paralitzar la reforma de la CCMA, per exemple. Però hi ha quatre anys, de 2010 a 2014, en què no es va avançar.

Aleshores s'estava analitzant si hi havia una reestructuració de TV3 o no. No hi era i com que no hi era te'n parlo de passada. És evident que tota la gent d'aquest país sap que en aquells anys va haver-hi unes circumstàncies econòmiques d'una greu crisi que va tenir traducció en les polítiques pressupostàries i havia de tenir una traducció en el volum de la Corporació. Per tant, tots aquests condicionants han fet que el contracte programa anés darrere d'aquesta realitat i no davant. Ni justifico que hi sigui ni que no, simplement poso sobre la taula uns elements.

Creus que crear un canal generalista en castellà, com passa a Euskadi, pot atraure a nous públics castellanoparlants que actualment no se senten representats per la Corpo?

No, jo aniria per altres solucions que no fossin aquesta. No tenim una posició i no ho hem debatut a nivell de Junts per Catalunya. Per tant, et donaria una opinió que és la meva. Hauria de ser una cooperació entre TVE i TV3, si realment ens creiem que hi ha un Estat. TVE potser podria fer aquesta feina d'algun canal mig mig. Si només fas el canal en castellà, senzillament amplies l'oferta i el que segurament necessites és bilingüisme: que tu vegis unes notícies en català, la sèrie en castellà i passis d'una cosa a l'altra amb normalitat i sense adonar-te'n gairebé. Però és una opinió molt personal.

Raquel Sans, a títol personal, trauria Esport3. Penses el mateix?

Potser el que caldria és tenir diners per comprar la Copa Libertadores i passar-la per Esport3 en català. Això et permetria arribar a un públic d'origen sud-americà que té interès en les lligues argentines. Per fer això necessites els diners i necessites el canal. Per tant, tot depèn d'una reflexió molt més gran de si hi ha més recursos. Si em preguntes un Esport3 on es poden veure proves de rally antigues a les dues de la matinada té utilitat? Segurament la resposta és no. Si em dius si Esport3 podria tenir utilitat? Sí, clar.

L'esport és un element molt fort en la nostra societat, però això ha d'anar lligat a una reflexió absolutament general i una visió molt transversal de l'univers mediàtic de Catalunya. Vull reivindicar l'exemple de la ràdio, perquè en vinc. El Puyal no va tenir molts oients perquè feia els partits del Barça en català, sinó perquè els feia d'una manera innovadora, amb una mirada catalana i, a més a més, eren els partits del Barça. Va ser determinant el talent, la creativitat i la qualitat.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, *Eduard Pujol i Bonell*

Amb DNI 77627569Q

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre l'entrevista, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), ~~28 de maig~~ de 2020

Model elaborat pel Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona amb finalitat informativa. Febrer 2020

Transcripció de l'entrevista amb el diputat de Ciutadans David Mejía (09/04/2020)

Si repassem la història de la Corporació, observem certes actituds provinents de la classe política que tenien la intenció de controlar l'ens públic. Aquests comportaments són un argument més perquè qui està en contra de la CCMA assenyali als seus treballadors i a la seva feina com poc independent i esbiaixada. Des de les forces polítiques, es fa alguna mena d'autocrítica en aquest sentit?

No puc parlar per part de les altres forces polítiques. El que sí que puc parlar és en nom de Ciutadans. Nosaltres sempre en cregut tant a la Corpo com a RTVE que els mitjans públics haurien de ser uns mitjans plurals, objectius, neutrals i que no estiguessin polititzats. Per tant, sempre hem defensat que, per tal que no hi hagi aquesta *governamentalització* dels mitjans públics, els representants de la direcció siguin escollits d'una manera molt àmplia. D'aquí la reforma a la qual nosaltres donàvem suport.

Òbviament en un estat democràtic i de dret els mitjans públics tenen una funció molt definida, que no pot ser mai la seva politització o *governamentalització*. El que ens hem trobat sempre és que els partits de govern s'han anat repartint els càrrecs de la direcció per tenir el poder d'aquests mitjans públics. Nosaltres pensem el contrari i creiem que no han de ser partidistes i oferir aquest servei públic que haurien de donar. El que exigim no només són àmplies majories, sinó que els professionals que estiguin en aquests càrrecs de direcció siguin professionals d'una reconeguda experiència professional dins del sector per desenvolupar la feina el més objectiu possible.

Ciutadans sempre ha criticat el repartiment de cromos entre partits per escollir els consellers de la Corpo i el CAC. El desembre de 2018 es va filtrar un principi d'acord per escollir un nou Consell de Govern on es trobava Ciutadans. Què us va fer canviar d'opinió per negociar-ho?

No és un canvi d'opinió realment. Primera, no hi havia cap acord perquè evidentment al final els partits polítics parlen i s'han de posar noms sobre la taula per part dels partits polítics perquè són qui aproven aquests nomenaments. Aquests noms són noms que fins ara el que succeïa era que eren persones afins a un partit polític o que havien format part d'un. De fet, la Presidenta en funcions té carnet de convergència...

El que demanem és que aquestes persones que hagin de tenir les responsabilitats de direcció siguin professionals. Òbviament, tal com estableix la reforma de la llei, escoltant els sindicats i professionals hem de posar uns noms sobre la taula per tal que es puguin votar. No és un repartiment, sinó persones que per la seva experiència professional podrien portar de la millor manera aquests mitjans públics.

Nosaltres en cap cas ens hem repartit els càrrecs. Ni tan sols tenim lloc al CAC. Potser no proposaríem cap nom perquè creiem que s'ha de tancar i que està polititzat. Però si els partits polítics han de plantejar noms per la Corporació, després d'haver escoltat al sector professional, haurem de plantejar aquells professionals més adequats i que no tinguin vinculació amb el nostre partit, com era de la persona que es va filtrar (Eladio Jareño).

Totes les reformes de la Corporació i del CAC fins ara han comptat amb el vot negatiu de Ciutadans. Aquesta reforma és tan diferent de la de 2007 com per canviar el sentit del vot?

Bàsicament l'aprovació d'aquesta llei (2019) es dona perquè l'hem presentat nosaltres i és molt específica. La CCMA necessita unes reformes molt més grans: quin tipus d'organització es vol, quina és l'estructura que s'ha de tenir, quins càrrecs s'han d'escollir per concurs públic o no... En qualsevol cas el que sí que és cert és que, després de preguntar al sector i valorar la preocupació dels professionals, vam portar una llei pròpia que es va ajuntar amb d'altres en què hi havia aspectes molt bàsics: àmplia majoria i experiència professional. A partir d'aquí, hi ha moltes coses més a

canviar. Al final, s'ha intentat un acord de mínims amb les coses més necessàries i urgents.

En la nova reforma de 2019, s'estipula un concurs públic per escollir als directors de TV3 i Catalunya Ràdio, però no per escollir als membres del CAC o de la CCMA. Per què? Creus que s'hauria d'avançar en aquest sentit per evitar la intromissió política?

Nosaltres creiem que hauria de ser així, però insisteixo: vista la necessitat de canviar la llei que hi havia i escoltades les parts, tots els partits vam haver de cedir una mica amb els nostres màxims. És un pas endavant la reforma.

En un futur es podria reformar i equiparar-ho a RTVE?

La voluntat és intentar seguir aquesta modificació de la llei per tal d'anar afegint noves qüestions que creiem importants. Com ara no hi havia consens i vèiem absolutament necessari canviar aquests mínims, doncs ho vam fer d'aquesta manera. Sí, seguirem treballant per dur a terme les reformes que considerem oportunes i que no s'han establert fins ara.

Molts grups van expressar en seu parlamentària que creien en un model de cogestió, opció que també reclamen els treballadors. Què en pensa Ciutadans? En quins termes desplegaria aquest model?

No és una mala opció. Ens vam reunir amb el Comitè d'Empresa i ens van explicar aquesta idea. No ens tanquem a aquesta proposta, de fet, la creiem interessant. El problema està en la proporció que haurien de tenir els treballadors dins de la direcció. Aquí va haver-hi desavinença entre els diversos grups i per això es va deixar de costat. Però nosaltres no ens tancaríem a aquesta opció.

Quina proporció hauria de tenir?

Depèn del nombre de directius. En qualsevol cas, el que plantejava el model de cogestió era un 50-50 i nosaltres tampoc creiem que fos aquest el percentatge. Ha d'haver-hi una representació dels treballadors, però no creiem que hagi de ser la meitat de la direcció de la Corporació.

Aleshores quants consellers hauríem de compondre el Consell de Govern?

Nosaltres en proposàvem cinc, però al final en seran cinc al CAC i set a la Corporació.

Una de les propostes que Esquerra portava i no va ser secundada per cap grup va ser la de recuperar la figura del director general. Per què no comparteixen l'anàlisi d'ERC? També hi havia la proposta de la CUP de Copresidències.

No creiem que hagi d'haver-hi la figura del director general i la copresidència tampoc és una solució.

No evitaria que es concentrés molt poder en una persona?

Es vota conjuntament (el Consell), tot i que és veritat que hi ha el vot de qualitat de la presidència. Moltes vegades tiren endavant coses per aquesta qüestió, però faria difícil el funcionament diari de la Corporació del CAC.

Ciutadans sempre ha defensat la supressió del CAC i és una cosa que, a més, la porten al programa electoral. El CAC francès està compost per nou membres: tres escollits pel President de la República, tres pel President de l'Assemblea i

tres pel President del Senat. En canvi, no s'assenyala com a polititzat. No es pot reformar aleshores perquè funcioni d'una altra manera?

El CAC com a organisme, com a idea de control dels continguts dels mitjans és bona. El que passa és que és una evidència que està polititzat. No ens tanquem a la idea que hi hagi un organisme regulador, però creiem que s'hauria de suprimir el CAC tal com està entès ara i plantejar si es vol això d'una altra manera.

De quina manera s'hauria de plantejar doncs?

S'hauria d'estudiar i valorar en el seu conjunt. Evidentment el que no pot ser és mantenir el que tenim actualment, que és un escàndol la politització que hi ha. En primer lloc, insisteixo, posant gent que no formi part de cap partit. Hi ha un membre que és expresident d'un partit polític (Sirera – PPC) i altres que havien sigut diputats... aquesta no és la via a seguir.

Algú que ha sigut polític o ha estat relacionat amb la política no pot ocupar cap càrrec d'aquesta mena?

Com a mínim ha de passar un temps per exercir aquest càrrec. No pot ser una porta giratòria. Òbviament si algú ha estat en un partit polític i és un professional del món de la comunicació pot optar aquest càrrec, però ha de passar un temps.

En el llibre blanc de l'audiovisual de 2016 i diversos estudis s'assenyala que la CCMA ha de renovar les seves estructures per adaptar-se al segle XXI. Aquesta renovació requereix gent capacitada per fer-ho en els espais de presa de decisió i també una inversió econòmica considerable. Ciutadans sempre ha estat molt contrària a la partida pressupostària de la radiotelevisió, si governéssiu, això no es podria donar?

Creiem que una situació com la que s'està donant, de retallades i crisi social, no pot ser que la Corporació tingui un pressupost de 230 milions. S'ha de reordenar, mirar quines maneres de col·laboració pot haver-hi amb els mitjans del món audiovisual i, per tant, no s'ha d'augmentar. S'ha de reduir la grassa i augmentar el múscul. Actualment hi ha molta grassa.

Marín assenyalava la cooperació amb IB3 i ÀPunt com a remei per l'audiovisual de parla catalana. Pot ser una sortida?

Qualsevol col·laboració em sembla bona i positiva, però no ha de ser només entre aquestes tres, sinó amb qualsevol altra. Pot ser amb altres mitjans públics autonòmics o nacionals.

No hi ha contracte programa des de 2010. En quina situació deixa a la CCMA aquesta manca d'estabilitat econòmica?

No hi ha ni mandat marc ni contracte programa. Aleshores això deixa a la Corpo en una situació complicada perquè no estan establerts els objectius que s'hauria de marcar. És una situació d'indefensió i de no saber quin és el rumb a seguir. Per tant, nosaltres hem exigit sempre que es faci el contracte programa.

A l'última comissió, Núria Llorach va comentar que el contracte programa estava gairebé enllestit, però el PSC va dir que no s'hauria d'aprovar.

Nosaltres creiem que sí que s'hauria d'aprovar, clar que sí. El problema és que fa deu anys que diuen que estan enllestint el contracte programa i encara no hi és. S'ha de portar i s'ha de debatre.

Si Ciutadans no està d'acord amb aquest contracte programa i a les següents eleccions aconseguix la Presidència, governarien amb un contracte programa que no han pactat.

Com moltes altres coses que passarien a la política en general si hi ha un canvi de govern. Si s'aprova alguna cosa amb una vigència determinada, haurem de treballar amb aquesta. A més, si tenim al possibilitat de canviar-lo, doncs ho faríem.

Creus que crear un canal generalista en castellà, com passa a Euskadi, pot atraure a nous públics castellanoparlants que actualment no se senten representats per la Corpo?

És evident que TV3 i els mitjans públics catalans han de fomentar la llengua catalana, però això no és incompatible amb què es pugui fer programació en castellà. Tenim dues llengües oficials a Catalunya. Creiem necessari potenciar el català des dels mitjans públics, però també es poden fer emissions i programes en castellà igual que passa amb TVE.

Fins al punt de fer dos canals diferents?

No és la solució. S'ha d'intercalar dins de la programació amb normalitat les dues llengües que tenim a Catalunya.

A causa de la COVID-19, el diputat David Mejía no ha pogut disposar de recursos materials per poder imprimir i signar el document de cessió de drets. En canvi, ha donat la seva autorització via telemàtica amb el requisit que es respectés el context en el qual s'emmarquen les seves respostes.

Transcripció de l'entrevista amb el diputat del PSC David Pérez (17/04/2020)

Si repassem la història de la Corporació, observem certes actituds provinents de la classe política que tenien la intenció de controlar l'ens públic. Aquests comportaments són un argument més perquè qui està en contra de la CCMA assenyali als seus treballadors i a la seva feina com poc independent i esbiaixada. Des de les forces polítiques, es fa alguna mena d'autocrítica en aquest sentit?

El primer que hauríem de definir és que si estem parlant d'una televisió pública i, per tant, mecanismes de control públics o si estem parlant d'una televisió dirigida estrictament per periodistes sense cap control públic. La història de la Corporació hi ha hagut fonamentalment dos models: el primer, a l'etapa de Pujol, on la radiotelevisió pública depenia del Govern, i una segona etapa, fonamentalment a través de la reforma del tripartit, en la qual la radiotelevisió pública depenia del Parlament i els mecanismes que dictava el mateix Parlament en l'elecció dels òrgans de control de la Corporació i de la Presidència, els quals exigien d'una majoria o inclús una majoria qualificada. Per mi aquest ha estat un model d'èxit, canviar el control per part del Govern pel control per part del Parlament. El feia més participatiu, més obert i més plural. Quan una televisió depèn exclusivament del Govern és quan perd la capacitat de servei públic.

Ara hem de decidir si continuem amb aquest sistema de control públic de la mateixa Corporació o decidim que la mateixa Corporació per si mateixa es controli. L'experiència ens diu que el que està passant en aquest moment no acaba de funcionar. És a dir, fan falta millors i més mecanismes de control públic i polític a escala parlamentària dels organismes de la mateixa Corporació.

És en aquest sentit en què dius a la teva pregunta: hem de renunciar al control parlamentari de la mateixa Corporació? Dic que no perquè és l'essència de la Corporació Catalana. El Parlament ha de continuar controlant-la. Des de fora a través de la comissió de control i des de dins fonamentalment al Consell de l'Audiovisual i a

la Corporació. És per això que nosaltres continuem pensant que la millor manera és que la proposta de professionals i de prestigi la puguin fer els grups parlamentaris i no, com diuen alguns, que sigui la mateixa Corporació la que s'organitzi.

De les diferents propostes que hi ha com fer-ho, hi ha moltes. Nosaltres hem plantejat diferents propostes, però sempre amb una capacitat de control i vigilància parlamentària a la qual no podem renunciar de cap de les maneres.

En la nova reforma de 2019, s'estipula un concurs públic per escollir als directors de TV3 i Catalunya Ràdio, però no per escollir als membres del CAC o de la CCMA. Per què?

La proposta de fer el director o directora per concurs públic és la que va fer el PSC, la qual és calcada a la que van fer els socialistes quan governaven Betevé. Pensem que aquest és bon model, un model d'èxit, i a més s'està intentant copiar en altres administracions de diferents autonomies. Això s'ha d'estendre a la resta de membres del Consell? No. Fer un procés de selecció estrictament amb criteris de professionalitat no et garanteix de cap manera la pluralitat que per a nosaltres és un element central. Per tant, pensem que la millor manera d'ampliar aquesta pluralitat és que els membres del Parlament puguin fer les seves propostes.

Es podria copiar el sistema de TVE? Home, espero que no. A TVE encara no se n'han sortit amb el sistema i el que és pitjor, el resultat pot ser absolutament contrari a tot el que es busca. Et podries trobar amb un Consell d'Administració, en què tots els membres que l'integren tenen una mateixa ideologia, i és una determinada ideologia que és minoritària en el Congrés de Diputats. No és això el que es vol preveure.

En principi el que es busca en un concurs públic és primer la seva professionalitat i, si aquest és professional, no importa la seva ideologia.

Clar, estic absolutament d'acord. Hem de dir: primem professionalitat a l'hora d'establir el mecanisme de control de la ràdio i la televisió? És una possibilitat. Hem d'escollir bons professionals. Tots periodistes? Tots han de ser periodistes perquè un bon professional en el món de la gestió ha de ser periodista i no economista? Per què? Segur que la millor manera de gestionar una radiotelevisió pública és amb criteri periodístic i no amb criteri de viabilitat econòmica o de gestió dels recursos? Això no compta? Doncs potser això no s'està donant i són alguns dels problemes que té la radiotelevisió pública catalana. Quan parlem únicament d'un criteri periodístic i ens oblidem que també hi ha d'haver una pluralitat de veus, una bona gestió econòmica o fiscal.

En la meua opinió, penso que han de ser persones de reconegut prestigi, com diu la proposta, però no tot en concurs públic. Vistes les experiències que hi ha a la resta del món i el que passa a TVE, que a hores d'ara no se n'ha sortit, doncs és injust.

La llei estableix una mena de concurs públic. El Parlament ha d'enviar una llista de noms al CAC, que pot ser superior al nombre de consellers a escollir. El problema és que el Parlament sempre envia una llista tancada amb el mateix nombre de propostes que consellers a escollir. Aleshores la figura del CAC queda desdibuixada. Es podria buscar un mecanisme amb el qual s'enviés una llista amb més noms i el CAC deliberés la idoneïtat per exemple?

Per què sempre ha d'haver-hi algú que vigili el que fa el Parlament? El CAC podria dir: dels set noms que em doneu no em serveix cap, per tant donem-nos un temps per buscar-ne de nous. Això pot passar. Per tant, no fa falta que el Parlament posi més noms. Si el CAC veu algun nom que no s'ha de plantejar, que el tregui fora. Al CAC podríem donar-li un nou nom i partir d'aquí dir que hi ha dos periodistes que són pitjors que d'altres dos? També és una possibilitat, però no tinc clara que sigui millor que l'altra perquè en aquest moment això ja pot passar. Acabes de dir que sempre la proposta que fa el Parlament és del mateix nombre de què acaba trobant, sempre quantes vegades és?

El primer Consell de Govern del tripartit, la renovació del 2012 (PSC, PP, CiU) i l'entrada de persones bacants.

Hi ha una persona que s'ha de substituir i es proposa aquesta persona. I el CAC sempre ha considerat aquestes persones adequades, no?

Bé, sempre que han presentat propostes amb el mateix nombre de membres que s'han d'escollir han emès una carta de queixa.

Sí, però si el CAC considera que hi ha una proposta que no s'adequa, que ho denunciï. No es pot queixar que hi ha el mateix nombre de persones. Segurament aquest és el debat, però està agafat una mica pels pèls. Hi ha un principi de malfiança de tot el que es fa des del Parlament que algun dia hauríem de començar a superar.

Molts grups van expressar en seu parlamentària que creien en un model de cogestió, opció que també reclamen els treballadors. Què en pensa el PSC? En quins termes desplegaria aquest model?

Que els treballadors tinguin cada vegada més presència i més importància a l'hora de gestionar la Corpo estem d'acord. Com s'escollirien aquests treballadors? Suposo que serien elegits pels mateixos treballadors, com fan ara amb els representants sindicals. Hem de treballar en aquesta direcció, però també pot representar un problema. Aquestes persones en el Consell de la Corpo quins interessos defensaran? Els de servei públic o solament els dels treballadors? Crec que no he de malpensar i pensar que ells també defensaran els interessos de servei públic i, per tant, ajustar-se també a les mesures de contenció de despesa.

Entenc que el model de cogestió porta alguns problemes com aquest, però alhora t'aporta una visió de la Corporació que potser altres persones que no estan treballant en el dia a dia no la tenen.

Efectivament. Aquestes persones aportarien la visió dels treballadors com actualment ens envien a través dels sindicats, que són els representants legals dels treballadors. Aquest també és un altre model, que els representats sindicals siguin qui porten la veu dels treballadors a la Corpo a través dels mecanismes que siguin oportuns. En el fons la cogestió ha d'anar una mica més enllà. És a dir, si ens hi impliquem, impliquem-nos-hi tots. No estem en contra d'aquest model, ho hem dit a la comissió i en diverses ocasions. Crec que s'ha d'iniciar un procés perquè això sigui així. El pes dins de la Corpo s'ha de valorar. Si la Corpo té set representats i dos han de ser representants dels treballadors, crec que és una proporció exagerada. Que el 25% siguin representant dels treballadors no ho trobo oportú.

Una de les propostes que Esquerra portava i no va ser secundada per cap grup va ser la de recuperar la figura del director general. Per què no compartiu l'anàlisi d'ERC?

El problema és que a vegades escullis el director general i acaba tenint molta més decisió delegada que el conjunt de la direcció. Això tampoc és bo. No ens hi negarem si hi ha una majoria que planteja això, personalment prefereixo un President i una Vicepresidència amb funcions delegades.

La CUP presentava les Copresidències.

Vaig votar a favor d'aquesta proposta i inclús vaig articular una proposta que va néixer de la CUP. Estem d'acord en el sentit d'iniciar un procediment de direcció compartida, en format cremallera i clarificant les competències que ha de tenir cadascú. Què vull dir? Em sembla bé la idea i clarifiquem molt bé com ha de quedar perquè a la llarga no suposi un problema. Fer que cadascú tingui clar quines són les seves competències contribueix al fet que no surti malament.

Ara mateix el CAC és un òrgan amb els consellers caducats que, a més, tenen una adscripció clara a algun partit polític. Cap on ha de virar per superar la *partidització* que el domina o fer-la una eina més útil?

Veus la *partidització* com una cosa negativa.

És un terme que conec en boca d'Enric Marín i Joan Manel Tresserras, que han estat en contacte amb tot aquest àmbit.

Enric Marín i el Conseller Tresserras han sigut escollits per meritocràcia? Va ser escollit per unes majories parlamentàries polítiques que van decidir en aquell moment que seria una bona persona per dirigir la Corporació. Han estat els millors gestors que ha tingut la radiotelevisió pública. L'Enric Majó també és un altre que li va donar el gran canvi amb el primer contracte programa. Aquestes persones no van ser escollides per meritocràcia, que suposo que també, però sobretot per un procediment parlamentari o de pactes entre partits. Com més ample és aquest pacte, millor. Aquest model segueix funcionant i pot seguir funcionant.

En el tema del CAC, exactament igual. Hagués escollit al Dani Sirera? No. El Dani Sirera representa una veu diferent en el CAC? Sí. El Dani Sirera no és la veu del Govern, sinó que és una veu diferent que té una visió diferent i fa unes propostes diferents. Això és bo o dolent? En el fons, penso que és bo.

No dic que sigui bo o dolent que hi hagi gent de diferents ideologies, sinó el fet que en alguns moments no hi hagi ningú relacionat amb la comunicació audiovisual. No és meritocràcia, sinó un requisit de mínims.

Tenim periodistes ara i una que ha dimitit fa poc. La proposta que fèiem ara a la Corporació era el Pep Vilar, que ha treballat des dels 18 anys en televisions públiques i televisions privades. Estem molt contents de la tasca que ha desenvolupat aquest company, que

precisament ara està dirigint els informatius de TVE i per això va deixar el CAC. Si em dius que això també es podria fer en concurs. Et dic que això és impossible de fer i a més seria una barbaritat des de qualsevol punt de vista. No pots fer-ho des del punt de vista legal. Anem a escollir als millors, però anem a mirar que hi hagi pluralitat ideològica. Ets el millor, però com ja tenim un del PP et quedes fora. El senyor va a la magistratura i guanya.

Una de les crítiques que Eduard Pujol feia de les comissions era que es centraven molt en la política i no tant en la qualitat del producte o en voler ser líder d'audiència. Per ell això era també una manera de polititzar la Corpo. Què en penses?

Penso que és exactament així. Que els polítics pensen que en el Parlament s'ha de parlar de política i, per tant, queixar-se de la manca de pluralitat política que hi ha a la Corpo. Tots els informes ho diuen. Si això els sap greu, doncs ho sento molt. És la nostra obligació, queixar-nos del que veiem. Si veiem manca d'objectivitat, ho diem.

Si has seguit les meves intervencions a la comissió, sempre estic parlant del contracte programa i la manca de pluralitat. Sempre utilitzo el mateix argument: la manca de pluralitat ens està portant a la pèrdua d'audiència. En el cas de la ràdio és paradigmàtic. De què vol que parlem el senyor Pujol? Estic parlant de, sota els meus criteris, quin és un dels motius pels quals s'ha perdut l'audiència. La radiotelevisió pública l'han deixat de veure un grup de gent que no són independentistes. És una data empírica i irrefutable. Això no havia passat mai.

No hi ha contracte programa des de 2010. En quina situació deixa a la CCMA aquesta manca d'estabilitat econòmica? A l'última comissió vas dir que el contracte-programa que s'estava gairebé enllestit no s'havia d'aprovar. Per què?

Clar que no. El contracte programa és un contracte fonamentalment entre el Govern i els mitjans de comunicació que els hi dóna estabilitat financera i des del punt de vista personal. Per què? Perquè en el fons és un compromís econòmic. Si és un compromís del Govern, no té lògica que, una vegada el Govern ha dit que convocarem eleccions, aprovem aquest compromís. Aquest compromís s'ha d'aprovar a l'inici de la legislatura. Imaginem que hi ha eleccions i guanya algú diferent. Potser té una visió deferent de què és la Corpo. S'hauria d'obligar a quedar-se amb aquest contracte programa. Inclús suposem que hi ha un Govern amb una majoria independentista també, però pensa que el contracte programa hauria de ser diferent. Crec que tindria tota la raó del món a presentar un de diferent. Fa molts anys que reclamem un contracte programa, ho poden aprovar en l'última comissió de control? És una vergonya i sembla un acudit.

Entenc que el contracte programa necessita un temps per ser negociat i les legislatures són cada cop més curtes. Quant es tarda a negociar-ne un?

El contracte programa s'ha de negociar, d'acord. S'ha de negociar fonamentalment entre el Conseller d'Economia i els Comitès dels treballadors. Quan ha de durar aquesta negociació? Dos anys? Si t'hi poses, pots tenir-ho en un mes. No fa falta res més. Que hi hagi un govern i ho ratifiqui aquest Govern. En dues o tres reunions ha d'estar desencallat. Si el text ja el tenim, fa falta el compromís econòmic i l'acord o no dels treballadors. Si no l'has negociat, és perquè no has volgut perquè t'ha interessat. Cada cop que la Corpo anava a demanar diners, pel camí es perdia alguna ploma. Aquest programa me'l canvies i aquest tertulià me'l treus, aleshores et dono els 30 milions. Això és una dependència absoluta del Govern.

En el llibre blanc de l'audiovisual de 2016 i diversos estudis s'assenyala que la CCMA ha de renovar les seves estructures per adaptar-se al segle XXI. Aquesta renovació requereix gent capacitada per fer-ho en els espais de presa de decisió i també una inversió econòmica considerable. Vosaltres creieu que es pot augmentar la inversió en la radiotelevisió catalana?

Ha de ser a l'inrevés. L'estudi a què fas referència, la gran aportació era que havíem de tenir un Netflix català i que necessitem més milions. En això no estem d'acord. El llibre blanc el que hauria de dir és quines són les estructures que necessita un mitjà de comunicació i, a partir d'aquí, veure això com s'adapta i com costa.

És normal que sent una de les televisions públiques amb una plantilla més gran continuem tenint un 30% de contractació externa? No ho tinc clar. Necessitem més milions per contractació externa? No ho tinc clar. Hi ha inclús professionals per dirigir informatius. No hi ha cap periodista que pugui fer aquesta funció? Si decidim que no, tenim un problema. Com aquest debat no es vol plantejar. La manera de plantejar aquest és necessitem més diners per continuar amb aquesta plantilla que, a més a més, continua tenint contractacions externes... és un model que no serà sostenible econòmicament en un futur. En un moment en què manquen diners en altres departaments de la Generalitat, no podem mantenir uns mitjans públics a tot drap. La solució implica incrementar el pressupost? No, sinó que el CAC faci l'estudi que es va fer, però que parli concretament de quina manera volem donar estabilitat i clarificar un finançament de futur.

Creus que crear un canal generalista en castellà, com passa a Euskadi, pot atraure a nous públics castellanoparlants que actualment no se senten representats per la Corpo?

És una opinió personal. De vegades és també un problema d'idioma. S'han vist coses tan estrafolàries com que es tradueixi a alguna persona que parla en castellà o que es dirigeixin a aquesta persona en català i tingui un servei de traducció. No costa res que, si truques a un metge del País Basc, utilitzis el castellà. Podria senzillament normalitzar l'ús del castellà a la radiotelevisió pública, però també és un problema de continguts. Hi ha una part de Catalunya que no mira TV3 perquè no li interessa res del que surt a TV3. S'ha d'intentar canviar des d'un punt de vista territorial, de pluralitat de veus i sobretot amb una visió d'Espanya una mica més amigable.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, *David Pérez Ibáñez*

Amb DNI 38548799-V

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre l'entrevista, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 3 de juny de 2020

Model elaborat pel Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona amb finalitat informativa. Febrer 2020

Transcripció de l'entrevista amb la Presidenta del Comitè d'Empresa de TV3 **Roser Mercadé (17/04/2020)**

Què passa a TV3? Ciutadans diu que és una eina de propaganda separatista, els partits independentistes fan valdre la seva qualitat. Dins de la mateixa empresa hi ha comunicats del Comitè d'Empresa queixant-se de certs continguts.

Des de la contrareforma de la Llei de 2012 pactada entre Convergència i el PP, es va produir una *regovernamentalització* de la Corporació. És a dir, tornava a dependre la Corporació directament del govern a través de la Conselleria de la Presidència. Això s'ha notat i encara es nota perquè el Consell de Govern actual encara és el que va sortir d'aquell pacte. El 2012 Artur Mas va pactar amb PP una direcció de la Corpo i en aquell moment van decidir donar-li la direcció de la Corpo a Brauli Duart, que era un home de Convergència clarament. Va haver-hi canvis molt significatius en l'àmbit polític, PP i Convergència van trencar peres, i aleshores l'aliança va ser Convergència – Esquerra Republicana. Aleshores a la Corpo hi va haver canvis de directius, però no de consellers. Alguns han anat abandonant el Consell de Govern, haurien de ser sis persones i actualment només n'hi ha quatre.

Què ha passat? Això ha quedat molt patrimonialitzat políticament. Quan hi ha hagut nous canvis o eleccions, han fet un repartiment d'empreses o àrees. Per exemple, Esquerra manté la direcció de Catalunya Ràdio i els informatius de TV3, mentre que la influència de Junts per Catalunya és en la direcció de TV3 i els informatius de Catalunya Ràdio. És un repartiment en cremallera d'àmbits d'influència. Això els Comitès i els Consells Professionals ho hem criticat molt. Evidentment que es nota. Es nota en un posicionament polític a vegades molt marcat, sobretot en els àmbits que no són estrictament informatius, on hi ha menys dissimulació. Per això ens vam queixar tant del programa FAQS i de la utilització que en van fer els diputats de Junts per Catalunya en aquell desafortunat programa.

La percepció que hi ha és que s'instrumentalitzen els mitjans públics amb intencionalitat política. La crítica que es fa des de certs àmbits, Ciutadans ha estat

especialment bel·ligerant, és una crítica a la totalitat. És a dir, una esmena a la totalitat: fora la Corpo, que li retallin el pressupost! Això no pot ser. Si fas una crítica fes-la constructiva, fonamentada i allà on l'has de fer: a la Comissió de Control del Parlament. És evident que els mitjans públics han de tenir un control parlamentari, han de rendir comptes davant de la societat i davant de la pluralitat política i social del país. Això actualment no s'està acabant d'aconseguir. Fa temps que hi ha una deriva demostrable. Tot i això, la Corporació està aconseguint obtenir l'aval de la seva gestió de pluralitat a través d'informes que fa el CAC i d'altres entitats raonablement independents.

Estem amb el de sempre. Amb què comparem? Si ho comparem en un mitjà privat, està clar que aquest no està subjecte a cap mena de control i a cap mena d'obligació i un mitjà públic sí. Com a mitjà públic, encara que hi hagi aquesta insistència per patrimonialitzar políticament els mitjans públics, han de rendir comptes. Aquesta és la diferència.

Els sindicats ens hem contingut molt a l'hora de fer una crítica externa de què no ens agrada en la programació perquè durant els últims anys la Corporació ha sigut, i encara ho és, una entitat molt fràgil. Institucionalment perquè té un Consell de Govern caducat des de l'any 2017, i econòmicament perquè funcionem amb un pressupost insuficient que s'ha retallat progressivament molt des del 2010. Sense un contracte programa, que seria la manera de tenir un finançament estable i d'assegurar-nos un futur més o menys d'adaptació a canvis tecnològics i de producció, no podem tenir cap seguretat. És a dir, estem en el pressupost de cada any "ay ay ay què passarà" i així no es pot anar. A cada moment polític contrari als mitjans públics estem patint una descapitalització i, en aquest cas, seria pressupostària. Per una altra banda el tema institucional. Mentre continuem regits pel que va sortir d'aquell pacte PP-CDC la cosa és bastant estranya. Juntament amb el pacte cremallera de la repartició de les empreses, no és una bona carta de presentació.

Confiàvem poder sortir aviat d'aquest forat amb la reforma de 2019, en la qual hem empès molt perquè es fes, però no s'està aplicant. No hi ha hagut encara canvis

de consellers i actualment tant per la crisi del coronavirus i la crisi permanent entre els socis del Govern, han tornat a congelar-ho.

Per què no existeixen els viernes negro a TV3 com a altres televisions autonòmiques o a RTVE? És per la fragilitat econòmica de què parles?

No només. La fragilitat és doble. Qualsevol cosa que es plantejava sobre TV3 es convertia immediatament en una amenaça de tancament o de retallada pressupostària. També de 155 en el seu moment, que vam estar a punt que hi hagués una intervenció directa per part del govern del PP. Aquesta fragilitat ens ha portat a no voler fer esmenes a la totalitat. És a dir, quan hi ha crítiques internes a fer ens les fem amb prudència perquè immediatament s'utilitzen en contra de la institució i no ens ho podem permetre.

Aquest és el nostre dilema: en quin moment s'ha d'acabar amb aquesta mena de silenci? Silenci absolut no és perquè a través dels consells professionals internament ja fem algunes coses amb relació al qüestionament de determinades maneres de fer. Ara hi ha hagut una polèmica molt desagradable amb el tractament d'unes imatges d'una dona gran en una residència d'avis de Sants. Està sent analitzat i debatut per responsabilitzar internament, no se n'ha fet un debat públic. No es poden fer debats públics ni viernes negros perquè nosaltres no som TVE. TVE existirà sempre, però la Corporació ha passat uns anys en què ha estat molt amenaçada.

Quin àmbit d'actuació real té la política i quina és la corresponsabilitat dels professionals en tots aquests continguts que comentes?

Les línies editorials les marquen les direccions i davant d'això pot haver-hi més o menys resistència professional. Torno a dir que la resistència professional que pugui haver davant d'unes determinades directrius o ingerència professional es duen a

terme internament. Així com abans era més fàcil fer pública una protesta, en aquests moments és molt delicat per la mateixa raó que et deia abans.

Un dels principals canvis que pot emprendre la Corporació és la implicació dels treballadors, l'anomenada cogestió. En quins termes s'hauria de desplegar aquesta?

La cogestió no s'ha inclòs, però a la llei sí que han recollit que s'han d'establir mecanismes de participació dels treballadors en la gestió de l'empresa. Abans que s'anés a norris amb la crisi sanitària, estàvem perquè es reglamentés i es fes un mecanisme per saber com es desenvolupa aquesta participació. Nosaltres defensem una gestió professional dels mitjans públics i professionals dels mitjans públics a la televisió i a la ràdio n'hi ha moltíssims. En la gestió professional podem intervenir perquè estem plenament capacitats i volem establir aquests mecanismes.

De fet, ara estem fent una mena de microexperiència amb tot el tema de la gestió que s'està portant ara i temes organitzatius amb relació a la prevenció de la Covid-19. Estem intervenint molt i, de les coses concretes que plantegem, quasi totes són aplicades. A què aspirem és a això: que es tingui en compte i hi hagi mecanismes poder intervenir en la gestió de l'empresa en petites i grans coses.

Aquests mecanismes com s'han de donar?

La idea que teníem inicial era la idea que tinguéssim representants directes en el Consell de Govern. Com s'havia de fer? Amb unes votacions directes. Això no es va acceptar i aleshores aquest mecanisme d'intervenció no sé com s'hauria de fer. Hauria de ser d'una forma concreta i sí que hi hauria d'haver gent participant directament en l'assessorament directe en temes de gestió. Potser amb una comissió, una elecció... no et sé dir perquè tot just estàvem en la part d'idees. No defensem completament un model de com fer-ho.

Estar dins o no del Consell de Govern ho doneu com a perdut?

En aquest moment sí, perquè la llei ja no la modificaran. No veig una reforma de la llei de 2019 pròxima. De moment no estan aplicant ni la de 2019. Aquests temes de més democratització quedarien en una futura reforma de la llei que no veig en un any o dos.

Quin percentatge hauria de tenir dins del Consell de Govern?

No tothom pensa igual. CCOO no aspira a substituir a la ciutadania, aspirem a tenir una participació. Si estem parlant d'un Consell de set, doncs un membre; si parlem d'un consell de 12 com a la llei de 2007 no sé què dir-te. Entenem que no podem substituir la sobirania del Parlament, sinó una participació basada en la realitat dels coneixements professionals i d'experiència amb què han de ser els mitjans públics.

Hi ha una cosa molt important: els mitjans audiovisuals no són només com s'imaginen els polítics o una part de la ciutadania, un instrument de propaganda. No, són la principal indústria de producció audiovisual de Catalunya. No hi ha producció audiovisual en català si no hi ha TV3 perquè aquesta actua com una plataforma per col·locar la producció audiovisual catalana. Som la SEAT de l'audiovisual. Mantenim a un sector amb tots els seus treballadors i els seus proveïdors. Ens costa que els polítics entenguin que som un sector industrial i que els procediments són industrials. La forma més clara és veure com es fa una telenovel·la. Es comença al matí; hi intervenen guionistes, actors, tècnics de plató, serveis artístics, i al final de la jornada tens un episodi. Igual que un telenotícies. Costa separar això de l'àrea de continguts i el poder que té la projecció de les idees que els partits del govern han volgut utilitzar.

De quina manera s'haurien d'escollir els consellers designats pel Parlament. Concurs públic? Majories qualificades?

Nosaltres hem estat completament a favor de l'elecció per com a mínim tres grups i aprovació per dos terços de la càmera. També estem d'acord que la designació dels directius de la Corporació es faci per concurs públic, tipus a què han fet a À Punt. De tant en tant, els polítics de Catalunya, bàsicament els que governen, posen moltes pegues en aquesta selecció per concurs públic. Nosaltres creiem que aquesta hauria de ser una forma que garanteix certa transparència en la designació de càrrecs. Necessitem una classe política amb menys interès a patrimonialitzar els mitjans públics. No hi ha manera, continuen tenint una visió que els mitjans públics són de qui governa i això no pot ser.

El que hi ha actualment està bé si es compleix. El sistema de designació hauria de ser un reflex prou plural de consens del Parlament, que en definitiva és l'òrgan sobirà més important. També diem, que a la llei va quedar reflectit, que han de ser persones de reconeguda solvència professional i independència dels partits. Independència política... tots tenim un pensament polític i és molt difícil d'eliminar, però s'ha de tenir independència dels partits. Que no sigui la idea aquesta de transmissió directa: del partit a director de la Corpo. En aquesta fase, amb el que costa que la classe política assumeixi la idea que la Corporació és molt més que un instrument de partit, ja ens està bé que el Parlament sigui qui designa sempre que hi hagi un ampli consens. Ja ens està bé perquè venim de la foscor absoluta.

Una persona que ha sigut diputat o diputada pot ocupar el càrrec de conseller del CAC o la Corpo?

Entenc que si és a proposta de tres grups i amb reconeguts mèrits professionals crec que sí. Per exemple, imagina't que ens proposessin a l'exconseller Trasserras, que no és una opció meva ni molt menys. Doncs professionalment està elevadíssim i no és atacable. Políticament tothom té el dret civil de tenir una opció política. Si em dius: ara posarem de conseller de la Corpo al Boi Ruiz (exconseller de sanitat). Home doncs no, què ha fet aquest senyor en matèria audiovisual? Tot això ha de tenir una

coherència entre el professional i un no sotmetiment polític, encara que algú tingui una opció política.

Tots els membres han de tenir relació amb l'audiovisual o hi poden haver altres perfils?

Quan diem audiovisual parlem d'una forma àmplia. No estem parlant de periodistes. Parlem de gent que conegui el sector. Els millors presidents de la Corpo que hi ha hagut eren enginyers: el Joan Majó, que ens va sanear tots els problemes econòmics del moment, i el Jaume Farrús, en l'època que la Corpo va tenir una expansió cap a la producció de dramàtics i ens vam iniciar també a les àrees de producció d'infantils. Aquests no eren periodistes.

El valor de l'experiència expulsa a la gent jove d'aquestes instàncies?

Home, en el tema del Consell de Govern no sabia que dir-te. Avui en dia el concepte jove és molt ampli perquè fins als 45 anys entres dins de ser jove. Sí que és necessària una experiència i un coneixement del sector. Això vol dir que hagi de ser gent de 70 anys? Home no. Això podria fer que s'excloués a la gent de menys de 30 anys? Podria ser, però alguna garantia de coneixement hi ha d'haver. Una altra cosa és que a dins de l'empresa és absolutament necessària una renovació generacional. L'estem plantejant des de fa temps: jubilacions parcials amb contracte relleu. Des de 2011 no entra ningú a treballar, només amb contractes temporals. Necessitem incorporar gent nova en la producció, en els continguts i també en les àrees tècniques i físiques.

El diputat David Pérez (PSC) creu que, ara que tenim eleccions a tocar, no s'hauria d'aprovar un contracte programa que, segons la Presidenta Llorach, està gairebé enllestit. S'hauria d'aprovar?

El diputat del PSC fa anys que diu: contracte programa, contracte programa, contracte programa... Per què? Perquè el contracte programa és un compromís amb el Govern d'un finançament plurianual amb un compromís d'objectius. L'últim contracte programa que vam tenir, que era de l'època de Joan Majó, tenia com a compromís impulsar la TDT. La Corporació va tirar endavant la TDT i la resta del sector va anar a remolc d'aquest motor.

Ara hi ha nous reptes. Els reptes que veiem i estan claríssims són l'estabilització de promoció dels mitjans digitals. Altres coses com incorporar canvis tecnològics endarrerits, ja ens ha passat per sobre l'HD. En aquest moment ja anem tard. Qui vingui l'any que ve veurà el mateix en aquesta matèria i com més triguem serà pitjor. Estem a favor que s'aprovi ara el contracte programa. A més, si veiés l'esberrany, que segur que l'ha vist, veuria que en aquest contracte programa no hi ha res que sigui dolent per la Corpo.

Aquesta insistència a aturar el contracte programa ens preocupa una mica. Cada vegada que es parla de canviar el model de la Corpo, es tradueix en privatitzar el model de la Corpo. Nosaltres no hi estem d'acord perquè s'ha demostrat com ineficaç. Quan hem tingut problemes de retallades o pressupostaris, l'única solució que ha tingut és internalitzar tota l'activitat perquè si no, no hi havia producció. La fórmula d'externalització de producció no és útil. TV3 som l'empresa en producció més eficient de totes les cadenes autonòmiques públiques de tota Espanya. Fem més d'un 70% de producció interna, això no ho fa ningú.

Està previst en el contracte programa que en el total de la producció interna es reservi una forquilla entre un 25-30% del pressupost de producció pel sector privat. Hi ha diners de producció que nosaltres no gastem. No fem per exemple documentals d'animals o polseres vermelles, Merlí, etc. És important que hi hagi una producció externa, però amb aquesta reserva. Per la qual cosa ens inquieta molt aquesta insistència, també per Esquerra, de no aprovar el contracte programa. En una progressió de tres anys ens dona la garantia d'una recuperació de pressupost important.

Però Esquerra és en el mateix Govern amb qui heu negociat aquest contracte programa.

A dins de cada grup hi ha diferències importants en el model de gestió. També és veritat que després, quan venen realment a la gestió concreta i directa de l'empresa, cauen del cavall. S'adonen que aquest mite que la Corporació és massa gran se'ls hi cau perquè per fer tot el que fem... Sempre parlo de la productivitat, després una altra cosa és la satisfacció. En general tenim uns estàndards de qualitat bastant bons.

En els últims anys s'han perdut moltes llicències esportives per les retallades. Hi ha algun pla per recuperar noves llicències (la lliga femenina o altres esports més enllà del futbol)?

La limitació pressupostària de fet impedeix fer plans. És a dir, sabem si l'any que ve tindrem diners per comprar els drets d'aquest esport? Ni idea. Costa molt fer un pla. El contracte programa ho hauria de preveure i establir. Nosaltres des del comitè és fer un informe en què diem què ens sembla el contracte programa i que hi falta. En els anteriors informes havíem parlat de fer una redistribució de canals. Això d'haver fusionat el Canal 33 amb el Super3 no està donant bons resultats, la programació infantil està reculant. S'ho està menjant tot la producció audiovisual estrangera o no en català. Estàvem intentant mirar què era més òptim. Apostaríem que hi hagués un canal infantil-juvenil sencer i, mentre no hi hagués la possibilitat de més múltiplex, ajuntar el canal d'esports i el 33. Si poguéssim recuperar el múltiplex molt millor.

En relació als drets d'esports, mai més tornaran a ser el que eren. Ningú es creu que pugui aconseguir drets pels seus propis mitjans, sempre ho fem associadament: via la FORTA o via altres televisions privades. Tot està molt penjat perquè no hi ha capacitat pressupostària. L'aposta per l'esport femení ja hi és a la Corpo, altra cosa és que ara es posi impossible.

Algunes de les propostes que van quedar en un calaix en l'última reforma era el retorn del director general i les copresidències. Què en pensa?

És una valoració molt personal. El temps que vam conviure amb president i director general va afegir problemes de funcionament intern. Tot això emana d'unes decisions polítiques, encara que estiguin aprovades pel Parlament. Hi havia problemes entre el director general i el president, per la qual cosa no hi estem a favor. Nosaltres creiem que hi hauria d'haver un consell de govern amb competències que es dediqués a la gestió. El tema de les copresidències està bé, tot i que no està experimentat. El tema del director general està vinculat també amb la immaduresa política que tenim en aquest país. Les quotes de poder es conserven d'una forma molt competitiva i el que fan és obstaculitzar-se l'un a l'altre (President i Director General).

El CAC és una figura controvertida. Hi ha fermes defensors com Enric Marín, que demanen canvis per evitar la *partidització* i altres com Ciutadans que directament en demana la supressió per legitimar la suposada manipulació de TV3. Fa la seva feina el CAC?

Ciutadans sempre fa el mateix. Si una cosa actua com no m'agrada, s'ha de tancar. En aquest sentit coincidiríem amb el Marín. És una cosa important, necessària, moderna i europea. Ha d'haver-hi un consell de l'audiovisual que reguli moltes més coses. Aquestes competències haurien d'implicar el sector privat. No és just que el sector públic tinguem moltes limitacions (horari, publicitat, què es pot dir o no) i, en canvi, el sector privat que pot fer el que vulgui. Consell de l'audiovisual sí, però amb més competències i *despartiditzat*.

Fa bé la seva feina el CAC?

El CAC fa una feina que no fa ningú. De fet, l'utilitzem molt com a base de dades de referència. Hi ha una part de feina acadèmica molt interessant, però sempre hi ha

aquesta vinculació política que posa en qüestió quan fan sanció o informació sobre els mitjans públics. El Loppacher surt d'una època molt concreta, d'aquests pactes entre el PP i Convergència. Tot el que ve del 2012 està contaminat de sospita d'intervenció política. El CAC, quan no hi ha política, fa una feina ètica professional i acadèmica molt interessant.

Com hauria de ser la relació del castellà dins de la CCMA?

Doncs francament no m'ho he plantejat, tampoc ens ha arribat cap proposta concreta en aquest sentit. Em sembla que s'hauria de mantenir una certa naturalitat: no doblar certes coses, mantenir l'idioma original allà on correspon, en la ficció no forçar situacions... En cada múltiplex només podem emetre quatre canals, un nou canal no és una prioritat.

A causa de la COVID-19, la Presidenta Roser Mercadé no ha pogut disposar de recursos materials per poder imprimir i signar el document de cessió de drets. En canvi, ha donat la seva autorització via correu electrònic amb el requisit que es respectés el context en el qual s'emmarquen les seves respostes.

Transcripció de l'entrevista amb la diputada de Catalunya en Comú Podem Marta Ribas (17/04/2020)

Si repassem la història de la Corporació, observem certes actituds provinents de la classe política que tenien la intenció de controlar l'ens públic. Aquests comportaments són un argument més perquè qui està en contra de la CCMA assenyali als seus treballadors i a la seva feina com poc independent i esbiaixada. Des de les forces polítiques, es fa alguna mena d'autocrítica en aquest sentit?

Nosaltres sí. És veritat que totes les forces quan estan al Govern intenten d'alguna manera controlar la corporació. També et dic que a vegades l'autocrítica en el nostre espai (Iniciativa per Catalunya Verds): potser no ens hem ficat suficient en la Corporació quan vam estar al tripartit, potser hem estat massa tous en aquest tema i els altres no. Hem pecat d'innocents i els nostres propis socis de govern en aquell moment no. Tothom ha jugat a fer-se seva la Corporació o els mitjans de comunicació en general. La pública és una via i les privades unes altres.

D'altra banda, la crítica com a Parlament. S'hauria d'haver anat avançant en lògica d'equiparar a organismes d'aquest tipus en altres països europeus. Seguir què ha estat passant en el món audiovisual, que ha tingut uns canvis brutals en l'última dècada i si tu vols ser un mitjà de comunicació de referència i vols estar al dia hauries d'haver estat estudiant el món audiovisual i actualitzant-te. No es va anar cap aquí, sinó que es va anar enrere. La contrareforma de 2012 va fer que se n'anés enrere en termes de governabilitat, de pluralitat i capacitat de control parlamentari. Des de 2012 fins ara l'única batalla a estat revertir tot allò de 2012. Aquesta autocrítica jo sí que me la faig. Hem trigat tant a revertir allò que hem perdut el tren de les actualitzacions que s'havien de fer. El mateix govern del CAC també ens ho diu, hauríem d'haver estat modificant la llei de l'audiovisual catalana. No té res a veure amb el món audiovisual actual.

Ara hem aconseguit revertir la reforma de 2012. Bàsicament és això el que hem fet, amb algun petit avenç en temes de governabilitat. Per exemple que els directius

de la televisió i la ràdio siguin escollits per concurs públic, això fa uns anys era impossible plantejar-ho. També petites coses més extres de temes d'organització interna de la Corporació, però petits avenços. No són tots els que voldríem, però com a mínim hem revertit allò que hi havia abans.

Ara tornarem a estar en el mateix. Continuen les circumstàncies de bloqueig polític, no només és de la política de blocs, sinó del bloqueig polític que existeix en aquest tema. Tot i que la llei s'ha aprovat, no es fa efectiva. Està la pilota en el Parlament i en els grups parlamentaris de fer la proposta per fer una reforma real, la renovació dels membres del Consell de Govern de la Corporació i els membres del CAC. No avança ni avançarà. Cal una nova legislatura per fer això. Està impossible i no hi ha manera de desencallar el tema, ja he tantejat a totes les persones i he vist que és impossible.

Fa un mes van venir comitès professionals i d'empresa de la televisió i la ràdio per demanar reunions amb els grups. Em vaig reunir amb ells i em deien que no podia ser que estiguéssim encara encallats amb això. Els hi vaig dir que jo tirava la tovallola, ja no sé com fer-ho. Som vuit diputats de 135, nosaltres no podem llençar una llista de noms sobre la taula que puguin fer consensos. O la llencen des de fora, i això és un risc de cremar noms de gent interessant, o no sé ja com fer-ho. Per tant, autocrítica tota: del temps perdut, el que s'està perdent i vés a saber el que es perdrà. Mentrestant, la degradació dels mitjans públics de la part més estructural i del dia a dia i continguts.

A desembre de 2018 hi ha un índex de pacte entre Ciutadans, PSC, Junts per Catalunya i Esquerra, els quals tenen gairebé el 90% dels diputats, i Catalunya en Comú es queixa i l'assenyala com una cosa mal feta. Com s'ha de fer aleshores? No és un gran pacte?

Clar, sí, sí. Realment hi havia la contradicció que les majories es complien, majories reforçades, però per nosaltres no només es tracta que hi hagi majories reforçades,

sinó que canviem la lògica de quins tipus de noms poses. Han de ser perfils que no responguin tant a partits, sinó a necessitats de governabilitat de l'ens públic. Vam considerar que els noms que es van posar damunt la taula no responien a això, sinó a fidelitats.

En la nova reforma de 2019, s'estipula un concurs públic per escollir als directors de TV3 i Catalunya Ràdio, però no per escollir als membres del CAC o de la CCMA. Per què? Podria ser una bona eina per desencallar aquesta situació?

Hi ha les experiències una mica fallides de concursos públics en altres ens i tampoc no volíem anar a generar un bloqueig, tot i que continua bloquejat. Més pragmàtics. L'altra cosa és que és diferent. Una cosa és el Consell de Govern i una altra cosa són les direccions. Aquestes sí que han de ser perfils professionals i tècnics clarament.

En el Consell de Govern hi ha d'haver una representativitat. No de cadires de partits, sinó de: ens hem de plantejar si ha d'haver-hi un perfil tecnològic? Hi ha d'haver gent de gestió, gent que entengui més de mitjans de comunicació, potser més d'una forma més global. Són perfils molt més diversos i, a més, és un ens públic amb diners públics, aleshores l'ens de gestió està bé que l'elegeixi una àmplia majoria del Parlament de Catalunya. Som la representació elegida per la ciutadania de Catalunya, és el més democràtic possible. Una altra és el perfil més tècnic i un concurs permet elegir aquest perfil i els criteris d'elecció professional són més adients.

Com es fa perquè a l'hora d'escollir aquests càrrecs en un sistema mediterrani com el català no existeixi aquesta politització o *partidització* dins del Consell de Govern o el CAC? Des de fora sembla que certs membres obeeixen directrius de partit.

Una de les vies era tornar que els noms que es posin sobre la taula estiguin avalats per tres grups parlamentaris. Garanteixes que no sigui un perfil que respongui a cap grup en concret. Aleshores és la capacitat que tinguem de trobar persones que siguin capaces de fer el seu paper bé. Des de la responsabilitat que estàs governant o gestionant un ens públic, però també amb la capacitat de la independència de dir les coses quan s'han de dir. Si t'has de queixar al Govern del pressupost i als grups que no hi ha un acord marc, empènyer. És el que hem trobat a faltar en els Consells de Govern, especialment en el dels últims anys. Són xais al servei del Govern de torn. Segur que per darrere es queixen, de fet ens ho diuen, però són ells qui han de sortir públicament a defensar els mitjans audiovisuals. De tant en tant potser has d'aixecar la veu i això és la intel·ligència de triar a les persones que facin bé aquest paper i que sàpiguen de què va aquest món.

S'han posat perfils que no eren adients. La sensació és que no s'han preocupat per si la Corporació s'adequa als nous temps, pel que comportava si tu a l'hora de minvar despeses traient corresponsals territorials o reduint al mínim el 3x1, tenia unes conseqüències determinades. Sota quin planteig estratègic? Han fet un pla estratègic de futur? No. Llavors no sé cap on va la Corporació, no sé si algú pensa cap on va la Corporació. En la manca de direcció real per part de qui ho hauria d'estar exercint, el Govern de torn la fa anar cap on vol. Per tant, és tenir un Govern de la Corporació fort i independent, i un Govern de la Generalitat que entengui que el seu paper no és intentar controlar la Corporació.

El que ha passat en els últims anys també és que el Govern ha controlat la corporació, a part de pels perfils, perquè no li ha signat cap contracte programa. Això ha fet que estigui lligat per la part econòmica amb el Govern. No té cap estabilitat pressupostària com per fer planificació. Per tant, estan lligats a cada petita cosa a negociar amb l'executiu que és qui t'obra o tanca l'aixeta econòmica. Hi ha d'haver un Govern que no vulgui fer això i un Govern de la Corporació que sàpiga que el seu paper és parar els peus a qualsevol que faci això. És difícil. És un canvi de cultura política, però crec que és el que cal.

El contracte programa que està gairebé enllestit s'hauria de signar tot i haver-hi noves eleccions o hauríem d'esperar a un nou Govern?

Arribats aquí, l'urgent era renovar el Consell de Govern. Era urgent també des de fa molts anys el contracte programa i, arribats fins aquí, si tinguéssim la seguretat que hi ha eleccions aviat, diria que fem l'últim sacrifici i que hi hagi un nou Govern amb noves majories el Parlament. El problema és quan hi haurà noves eleccions. La crisi del coronavirus ha fet que encara sigui més incert, per tant no ho sé. No em creia que aprovaríem un contracte programa en aquesta legislatura, ara ja no ho sé.

Molts grups van expressar en seu parlamentària que creien en un model de cogestió, opció que també reclamen els treballadors. En quins termes desplegaria aquest model?

La proposta que ens feien els treballadors i treballadores que van estar treballant en una proposta de cogestió i la van estar debatent amb els grups parlamentaris en l'anterior legislatura, tenia diverses potes.

Una era el mateix Consell de Govern de la Corporació, nosaltres fèiem una proposta rebaixada en aquest sentit. Ells demanaven un 50-50, la meitat elegits pel Parlament i l'altra meitat pels treballadors de la Corporació. Això no ho he defensat perquè és un ens públic i sincerament els diputats i diputades del Parlament tenim més legitimitat democràtica que els treballadors, que tenen un coneixement de la casa, no ho menystinc.

És interessant la proposta de cogestió, però no podem treure la força al control democràtic. És un òrgan que ha de ser elegit majoritàriament per l'òrgan democràtic que li pertoca. Nosaltres posàvem que dos membres fossin elegits directament pels treballadors i treballadores perquè coneixen la casa i aquest perfil d'algú que pugui ser referent pels professionals i conegui els efectes interns de les decisions. Qui millor

per elegir-lo que els mateixos treballadors i treballadores? Deleguem l'elecció d'aquest tipus de perfils, que haurien de ser-hi, als professionals i alhora facilitem que tinguin una eina de rendició de comptes d'aquests membres elegits.

Hi havia altres elements d'organització interna, més semblant al cooperativisme. Que es puguin fer nodes de planteig de propostes des de grups de gent de treballadors, que puguin elevar-se cap a la direcció i hagin de tenir una resposta obligada. Sobre com millorar processos, incorporar coses noves, etc. Això és en part el que pretenem per mitjà de plans de participació interna.

L'altra cosa que vam introduir a la llei és que hi hagués una clarificació organitzativa: d'organigrama, responsabilitats, etc. Era una de les coses que ens demanàvem. Està introduït tot això, però l'element de cogestió dins del Consell no perquè vam ser només nosaltres i la CUP qui vam defensar-ho.

Una de les propostes que Esquerra portava i no va ser secundada per cap grup va ser la de recuperar la figura del director general. Per què no comparteixen l'anàlisi d'ERC? També hi havia la proposta de la CUP de Copresidències.

La de les copresidències és un tema de gènere i paritat. Finalment es va acabar transaccionant perquè fos obligatori que com a mínim sigui obligatori en Presidència i Vicepresidència una paritat de gènere.

Respecte a la proposta d'Esquerra, la sensació era que els volia posar una figura *inter pares* que fes que en una única persona en realitat acabés dominant el *cotarro*. O sigui, treure-li el pes del govern de la cosa al Consell de Govern i a la Presidència i que en realitat qui manés fos aquella persona. No creiem que estem per seguir sumant càrrecs, sinó per fer bé l'elecció de càrrecs. Volem que si s'ha d'incrementar el pressupost, sigui pel producte, que s'ha d'estar oferint a la ciutadania perquè és la ciutadania a qui li has de garantir el dret a la informació amb els mitjans de comunicació públics. Donava molt la sensació que era una guerra entre Junts per

Catalunya i Esquerra sobre qui es quedava amb la direcció de la Corporació i que al final Esquerra ho resolvia posant una figura allí al mig, que en realitat seria qui manaria, i que aquesta la posarien ells.

Com es desenvolupava el model de les Copresidències? Recorda a la Cooordinació d'Iniciativa on cada un té les mateixes atribucions però després cadascú desenvolupada una tasca.

Aquest va ser el problema de la proposta de la CUP, que no estava desenvolupada. De fet, jo vaig intentar ajudar explicant l'experiència pròpia de ser cecoordinadora en una organització i la responsabilitat és absolutament compartida. Després evidentment els perfils fan que et reparteixis feina. Però clar, en un òrgan de col·legiat de gestió, si no estava ben definit era complex. Era molt poc madurat i ningú es va voler posar a definir això. Van poder desmuntar fàcilment la proposta de la CUP. Tampoc tenim experiències en òrgans col·legiats d'aquests tipus. No és que la CUP no fes la feina, és que no és senzilla la feina.

Ara mateix el President és qui delega competències al Vicepresident.

Sí. Al final vam comprar la transacció perquè amb bona voluntat el que es pretenia era que podia haver-hi delegació de funcions i que havia de ser paritari aquest doblet. Però clar, dependrà de les figures que triïs i de les voluntats dels qui hi siguin. Si hi ha voluntat, es pot fer un repartiment bastant equitatiu.

Ara mateix el CAC és un òrgan amb els consellers caducats que, a més, tenen una adscripció clara a algun partit polític. Cap on ha de virar per superar la partidització que el domina? Quins perfils ha d'incloure?

Doncs també crec que han de ser perfils diversos. Probablement hi ha d'haver gent més tecnològica. La comunicació avui en dia no s'entén sense allò que es mou via xarxes i, per tant, hi ha d'haver algun d'aquests perfils, però també fins i tot que entengui de normatives de telecomunicacions. Hi ha d'haver perfils més sociològics, és important la part de continguts i la capacitat d'anàlisi de l'impacte dels continguts en la societat. En aquests temes algunes coses s'han fet bé darrerament. Les anàlisis que s'han fet contra la violència de gènere, impacte del joc i l'addicció, de les joguines al nadal. Fan anàlisis diverses de la publicitat a la comunicació que estan ben enfocats, jo reforçaria aquesta feina d'anàlisi d'impacte i de recomanacions.

Evidentment era sorprenent que en alguns moments no hi hagués ningú de comunicació audiovisual. S'ha tirat més per perfils de dret. Si cal, però no han de ser-ho tots. Precisament en el CAC el que no calen són perfils de gestió perquè ha d'entendre les administracions públiques, però no és un òrgan de gestió. Ha d'haver-hi una certa diversitat i també per això, que les propostes vinguin d'una majoria reforçada, fa que hàgim de buscar perfils diversos que no responguin a cap partit. La mateixa llei del CAC diu quins perfils.

Al CAC és més complicat definir què hauria de canviar perquè venim de molts anys de no fer aquest debat de fons més estratègic. No hem reflexionat massa sobre què hauria de ser. Ens hem quedat amb el model britànic, hi ha models interessants en altres països europeus però no els hem avaluat encara. Aquí tenim un deure pendent.

És important i necessari, però també és difícil perquè xoques amb competències estatals, de control del sector privat. S'han de buscar altres competències pel CAC i que no es redueixi tant en l'avaluació de la pluralitat de TV3. No sé si serveixen de res els informes que fa el CAC. Segurament seria més interessant anàlisis qualitatives i no tan quantitatives com fins ara. Al final és quants minuts ha sortit cadascú, però potser has sortit 30 minuts però tot era negatiu. Fem anàlisis una mica més qualitatives! Fem anàlisis del tertulianisme, dels programes, que són molt informatius també. Alhora han iniciat una línia d'estudis de la part social que crec que té potència.

Parles de competències i perfils tecnològics. Una de les manques competencials del CAC és en aquest àmbit i també el que s'emet des de Madrid. Catalunya té competències per incidir aquí? Des del Ministeri de Consum, que és de Izquierda Unida, es podria fer alguna cosa per guanyar aquestes competències?

Les competències són molt limitades i s'hauria d'estudiar si es poden guanyar competències en aquest sentit. Aquí també hi ha una feina. Aquesta sensació de viure en una illa que no som. No entenc el sentit d'un CAC que batalla molt per una interconnexió a escala europea de xarxa amb altres organismes similars i que no hagi batallat perquè n'hi hagi un a escala espanyola. Per què el CAC no hauria de treballar per donar exemple? No com a corcó, sinó a partir de bons exemples treballar perquè hi hagi a la resta d'Espanya. Per tant, la feina del control dels mitjans de comunicació a nivell estatal o de les xarxes la puguem estar fent amb organismes en l'àmbit estatal que treballin en aquesta lògica. No l'he vist aquesta voluntat en els darrers anys. Aquestes competències no les tindràs. També ens pertoca a nosaltres fer aquesta feina.

Dins d'Unidas Podemos o del Govern espanyol s'ha plantejat?

No sé dir-te si tal qual un CAC a l'espanyola, però sí que hi havia propostes de regulació del dret a la informació a escala espanyola. Incidència en el sector privat de control. No sé si la proposta preveia algun tipus d'organisme en algun sentit. Sí que hi havia la voluntat d'incidència que també tocava en temes de drets professionals.

La veritat és que a l'hora d'entrar al Govern ha quedat aparcat aquest tema i si es voldrà reprendre. Sí que sé que com a Catalunya en Comú amb gent d'àmbit d'aquest tema vam dir que ens hi posàvem. Que fariem si de cas de lobby en el nostre grup parlamentari a l'Estat per aquelles coses que cal regular. Els nous drets que s'han de regular per la ciutadania, entre altres coses venen per aquest vessant de drets

democràtics. Un d'ells que no s'ha regulat bé és el dret a la informació, que és essencial per la llibertat i la democràcia.

Una de les crítiques que Eduard Pujol feia de les comissions era que es centraven molt en la política i no tant en la qualitat del producte o en voler ser líder d'audiència. Per ell això era també una manera de polititzar la corpo. Què en penses?

S'ha pervertit molt la comissió de control de la Corporació pels dos costats, per part de grups de l'oposició i dels qui responen del Consell de Govern. El (Brauli) Duart com a President va iniciar una dinàmica de respondre partidistament a certs grups, de saber que era com xocar amb un mur preguntar qualsevol cosa sobre informació. La (Núria) Llorach per continuïtat o incapacitat ha anat en la mateixa lògica moltes vegades. Ara bé, el més bèstia de tots és en (Vicent) Sanchis, que sense cap mena de vergonya li diu barbaritats als diputats de Ciutadans, alhora que els diputats de Ciutadans utilitzen la comissió per fer un *pim pam pum*. La comissió hauria de ser a vegades per criticar i dir quatre fresques, però també per avaluar continguts, per demanar informació i per fer control de la part de govern de la Corporació.

Estic bastant frustrada d'aquesta comissió i ja fa temps que em carrega bastant. Intento ser fidel amb mi mateixa. Nosaltres tenim un diputat en aquesta comissió i dues preguntes a fer en cada comissió. Em vaig prometre que de les dues preguntes que faria, una seria sobre continguts i l'altra sobre elements de govern: treballadors, publicitat, pressupost. La de continguts, propositiva especialment i treure elements que potser altres partits no li donen tanta importància: temes de feminisme, temps de minories, etc.

Alguns intentem mantenir un mínim nivell, però no és el general. Els grups de govern a vegades fan bones preguntes, tot i que la majoria són ensabonades. Cedir-li el temps al Consell de Govern perquè expliquin el que volen explicar aquell dia. Quant a l'oposició, n'hi ha que realment l'han convertida en un *pim pam pum* i de tant

en tant treuen temes interessants. És trist que això sigui així perquè aquest no és el sentit de la comissió. Tots hem de fer autocrítica.

En el llibre blanc de l'audiovisual de 2016 i diversos estudis s'assenyala que la CCMA ha de renovar les seves estructures per adaptar-se al segle XXI. Aquesta renovació requereix gent capacitada per fer-ho en els espais de presa de decisió i també una inversió econòmica considerable. Vostès creuen que es pot augmentar la inversió en la radiotelevisió catalana?

Per fer això s'ha d'apujar. També hi ha molta feina a eficiència, a com es gasta el pressupost de la Corporació. Hi ha molt càrrec entremig innecessari, hi ha molta herència podrida dins la Corporació i molta neteja a fer. Per tant, ens cal un Consell de Govern amb ganes i amb voluntat decidida per arreglar això i fer-ho funcionar bé. No a partir de fer ERTes o EROs, sinó amb un pla de rejuveniment de la plantilla ben plantejat i amb un mig termini. Hi ha moltes coses a fer i també molta inversió tecnològica. Ens podem trobar amb un silenci tecnològic perquè no està anant la cosa al ritme que hauria d'haver anat. La Corporació no està adaptada per com haurà d'estar emetent en pocs anys. No està adaptada per fer multipantalla, tens petits bons exemples, però no és una estratègia global.

Estàs perdent una generació que has deixat amb un 3xl, que has retallat, i que ja no consumeix de la mateixa manera. Si no troben aquests productes de forma atractiva a TV3, TV3 ja no serà referent per elles i ells. És una sensació que, igual que la plantilla es va envellint, el seu públic també. Al final TV3 serà la televisió de les iaies. Jo seré de les últimes iaies que mirarà TV3 perquè no haurà connectat amb les noves generacions, si no fa ara canvis estructurals importants de replanteig, tant per emetre amb HD, com per la multipantalla, per la creativitat dels productes, etc. Tot això no s'està fent i de fet t'ho reconeixen. Tenen un pressupost amb què tapen forats i per tant anem a degradació. No anirà a millor a no ser que hi hagi una mica de terratrèmol intern. Aquest ha d'estar liderat per un nou Consell de Govern. No són mesures

senzilles i per això apostava per la cogestió, perquè hi ha d'haver una corresponsabilitat.

Creus que crear un canal generalista en castellà, com passa a Euskadi, pot atraure a nous públics castellanoparlants que actualment no se senten representats per la Corpo?

Sóc defensora que TV3 i Catalunya Ràdio també són elements per la normalització lingüística, entesa com una necessitat específicament per la gent nouvinguda o que tingui menys possibilitats de tenir totes les capacitats educatives que tenen les classes més altes. Viure, créixer i educar-te en certs barris molt més probablement fa que tinguin menys capacitat de tenir una competència lingüística bona i absoluta en totes les llengües. Per tant, és important tenir uns mitjans de comunicació en català. M'agradaria que hi hagi també, que és el que cal batallar, una bona TVE en castellà que també sigui un bon referent públic per tothom. Igual que també defenso que hi hagi privats a la ràdio en català. Potser és el que fa falta, una televisió privada en català.

No crec que sigui el problema ni la necessitat principal el tema lingüístic. Què és un mitjà de comunicació públic? Quin és el servei que ha de donar? Ho estan complint o no TV3 i Catalunya Ràdio? Evidentment, ho compleixen en la part informativa en termes globals. Haurien de complir-ho més, per exemple deixant de ser transmissors només del relat del govern.

Un és el tema lingüístic, un altre és emetre continguts encara que això no et doni audiències. Jo sacrifico ser líder d'audiència a TV3 si fa millor servei públic. Ser finestra pels creadors culturals, TV3 fa de finançadora de la indústria cultural, cosa que hauria de fer Indústria o Cultura. Aposto perquè també Indústria posi diners en la indústria cultural i que no hagi de recaure tot en els pressupostos de TV3 per fer pel·lícules en català. TV3 hauria de facilitar que hi hagués més creadors i que

tinguessin una finestra on mostrar els seus productes, encara que siguin minoritàries.
Un 33 més potent et donava més finestres.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, *Marta Ribas Frias*

Amb DNI 52594276S

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre *l'entrevista*, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 28 de maig de 2020

Transcripció de l'entrevista amb el diputat del PPC Daniel Serrano (17/04/2020)

Si repasamos la historia de la Corporació, observamos ciertas actitudes provenientes de la clase política que tienen la intención de control el ente público. ¿Des de los partidos políticos, se hace algún tipo de autocrítica en este sentido?

Lo que sí que tenemos que hacer desde los partidos políticos es evidente. Si en cada legislatura, independientemente de quien esté gobernando en la Generalitat, hay reiteradas denuncias de falta de pluralidad del ente público es que hay algo que se hace mal de forma evidente. Ahí los partidos políticos tienen parte de la responsabilidad, pero sobre todo el partido que esté gestionando en un momento determinado la Generalitat de Catalunya, que al final es quien tiene la responsabilidad de garantizar que ese ente público respete la pluralidad.

¿Cuál es el problema de fondo en Catalunya más allá de lo que hayan dicho los textos legales? Porque lo que no han dicho los textos legales, independientemente de las distintas reformas, es que la televisión o la radio pública catana son televisiones o radios de partido. En la ley siempre está reflejado el espíritu de la pluralidad. El problema es que siempre se ha gestionado ese ente público desde una visión nacionalista de los medios. Por lo tanto, de apropiación del medio para el objetivo y el fin, que es tener un altavoz desde el cual el Govern de la Generalitat de turno intente llevar al máximo de ciudadanos su visión política.

Es cierto que la Generalitat ha sido gobernada por dos partidos fundamentalmente en la presidencia: CIU, Junts per Cat ahora, y el PSC. Pero el fondo siempre ha sido el mismo. Siempre se ha movido entorno a un leitmotiv nacionalista. Por eso nunca ha reflejado esa pluralidad al margen de lo que dijese los textos legales.

La última renovación completa del Consejo de Gobierno era un pacto entre PP, PSC y CiU. Además, el Presidente fue votado también por los populares.

Se hacen propuestas de los partidos políticos en el Parlament de Catalunya porque así lo indica la ley, pero ese pacto no indica que son responsables. No indica que ese órgano rector de la televisión pública no deba comportarse con absoluto respeto a la pluralidad. Al final el Partido Popular propone a una persona, pero evidentemente esa persona no tiene mayoría para después seguir garantizando que la propuesta inicial, que siempre es de buena fe y de pluralidad, luego no es así. Obviamente los órganos tienen que cubrir sus vacantes y sus nombramientos, pero lo que nunca pacta el PP es que se haga una propuesta para incumplir la pluralidad. Entre otras cosas, esa pluralidad también va en contra de la gente que piensa y vota al PP.

Brauli Duart no se comporta quizás como tal, pero luego el Consejo de Gobierno sí que tiene esta pluralidad.

Formal sí. Al final cada partido político hace una propuesta. No tiene que ser una persona militante que siga los designios de quien la ha propuesto porque, por lo menos en cuanto al PP, no es así. Lo que es cierto es que esa persona se mueve por un espectro sociopolítico que pueda representar una visión de la sociedad catalana que se pueda asemejar a la del partido que la propone. Pero la propuesta del PP es una persona. Luego ahí están las propuestas de la antigua CiU, las del PSC, con las derivadas internas que tiene, las de ERC también en sus pactos con CiU. Al final el órgano rector que sale es el que es.

Comentas que no tienen que ser propuestas de personas militantes, pero el PP en 2012 propone a Sirera como consejero del CAC.

Hablábamos de la Corpo.

Al final todo está ligado.

No es exactamente lo mismo. Tengo serias dudas que tuviera que existir un órgano como el CAC en Catalunya. Es mi opinión particular. Al final es un órgano que trata de controlar la información, lo que es ético o no es ético, lo que es denunciabile o no. ¿Y quién controla el controlador? En una democracia las ideas tienen que fluir y, si alguien se sale del carril, ya están los tribunales. Un órgano que se encarga de sancionar desde un punto de vista administrativo y tiene una fuerte influencia política, a mi me parece extraño por lo menos. Al final la prueba evidente es que no funciona. Siempre las propuestas de sanción van dirigidas a unos medios de comunicación determinados y, sin embargo, en programación evidente de dudosa pluralidad y respeto el CAC siempre hace la vista gorda. Es un órgano casi censor de determinadas ideas, más que protector de la pluralidad.

Otros países también incorporan estos órganos y en Francia el modo de elección está mucho más politizado.

Seguramente Francia no tiene los problemas de nacionalismo que tiene Catalunya. Se tiene que ser muy consciente de la realidad en la que uno vive.

En la reforma de 2019, se estipula un concurso público para escoger a los directores de TV3 y Catalunya Ràdio, pero no para escoger a los miembros del CAC o la CCMA. ¿No sería una buena opción para garantizar su independencia?

No necesariamente. Y el concurso público tampoco garantiza que no pueda haber después una sumisión al poder político de turno. De hecho, vemos jueces de carrera que ganan oposiciones a un determinado tribunal y se han dedicado a dictar sentencias al dictado de un partido político. A veces están muy mitificadas las cosas. Podría funcionar perfectamente un sistema de nombramiento por parte del Parlament, pero sí que es cierto que los partidos políticos tienen que hacer un esfuerzo para que luego las personas que se tienen que encargar después de esas corporaciones

puedan desarrollar esas funciones con independencia. Al final, no es tanto la forma como el fondo.

Muchos grupos expresaron en sede parlamentaria que creían en un modelo de cogestión, opción que también reclaman los trabajadores. ¿Qué piensa el PP?

Esto de los modelos asamblearios al final a lo que conducen es a la parálisis. Cada uno tiene su responsabilidad. El Parlament tiene la suya, la de designar a los miembros que tienen que dirigir los entes públicos y luego esas personas pueden responder al largo de su periodo para ver si lo han hecho bien o mal. Esto de hacer un órgano de gestión casi asambleario podría llevarnos a una situación de parálisis. Sobre el papel es muy bonito, pero luego nos conduce a la parálisis permanente. Si todo lo tenemos que debatir entre todos y para todo, esto no avanza.

En Alemania muchas empresas utilizan este modelo.

El problema es que nosotros no somos alemanes. Cada país tiene sus coordenadas. Tan legítimas son cada una y creo que en España funciona bien el modelo representativo en todas sus vertientes. No creo que tengamos que seguir aquello que funciona en un país, porque no tiene que funcionar en España.

Una de las propuestas que Esquerra planteaba y no fue secundada por ningún grupo era la de recuperar la figura del Director General. Además, la CUP hablaba de Copresidencias. ¿Por qué no comparten sus análisis?

El problema de la Corporació no es un modelo de presidencias o copresidencias. Es un problema de fondo de gestión. Ese ente no se dirige de forma plural y ese es el problema de fondo. Para los que queremos una radio y una televisión públicas en Catalunya el problema podría venir igualmente con una presidencia o una

copresidencia. Podemos tener un problema multiplicado por dos, por lo tanto, no soluciona la situación.

Una de las críticas que Eduard Pujol hacía de las comisiones era que se centraban demasiado en política y no tanto en la calidad del producto o en el querer ser líder de audiencia. Para él es una manera más de politizar la Corpo. ¿Qué piensas sobre ello?

Es la típica visión de un apersona que cree que el modelo actual es plural. Para él la pluralidad es él o las distintas vertientes que tiene el separatismo. Los que creemos que la radiotelevisión pública tiene un déficit de pluralidad claro porque lo que hacen es politizarla evidentemente creemos que la Comisión de control está para eso. Para hacer unas denuncias desde el punto de vista político de los atropellos que se cometen en el ente público. ¡Solo faltaba ya! Que no pudiéramos ni preguntar sobre lo que creyéramos oportuno.

En el Llibre Blanc de l'Audiovisual de 2016 y en diversos estudios se señala que la CCMA tiene que renovar sus estructuras para adaptarse al siglo XXI. Para ello se necesita una inversión económica considerable. ¿Creéis que se puede aumentar la inversión en la radiotelevisión catalana?

No se trata de incrementar más el gasto en el ente público. Seguramente se trataría de recortar en otras vertientes el presupuesto de esos contratos millonarios con productoras amigas e invertirlo en nuevas tecnologías para tener una radiotelevisión pública del futuro, que es el presente. Seguro que recortando de productoras o tertulianos amigos podremos obtener una buena de millonada de euros podremos invertir más en tecnología.

Si no se contrata a estas productoras, se tiene que internalizar esta producción y eso también supone un gasto.

Se podría hacer desde la propia producción de TV3 o externalizar a precios no tan desorbitados. Sobre todo, teniendo en cuenta la calidad de los productos que nos ofrecen. No es que sean de una ínfima calidad, sino que a veces resultan ofensivos para muchísimos catalanes.

No hay contrato programa desde 2010, pero según Núria Llorach existe una propuesta a punto de firmarse. ¿Aunque la legislatura se termina, lo firmaríais?

Se estaba trabajando un documento y hay una propuesta. Por el camino desgraciadamente nos hemos encontrado con una pandemia, y creo que en esta legislatura no veremos el contrato programa.

Si existe la posibilidad de firmarlo y aplicarlo. ¿Lo harías o no?

Todo lo que sea firmar propuestas deprisa y corriendo simplemente por el hecho de acabar la legislatura no me parece el camino idóneo. Las cosas se tienen que reflexionar y debatir. No va a venir de perder unos meses más.

¿Creeríais un canal generalista en castellano, como en Euskadi, para atraer a nuevos públicos que hasta el momento no han visto la CCMA como interesante?

No lo comparto. Creemos que la televisión pública de Catalunya tiene que representar la pluralidad lingüística en consonancia con la pluralidad lingüística de la sociedad catalana. No tendríamos que inventarnos otro canal de iniciativa pública. Con el canal principal y el resto se debería de respetar la pluralidad lingüística. Esa es una de las

cosas que no le gusta al señor Pujol que se pregunte en la comisión. Serían cuestiones políticas que deberían quedar al margen.

¿De qué manera se haría?

Desde series, películas, tertulianos... atendiendo a la diversidad existente en Catalunya, ni más ni menos.

He visto tertulianos que hablaban en castellano.

Sí, pero no la tertulia. Y el planteamiento que se suele hacer es que el tertuliano en castellano es el friki que se pelea contra seis tertulianos que hablan un perfecto catalán y queda como un marciano de forma tendenciosa. Els Matins podría tener un día con el 80% de la programación en castellano, con naturalidad, empezando por su presentadora. No hace falta que sea los 365 días al año. Con naturalidad. El problema es que TV3 no refleja lo que hay en la calle porque es un instrumento por y para nacionalistas.

Hay muchas televisiones en castellano. ¿Se debe primar más el catalán por el simple hecho que es la única en ese idioma?

Por el simple hecho que lo pagamos todos los catalanes. La TVE tiene su desconexión en catalán, así que siguiendo esa lógica TV3 también la podría tener en castellano. Es una televisión pública que debe responder a la pluralidad de Catalunya se deben intercalar las dos lenguas, aunque prime la programación en catalán.

En toda la entrevista has criticado la politización de la CCMA, pero el PP tiene a trabajadores de la radiotelevisión valenciana o española, en su momento, y actualmente de la gallega y la madrileña quejándose.

Los trabajadores no. Una cosa es el trabajador y la otra el sindicato.

Son los representantes de los trabajadores.

No son los trabajadores, son las direcciones de los sindicatos, sobre todo. De lo que nunca se van a quejar los sindicatos es que en Galicia se establezca una radiotelevisión pública que divida entre buenos y malos. Seguro que no. Es lo que sucede en Catalunya. Ya no es que pueda barrer a favor de un Gobierno, es una televisión que se dedica a lo que se dedica y con un papel muy importante en el golpe institucional que se dio en Catalunya.

Las injerencias pueden ir por distintas vías. Hay distintas maneras de presentar la información de forma sesgada.

Una cosa es un error de gestión, que lo pudieron tener el PP en Canal9 o el PSOE en Canal Andalucía, pero no es dividir a la población entre buenos y malos. No es un instrumento que se utilicen para crear una franja en la sociedad.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, *Daniel Serrano Coronado*

Amb DNI 46639982F

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre l'entrevista, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 28 de maig de 2020

Model elaborat pel Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona amb finalitat informativa. Febrer 2020

Transcripció de l'entrevista amb la diputada de la CUP Natàlia Sánchez
(01/05/2020)

Si repassem la història de la Corporació, observem certes actituds provinents de la classe política que tenien la intenció de controlar l'ens públic. Aquests comportaments són un argument més perquè qui està en contra de la CCMA assenyali als seus treballadors i a la seva feina com poc independent i esbiaixada. Des de les forces polítiques, es fa alguna mena d'autocrítica en aquest sentit?

Des del Parlament de fet, concretament el nomenament de Vicent Sanchis va ser reprovat. Sí que hi ha crítica, seguiment i fiscalització a través de la Comissió, però des del nostre punt de vista des del Parlament es fan manifestacions, crítiques, qüestions a millorar, denúncies, etc. Però la direcció a la Corporació, que actualment està molt polititzada i respon a una lògica de pacte entre partits, s'ho fica a l'esquena i següent. Per tant, cal que la veu del Parlament sigui més escoltada per la Corpo.

En la nova reforma de 2019, s'estipula un concurs públic per escollir als directors de TV3 i Catalunya Ràdio, però no per escollir als membres del CAC o de la CCMA. Per què?

La modificació de la llei és un pedaç. Hi hem participat molt activament i hi vam votar a favor perquè hi ha una qüestió d'urgència, cal renovar el Consell de Govern. De fet, es va aprovar la llei i encara estem esperant que es renovi. Continua responent tot a una lògica partidista. Si encara no s'ha renovat, és perquè els partits no tenen un acord amb aquestes dues terceres parts. Per tant, tot són símptomes d'un sistema que no es regeix pels valors i els fonaments de què hauria de ser una televisió pública.

Els dos terços són suficients? No, caldria anar més enllà. Ara són dos terços i vam afegir allò que es faria un procés de recollida de noms professionals. Es va camuflar una mica, però un concurs o sistemes d'elecció molt més participats haguera

estat molt millor. Com la incorporació de treballadors al Consell de Govern. És una qüestió sobre la qual també vam presentar esmenes i tots als partits menys nosaltres i els comuns van votar en contra. Considerem que seria imprescindible.

En termes de cogestió, s'havien afegit certs elements de caràcter participatiu dins de la plantilla de TV3. De quina manera s'haurien de desplegar aquestes eines?

Creiem que dels membres del Consell de Govern, una part haurien de ser treballadors. Estàvem perquè dos fossin treballadors. Considerem que són qui sostenen també el funcionament de l'empresa i haurien de tenir un poder de decisió més important. Per exemple, el Comitè d'Empresa estava preparant el Pla d'Igualtat a TV3 i s'han trobat amb problemes per tirar endavant les formacions, tot el pla. Des d'en Brauli (Duart), hi ha un històric de menysteniment cap a la plantilla molt important.

Parlàvem del concurs públic, que va ser la gran novetat a la nova llei de RTVE. Ara mateix el concurs porta estancat des de fa mesos. Podria ser un impediment a l'hora d'intentar la renovació urgent que necessita la Corpo?

L'eina no justifica el problema. El fons és que no hi ha un acord polític. Els mitjans de comunicació tenen una gran capacitat d'influència i de generar discurs. Per tant, no es poden donar les culpes a un procés metodològic, quan és un problema polític. Cap govern està disposat a tenir un mitjà 100% públic. El problema són les pugnes de poder que hi ha al darrere de les direccions de televisions i ràdios públiques.

Entenc que en un concurs públic t'estalvies les quotes i els pactes de partits, però aquest es regeix per mèrits acadèmics. Això pot desembocar en un Consell de Govern en set persones de VOX i ultracatòliques. Molts cops són les

persones provinents de certes classes qui tenen les possibilitats d'assolir aquests mèrits professionals.

Totalment. Una cosa no té per què treure l'altre. No estem d'acord amb concursos públics basats en la meritocràcia. Per això, els concursos tenen una puntuació i la part més de capacitats sense estar vinculades a l'expedient acadèmic ha d'estar format per tribunals que siguin plurals i transparents. Bé, la transparència en els processos ajuda a fer que no passin aquestes coses. Com també les limitacions. Podria passar que si es fes un concurs meritocràtic, tinguessis un govern només format per homes. Els homes tenen més possibilitats d'arribar a llocs directius pel sistema patriarcal. Ha d'haver-hi mesures per fer-lo 100% públic, transparent i plural. Hi ha les eines per fer-ho.

Agafant el fil de la paritat. Una de les vostres propostes eren les copresidències. En quins termes plantegeu aquest model?

Hi ha alguns partits que utilitzen aquest format de copresidències, diria que Iniciativa per Catalunya Verds. Nosaltres al ser assemblearis no tenim aquests perfils. Bàsicament ho agafem del model kurd. A nivell fins i tot de les alcaldies, el que generen és una forma de discriminació positiva en què els càrrecs de màxim poder estan compartits per un home i una dona. Això com s'ho fan per posar-se d'acord? Generant processos que realment generin més treball de consens, treball de diàleg i no tanta concentració de poder en una sola persona.

Algú deia: home, si sempre posem a un home i una dona també estem afavorint als homes perquè potser aquella dona s'ho guanyaria bé. La veritat és que la major part dels càrrecs directius estan en mans d'homes, així que el que simplement faríem seria aquesta acció positiva cap a les dones. Sempre fico l'exemple de les alcaldies. A Catalunya hi ha 900 i escaig alcaldies i actualment hi ha 270 alcaldesses. Si féssim aquesta mesura, en tindríem 900.

És un debat que el vam plantejar i el vam debatre, conscients que no tiraria endavant. Em va sorprendre molt que va generar un cert interès. En totes les lleis sempre ho proposo perquè és un camí que hem de recórrer per superar aquest sostre de vidre. És també una forma provocadora de tenir un debat. A vegades pensem que només hi ha una forma d'entendre les organitzacions: que hi hagi una persona a dalt de tot. Es poden fer qüestions més corals, es poden prendre decisions més de consens i no per majories simples. Són formes que fomenten el treball organitzatiu en uns altres termes que no és el jeràrquic.

Actualment hi ha President/a i Vicepresident/a. Més enllà del nom que li posis, què recull de la vostra proposta la situació actual?

No, no. La nostra proposta no va tirar endavant. El que sí que va tirar endavant que els òrgans no podien començar a funcionar fins que no es complís la llei de paritat. És una feina que no hem fet només a la Corpo, sinó en totes les lleis que hem participat. Avui dia no hi havia recomanacions d'aquest tipus i ni es compleix la llei. El que fem és: fins que el Govern de la Corpo no sigui paritari no pot funcionar. Per llei, no pot prendre cap decisió fins que hi hagi paritat.

Aleshores si dimiteix una dona, és necessària la seva renovació, oi?

Des del meu punt de vista sí, però hauríem d'entrar en la interpretació. Avui dia, tenint en compte que aquesta llei està en vigència, el Govern de la Corpo està en un terreny de no llei perquè no compleix diverses coses. Per tant, si hi ha una dimissió i no hi ha paritat, s'entraria en una fase interpretativa on els juristes haurien de determinar com s'aplica. Si hi hagués una denúncia, es podrien anul·lar decisions que prenen. Aquest és el sentit del legislador. El dret no és matemàtic i també té molta ideologia.

Una de les propostes que Esquerra portava i no va ser secundada per cap grup va ser la de recuperar la figura del director general. Per què no comparteixen l'anàlisi d'ERC?

No és que no estiguem d'acord, sinó que el procés de modificació d'aquesta llei cal contextualitzar-lo. S'ha fet d'urgència. Per tant, aquestes propostes més profundes que es plantejaven i no estaven dins d'aquest consens són propostes que no han tirat endavant. No és un no per A, B i C, és un: ara el que genera consens és això.

Ara mateix el CAC és un òrgan amb els consellers caducats que, a més, tenen una adscripció clara a algun partit polític. Cap on ha de virar per superar la *partidització* que el domina o fer-la una eina més útil?

Més del mateix. El CAC ha de virar cap a uns principis d'organisme públic. Per tant, transparent i plural. Un dels grans reptes del CAC i el Govern de la Corpo és la transparència. Neix de la forma en què s'escull. Tinc dubtes que, malgrat la modificació, aconseguim realment que els partits renunciïn a un tall tan gran del pastís. Recordo que, al debat de ponència, en David Pérez del PSC defensava que els membres de la Corpo fossin 12 persones. Jo deia: home, tanta gent, tants sous... i ell deia: no, si no només és per mi, jo també vull que la CUP tingueu una cadira allà. És que nosaltres no volem que la CUP tingui una cadira. La concepció de com entenem els mitjans públics per part de la majoria de partits és que hi ha d'haver un repartiment de quotes. Tothom vol ser el tros del pastís mediàtic, per controlar els mitjans, i econòmic, perquè és un lloc on anar a col·locar a gent favorable al teu partit.

Podria haver-hi una inhabilitació per participar en llistes electorals o càrrecs polítics per qui ha format part del CAC o del Consell de Govern de la CCMA?

És un fil interessant, no ho he reflexionat en profunditat. De fet, la llei de transparència ja implica que hi ha compatibilitat restringida. Si tu has estat al departament de territori, han de passar dos anys fins que puguis anar a treballar a una empresa privada

d'aigua. El senyor Santi Vila va començar a ser director general d'aigües de Banyoles quan feia just dos anys i un dia. Si és sobre el mateix àmbit, ja hi ha la llei de transparència, però es podria anar més enllà.

En general, no només a la Copro, les portes giratòries esdevenen un mecanisme de viure de les arquitectures públiques. No estem parlant de professionalització amb un sou com la majoria de la gent, estem parlant de sous milionaris. Amb la nova llei a la Copro s'ha aconseguit canviar i, com a mínim, graduar-ho perquè els consellers tinguin el mateix règim salarial de la resta de directius de l'administració.

Quins perfils haurien de tenir el CAC i el Consell de Govern de la CCMA?

Com defensen els treballadors, pensem que hi ha d'haver una combinació entre la trajectòria professional i el coneixement. Sense entrar a concretar quins currículums hauria d'haver, creiem que ha d'haver-hi una diversitat acadèmica, però també de classe, territorial... El que no pot ser és que tots els membres del Consell de Govern de la Copro siguin de Barcelona, perquè això traspua en tota la cadena de continguts. Per tant, hi ha d'haver diversitat en totes les seves dimensions i aquesta diversitat és possible aconseguir-la en un país com el nostre.

Quan nosaltres tenim una televisió tan barcelonacèntrica, que quan li toca parlar d'alguna cosa de l'Ebre sembla que vagi a un lloc molt exòtic o que té aquesta mirada tan estereotipada del que és fora de Barcelona; demostra que aquesta diversitat també és rellevant. Hauria de ser quelcom que sortís de natural. La majoria són de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, menys un que crec que és de Sitges.

Una de les crítiques que Eduard Pujol feia de les comissions era que se centraven molt en la política i no tant en la qualitat del producte o en voler ser líder d'audiència. Per ell això era també una manera de polititzar la copro. Què en penses?

Crec que la comunicació és política, però hi ha diferents temes. El primer és la crítica a Ciutadans o al PSC -el PP com té menys temps no es nota tant- per portar al terreny quasi de l'absurd les comissions. Aquesta exageració de Ciutadans, legítima i que de fet és el programa de Ciutadans, genera una dificultat i una manca de qualitat en el debat. Si aquest debat hauria de ser per parlar d'audiència o de la pluralitat de classe, és un altre terreny. Ho comparteixo, però aniria més enllà. Per exemple, les aportacions dels partits de govern les trobo poc interessants perquè serveixen com a cadena transmissora per dir "oh què bé va tot".

Què passa? La confrontació extrema que genera especialment Ciutadans fa que no puguem tenir uns debats més rics. Des de la perspectiva de la CUP, haver de defensar constantment els treballadors de la televisió i la ràdio pública, haver de defensar constantment la llibertat de premsa pels atacs constants, fa que ens deixi molt poc marge per entrar a parlar sobre la poca diversitat de racialització que hi ha, sobre que sempre es tendeix a un model heteropatriarcal d'homes blancs que tenen un model de família X. TV3 no és plural, però no és per molts dels motius que planteja Ciutadans. No ho és per molts d'altres que són transcendents en el nostre país.

Aquesta confrontació constant i aquesta politització monotemàtica impedeix que es polititzi des d'una altra perspectiva, més vinculada a les realitats socials de la gent. Això molesta molt perquè quan em fiquen una moció al davant que diu coses bàrbares m'obliguen a defensar aquests professionals, només faltaria. Però mentre estic fent això no puc estar dient que les notícies de TV3 tenen un biaix governamental bastant important. Per tant, polititzar sí, però no monopolitzar.

A vegades, existeix la dicotomia, certa o falsa, entre fer la funció pública o voler ser líder d'audiència dins de TV3 i Catalunya Ràdio.

La problemàtica de la radiotelevisió pública està en el finançament. Aquest infrafinançament, no tenir programa marc, no tenir consolidació de recursos fa que s'hagi de prioritzar. TV3 especialment, Catalunya Ràdio no tant, ha demostrat poder

ser líder d'audiència amb els recursos limitats i fent servei públic. No ha de ser incompatible una televisió de qualitat amb tenir bona audiència. La televisió més sensacionalista no té per què ser la més vista, però sense recursos és més difícil.

No hi ha contracte programa des de 2010. En quina situació deixa a la CCMA aquesta manca d'estabilitat econòmica? A l'última comissió vas dir que el contracte-programa que s'estava gairebé enllestit no s'havia d'aprovar. Per què?

Encara no he vist l'esborrany. De fet, Junts per Catalunya ens va contactar per ensenyar-nos-el i encara no ho hem fet. Per tant, no puc entrar a valorar-lo perquè no el conec al detall. Sobre la urgència d'aprovar-lo: crec que és urgent, però podem pecar de fer un nyap si ho fem en un procés de transició de majories. No sé el que seria el més adequat perquè en teoria un contracte programa com aquests hauria d'anar deslligat del Govern, però la realitat fa que sí que tingui una vinculació. En tot cas, la legislatura pinta que serà més llarga del que estava previst i per tant crec que sí que s'hauria d'aprovar generant els debats necessaris.

En el llibre blanc de l'audiovisual de 2016 i diversos estudis s'assenyala que la CCMA ha de renovar les seves estructures per adaptar-se al segle XXI. Aquesta renovació requereix gent capacitada per fer-ho en els espais de presa de decisió i també una inversió econòmica considerable. Creus que existeix la capacitat d'augmentar la inversió en la radiotelevisió catalana?

Hauria d'existir, però, per ser rigorosa, no tinc ara els elements per mullar-me. Cal? Sí. Entrem en temps de molta complexitat econòmica per la vida i pel sosteniment de qüestions molt essencials? També. Caldrà veure-ho.

En Marín plantejava la creació d'un canal generalista en castellà. Quina creus que hauria de ser la figura del castellà a la CCMA, que és un debat que ja fa temps que gira?

Per mi és un no debat. No es tracta de quin és el paper del castellà dins de Catalunya Ràdio, si no quin és el paper del català en el ventall dels mitjans de comunicació a Catalunya. És evident que el castellà és majoritari i amb un paper importantíssim. Per tant, TV3 com a televisió pública ha de tenir com a llengua principal i gairebé única el català. De fet, un dels objectius de la televisió pública és compensar la invisibilització del català en la resta de televisions públiques. És un fals debat perquè el castellà no se'l troba a faltar quan engegues la televisió, quan entres a productes online...

Crec que TV3 hauria de fer molt més per la llengua. Darrerament estan havent-hi molts debats interessants sobre la franja de públic jove. Hi ha una manca de continguts des d'aquesta perspectiva perquè també han canviat els hàbits de consum. La Corpo hauria d'estar estudiant com impulsar des dels espais propis un Netflix català pels joves i no pensar en un canal generalista en castellà, que no és una prioritat. Això sí, sense menystenir els catalans, que la seva llengua materna és el castellà, i evidentment facilitant per tota aquella gent que participa de la tele que pugui fer-ho en castellà.

A vegades és necessari que la presentadora es dirigeixi en castellà a un convidat de fora de Catalunya, en lloc d'utilitzar la traducció simultània, que pot semblar forçat?

En la jerarquia de prioritats, s'ha de prioritzar que el producte final sigui de qualitat. Hi ha moltes formes i per això està el gran invent de la realització. Per exemple, Ricard Ustrell fa un bon treball de realització pel que fa a l'ús de les llengües. Fa entrevistes en què planteja les preguntes en català i de forma molt ben editada i l'entrevistat respon en anglès, en castellà. Tot i que evidentment, quan ho han rodat ho han fet en anglès o en la llengua que fos. Amb les capacitats audiovisuals que tenim, es poden

trobar formules en el no directe per resoldre-ho amb molta qualitat i brillantor. En directe, crec que s'ha de facilitar el producte i, si no entén el català, se li pregunta en castellà i es facilita.

Comentaves la importància del públic juvenil. Se li hauria de donar un canal íntegre al públic juvenil i no al d'esports?

És una opinió personal. Els hàbits de consum audiovisual en general han canviat. Partint d'aquesta premissa, qualsevol producte nou que produeix la Corpo ha de tenir aquests hàbits de consum. Els infants i els adolescents no consumeixen audiovisual ni com ho faig jo, que no tinc ni l'antena ficada i només online. Per tant, cal pensar productes en un sentit més de plataforma digital i a la carta. No m'imagino tant un canal específic, que també podria ser interessant, sinó quelcom que generi més una plataforma de continguts digitals. Quan es va doblar Bola de Drac en català, va ser innovador. Cal un equip d'innovació, que ja existeix, que treballi en aquesta direcció. Per fer això calen recursos i els recursos de TV3 són escassos.

Aquest Netflix ha de ser gratuït?

Ha de ser un espai públic i universal perquè l'objectiu que busquem també és universal. Té molt a veure amb la llengua. La meva generació ha estat marcada per una plataforma televisiva com era el Club Super 3, on mirar Bola de Drac era accessible, universal per tothom i només necessitaves una televisió. Qualsevol projecte d'aquest tipus hauria d'implicar la universalitat dels continguts. Per fer viable això cal trencar-se molt les banyes.

CESSIÓ DE DRETS D'ENTREVISTES

Jo, *Notàlia Sánchez Dipp*

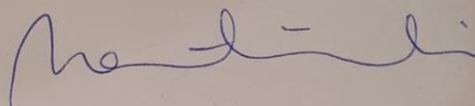
Amb DNI ~~(de la persona que ha estat entrevistada)~~

40449870 T

Faig constar:

- Que autoritzo que les meves opinions i consideracions recollides mitjançant entrevista cedida a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M i que té com a objectiu l'elaboració del *Treball de Fi de Grau* siguin reproduïdes parcialment o totalment en el treball.
- Que, en cas de tenir algun dret de propietat intel·lectual sobre l'entrevista, cedeixo a *Adrià Miró Canturri* amb DNI 48002454M tots els drets d'explotació sobre els mateixos, amb caràcter de no exclusivitat, en totes les modalitats d'explotació, per a tot el món i per tot el temps de la seva durada.
- Que conec que el *Treball de Fi de Grau* és susceptible de fer-se'n comunicació pública a través del Dipòsit Digital de Documents de la UAB (DDD) <http://ddd.uab.cat> o qualsevol altre mitjà que la UAB cregui adient.

I perquè així consti signo la present,

Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), 28 de maig de 2020

Model elaborat pel Servei de Biblioteques de la Universitat Autònoma de Barcelona amb finalitat informativa. Febrer 2020

